

OVERSIGT
OVER
DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKABS
FORHANDLINGER
JUNI 1925—MAJ 1926

MED 3 PORTRÆTER

BULLETIN
DE
L'ACADEMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK. COPENHAGUE
JUN 1925—MAI 1926

AVEC 3 PORTRAITS

KØBENHAVN
HOVEDKOMMISSIONÆR: **ANDR. FRED. HØST & SØN**, KGL. HOF-BOGHADEL
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI
1926

3 Kr. 50 Øre.

SKRIFTER

UDGIVNE AF

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

1925—26:

Kr. Ø.

- STEENSTRUP, JOHANNES: Normandiets Historie under de syv første Hertuger 911—1066. Avec un résumé en français. 1925. (7. Række, Historisk og filosofisk Afd. V, 1.) 20.00
- LEVINSEN, G. M. R.: Undersøgelser over Bryozoerne i den danske Kridtformation. Efter Forfatterens Død udgivet af Dr. K. BRÜNNICH NIELSEN og Dr. TH. MORTENSEN. Med 8 Tavler. 1925. (8. Række, Naturv. og math. Afd. VII, 3.) 16.50
- THORODDSEN, TH.: Die Geschichte der isländischen Vulkane. (Nach einem hinterlassenen Manuskript). Mit 5 Tafeln. 1925. (8. Række, Naturv. og math. Afd. IX.) 25.15
- MICOLETZKY, H.: Die freilebenden Süßwasser- und Moornematoden Dänemarks, nebst Anhang über Amöbospodien und andere Parasiten bei freilebenden Nematoden. Mit 13 Tafeln und einer Textfigur sowie mehreren Tabellen. 1925. (8. Række, Naturv. og math. Afd. X, 2.) 25.70
- GRAM, J. P.: Tafeln für die Riemannsche Zetafunktion. Herausgegeben von N. E. NØRLUND. 1925. (8. Række, Naturv. og math. Afd. X, 3.) 1.00
- SCHMIDT, JOHS.: On the distribution of the Fresh-Water Eels (*anguilla*) throughout the world. II. Indo-pacific region. A bio-geographical investigation. With two charts and ten text-figures. 1925. (8. Række, Naturv. og math. Afd. X, 4.) 5.00
- HARTMANN, JUL.: A comparison between the Flow of Water and Mercury in Pipes, with a view to testing the Osborne Reynolds' Law of Similarity. With 3 plates and 18 figures in the text. 1926. (8. Række, Naturv. og math. Afd. X, 5.) ... 5.00
-
- A Critical Pali Dictionary, begun by V. TRENCKNER, revised, continued, and edited by DINES ANDERSEN and HELMER SMITH. Vol. I, Part 1. 1924—26 6.00
-

OVERSIGT

OVER

DET KONGELIGE DANSKE

VIDENSKABERNES SELSKABS

FORHANDLINGER

JUNI 1925—MAJ 1926

MED 3 PORTRÆTER

BULLETIN

DE

L'ACADEMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES

DE DANEMARK. COPENHAGUE

JUIN 1925—MAI 1926

AVEC 3 PORTRAITS

KØBENHAVN

HOVEDKOMMISSIONÆR: **ANDR. FRED. HØST & SØN**, KGL. HOF-BOGHADEL

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1926

Færdig fra Trykkeriet den 30. Juni 1926.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Fortegnelse over Selskabets Medlemmer Maj 1926	1— 16
Selskabets Tillidshverv og Indehavernes Funktionstider	17— 21
Beretning om Møderne	23— 42
Mindeord over afdøde Medlemmer:	
J. L. W. V. JENSEN: Af N. E. NØRLUND	43— 52
K. F. V. KROMAN: Af H. HØFFDING	53— 56
CHR. SARAUV: Af HOLGER PEDERSEN og H. HØFFDING	57— 84
Regnskab for 1925	85— 88
Budget for 1926	89— 91
Bedømmelse af Prisopgaver	92— 96
Kommissionen for Corpus Lexicographorum Græcorum	97
Beretninger og Betænkninger:	
1. Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie. Beretning for 1925	98—101
2. Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie. Beretning om Virksomheden i 1925	102—106
3. Carlsbergfondets Direktions Beretning for 1924—25	107—148
4. Udvalget for Forsendelse af videnskabelig Litteratur til fremmede Biblioteker. Beretning for 1925—26	149—150
Forslag til Ændringer i Carlsbergfondets Statuter	151—161
Fortegnelse over Publikationer udgivne af Selskabet fra Juli 1925 til Juni 1926	162—164

EXTRAITS DE PROCÈS-VERBAUX DES SÉANCES

Aperçu des travaux de l'Académie	165—172

Sag- og Navnefortegnelse	173—180

DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKAB

PROTEKTOR:
HANS MAJESTÆT KONGEN

SELSKABETS MEDLEMMER

MAJ 1926

Præsident: VILH. THOMSEN.

Formand for den hist.-filos. Kl.: FR. BUHL.

Formand for den naturv.-mathem. Kl.: S. P. L. SØRENSEN.

Sekretær: MARTIN KNUDSEN.

Redaktør: DINES ANDERSEN.

Kasserer: W. L. JOHANNSEN.

A. INDENLANDSKE MEDLEMMER

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

THOMSEN, VILH. L. P., (f. ²⁵/₁ 42), Hans Excellence, Dr. phil., fh. Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet, R. af E., Stk. af Dbg., Dbmd., Fortjenst-Med. 1. — Selskabets Præsident. — Bjerregaardsvej 5, Kbh. Valby. (⁸/₁₂ 76.)

STEENSTRUP, JOH. C. H. R., (f. ⁵/₁₂ 44), Dr. jur. & phil., fh. Professor Rostgardianus i Historie ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Svanemosegaardsvej 12, Kbh. V. (⁸/₁₂ 82.)

GERTZ, M. CL., (f. ¹⁴/₁₂ 44), Dr. phil., fh. Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Maglekildevej 14¹, Kbh. V. (¹³/₄ 83.)

- HEIBERG, J. L., (f. $27/11$ 54), Dr. phil., litt., sc. & med., fh. Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Classensgade 13², Kbh. Ø. ($7/12$ 83.)
- HØFFDING, H., (f. $11/3$ 43), Dr. phil., jur., sc. & litt., fh. Professor i Filosofi ved Københavns Universitet, Stk. af Dbg., Dbmd. Carlsberg, Kbh. Valby. ($12/12$ 84.)
- ERSLEV, KR. S. A., (f. $28/12$ 52), Dr. phil., fh. Rigsarkivar, Stk. af Dbg., Dbmd. Gl. Kongevej 116², Kbh. V. ($18/5$ 88.)
- JÓNSSON, FINNUR, (f. $29/5$ 58), Dr. phil. & litt. isl., Professor i nordisk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd., I. F. 2. Nyvej 4², Kbh. V. ($15/4$ 98.)
- MÜLLER, SOPHUS O., (f. $24/5$ 46), Dr. phil., fh. Direktør for Nationalmuseets første Afdeling, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Frederiksberg Allé 23, St., Kbh. V. ($15/4$ 98.)
- JESPERSEN, J. OTTO H., (f. $16/7$ 60), Dr. phil., litt. & jur., fh. Professor i engelsk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Ermelundsvej 119, Gentofte. ($21/4$ 99.)
- NYROP, KRISTOFFER, (f. $11/1$ 58), Dr. phil., Professor i romansk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. St. Kannikestræde 11¹, Kbh. K. ($21/4$ 99.)
- BUHL, FRANTS P. W., (f. $6/9$ 50), Dr. phil. & theol., fh. Professor i semitisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. — Formand for den hist.-filos. Klasse. — Holmegaardsvej, Hillerød. ($6/4$ 00.)
- DRACHMANN, A. B., (f. $27/2$ 60), Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Dbmd. Dantes Plads 35, Kbh. B. ($3/4$ 03.)
- HUDE, KARL, (f. $22/8$ 60), Dr. phil., Rektor ved Metropolitan-skolen, Lektor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Rosenvængets Sidealle 3², Kbh. Ø. ($3/4$ 03.)
- PEDERSEN, HOLGER, (f. $7/4$ 67), Dr. phil., Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Ellinorsvej 8, Charlottenlund. ($7/4$ 05.)

- LANGE, H. O., (f. $13/10$ 63), Dr. phil., fh. Overbibliotekar ved det kongelige Bibliotek i København, Lektor i Ægyptologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Jahnsensvej 11, Gentofte. ($6/4$ 06.)
- ANDERSEN, DINES, (f. $26/12$ 61), Dr. phil., Professor i indisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet. — Selskabets Redaktør. — Strandvej 3³, Kbh. Str. ($3/4$ 08.)
- BLINKENBERG, CHR. S., (f. $15/2$ 63), Dr. phil., Professor i Arkæologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Kathrinevej 29, Hellerup. ($11/4$ 13.)
- VEDEL, VALDEMAR, (f. $9/11$ 65), Dr. phil., Professor i alm. Litteraturvidenskab ved Københavns Universitet. Nøjsomhedsvej 17⁴, Kbh. Ø. ($11/4$ 13.)
- SANDFELD, KR., (f. $17/1$ 73), Dr. phil., Professor extraord. i romanske Sprog ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Villa Vatra, Holte. ($17/4$ 14.)
- CHRISTENSEN, ARTHUR, (f. $9/1$ 75), Dr. phil., Professor extraord. i iransk Filologi. Raadhusvej 51, Charlottenlund. ($3/5$ 18.)
- GRØNBECH, VILHELM P., (f. $14/6$ 73), Dr. phil. & theol., Professor extraord. i Religionshistorie ved Københavns Universitet. Brogaardsvej 6, Gentofte. ($3/5$ 18.)
- FRIIS, AAGE, (f. $16/8$ 70), Dr. phil., Professor Rostgardianus i nordisk Historie ved Københavns Universitet. Sol-sortvej 62, Kbh. F. ($9/4$ 20.)
- POULSEN, FREDERIK, (f. $7/3$ 76), Dr. phil., Direktør for Ny Carlsberg Glyptotek. Paludan Müllersvej 1², Kbh. V. ($9/4$ 20.)
- ANDERSEN, VILHELM, (f. $16/10$ 64), Dr. phil., Professor i nordisk Litteratur ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. St. Annæ Plads 19. ($6/4$ 23.)
- THALBITZER, WILLIAM, (f. $5/2$ 73), Professor extraord. i grønlandsk (eskimoisk) Sprog og Kultur ved Københavns Universitet. Birkerød. ($6/4$ 23.)

BECKETT, FRANCIS, (f. $\frac{26}{3}$ 68), Dr. phil., Docent i Kunst-historie ved Københavns Universitet, Direktør for den kgl. Afstøbningssamling, R. af Dbg. Ræveskovsvej 8, Gentofte. ($\frac{11}{4}$ 24.)

PEDERSEN, JOHS. P. E., (f. $\frac{7}{11}$ 83), Dr. phil. & theol., Professor i semitisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet. Strandboulevard 112, Kbh. Ø. ($\frac{11}{4}$ 24.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE KLASSE

(fys. betegner den matematisk-fysiske Gruppe, biol. den biologiske Gruppe.)

TOPSØE, HALDOR F. A., (f. $\frac{29}{4}$ 42), Dr. phil., fh. Direktør for Arbejds- og Fabrikstilsynet, Kmd. af Dbg.², Dbmd., Fortjenst-Med. 1. Frederiksberg Allé 12¹, Kbh. V. ($\frac{21}{12}$ 77 — fys.)

MÜLLER, P. E., (f. $\frac{25}{10}$ 40), Dr. phil. & oec. publ., Kammerherre, Hofjægermester, fh. Overførster, Stk. af Dbg., Dbmd., Guldb. Erindr. Tegn, Fr. VIII Minde Tegn, Minde Med. 8. April ¹⁸¹⁸/₁₉₁₈. Vestervoldgade 109², Kbh. B. ($\frac{12}{12}$ 84 — biol.)

BOAS, J. E. V., (f. $\frac{2}{7}$ 55), Dr. phil., Professor i Zoologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Gl. Kongevej 84, Kbh. V. ($\frac{3}{4}$ 91 — biol.)

PETERSEN, O. G., (f. $\frac{26}{3}$ 47), Dr. phil., fh. Professor i Botanik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg., Dbmd. Martensens Allé 3², Kbh. V. ($\frac{3}{4}$ 91 — biol.)

PRYTZ, P. K., (f. $\frac{26}{2}$ 51), fh. Professor i Fysik ved den Polytekniske Lærestanstalt, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Hejlsmindevej 1, Charlottenlund. ($\frac{3}{4}$ 91 — fys.)

JOHANNSEN, WILHELM LUDV., (f. $\frac{3}{2}$ 57), Dr. med., phil., bot. et zool., Professor i Plantefysiologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. — Selskabets Kasserer. — Gothersgade 140, Kbh. K. ($\frac{15}{4}$ 98 — biol.)

BANG, BERNHARD L. F., (f. $\frac{7}{6}$ 48), Dr. med., fh. Veterinærfysikus, fh. Professor ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Stk. af Dbg., Dbmd. Ceresvej 12, Kbh. V. ($\frac{21}{4}$ 99 — biol.)

- JUEL, CHRISTIAN S., (f. $^{25}/_1$ 55), Dr. phil., fh. Professor i Matematik ved den Polytekniske Lærestalt, R. af Dbg.; Dbmd. Willemoesgade 54¹, Kbh. Ø. ($^{21}/_4$ 99 — fys.)
- ROSENINGE, J. LAURITZ A. KOLDERUP, (f. $^{7}/_{11}$ 58), Dr. phil., Professor i Botanik ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Odensegade 11⁴, Kbh. Ø. ($^{6}/_4$ 00 — biol.)
- DREYER, J. L. E., (f. $^{13}/_2$ 52), Dr. phil. & sc., fh. Director of the Armagh Observatory, R. af Dbg. Oxford. ($^{12}/_4$ 01 — fys.)
- RAUNKJÆR, CHRISTEN, (f. $^{29}/_3$ 60), fh. Professor i Botanik ved Københavns Universitet. Joakim Larsens Vej 8, Kbh. F. ($^{4}/_4$ 02 — biol.)
- HENRIQUES, VALD., (f. $^{19}/_4$ 64), Dr. med., Professor i Fysiologi ved Københavns Universitet. Bredgade 62, Kbh. K. ($^{3}/_4$ 03 — biol.)
- JENSEN, CARL O., (f. $^{18}/_3$ 64), Dr. med. & med. vet., Professor, Forstander for den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Serumlaboratorium, Veterinærfysikus, Kmd. af Dbg.², Dbmd., I. F. 2. Bülowvej 27¹, Kbh.V. ($^{3}/_4$ 03 — biol.)
- SØRENSEN, S. P. L., (f. $^{9}/_1$ 68), Dr. phil. & med., Professor ved Carlsberglaboratoriet og Direktør for dets kemiske Afdeling, R. af Dbg., Dbmd. — Formand for den naturv.-math. Klasse. — Carlsbergvej 10, Kbh. Valby. ($^{6}/_4$ 06 — fys.)
- KNUDSEN, MARTIN, (f. $^{15}/_2$ 71), Dr. phil., Professor i Fysik ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. — Selskabets Sekretær. — Polyteknisk Lærestalt, Kbh. K. ($^{14}/_5$ 09 — fys.)
- MADSEN, TH., (f. $^{18}/_2$ 70), Dr. med., Direktør for Statens Seruminstitut, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Statens Seruminstitut, Kbh. C. ($^{15}/_4$ 10 — biol.)
- BOCK, JOHANNES C., (f. $^{2}/_{10}$ 67), Dr. med., Professor i Farmakologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Juliane Maries Vej 20, Kbh. Ø. ($^{17}/_4$ 14 — biol.)

- BRØNSTED, JOHANNES N., (f. $^{22/2}$ 79), Dr. phil., Professor i Kemi ved Københavns Universitet. Willemoesgade 46¹, Kbh. Ø. ($^{17/4}$ 14 — fys.)
- HJELMSLEV, JOHANNES T., (f. $^{7/4}$ 73), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet. Sigridsvej 11, Hellerup. ($^{17/4}$ 14 — fys.)
- NIELSEN, NIELS, (f. $^{2/12}$ 65), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet, R. af Dbg. St. Hans Torv 32³, Kbh. N. ($^{17/4}$ 14 — fys.)
- PETERSEN, C. G. JOHANNES, (f. $^{24/10}$ 60), Dr. phil., jur. & sc., Direktør for Dansk biologisk Station, R. af Dbg., Dbmd. Amaliegade 3, Kbh. K. ($^{17/4}$ 14 — biol.)
- POULSEN, VALDEMAR, (f. $^{23/11}$ 69), Dr. phil., Ingeniør, Fortjenst-Med. 1. m. Kr., Kmd. af Dbg.². Maltegaardsvej 6, Gentofte. ($^{17/4}$ 14 — fys.)
- BJERRUM, NIELS, (f. $^{11/3}$ 79), Dr. phil., Professor i Kemi ved den kgl. Veterinær og Landbohøjskole, R. af Dbg. Vendersgade 28², Kbh. K. ($^{28/4}$ 16 — fys.)
- FIBIGER, JOHANNES, (f. $^{23/4}$ 67), Dr. med., Professor i pathologisk Anatomi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Frederik V.s Vej 11, Kbh. Ø. ($^{28/4}$ 16 — biol.)
- KROGH, AUGUST, (f. $^{15/11}$ 74), Dr. phil. & jur., Professor i Dyrefysiologi ved Københavns Universitet. Ny Vestergade 11¹, Kbh. B. ($^{28/4}$ 16 — biol.)
- NØRLUND, NIELS ERIK, (f. $^{26/10}$ 85), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet, Direktør for Gradmaalingen. Strandvejen 201, Hellerup. ($^{28/4}$ 16 — fys.)
- OSTENFELD, CARL E. HANSEN, (f. $^{8/8}$ 73), Dr. phil., Professor i Botanik ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Gothersgade 140, Kbh. K. ($^{28/4}$ 16 — biol.)
- BOHR, NIELS, (f. $^{7/10}$ 85), Dr. phil. & sc., Professor i theoretisk Fysik ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Blegdamsvej 15¹, Kbh. Ø. ($^{27/4}$ 17 — fys.)

- PEDERSEN, P. O., (f. $19/6$ 74), Professor i Elektroteknik ved og Direktør for den Polytekniske Læreanstalt, R. af Dbg., Dbmd., Fortjenst-Med. 1. Amalievej 1, Kbh. V. ($27/4$ 17 — fys.)
- BOHR, HARALD, (f. $22/4$ 87), Dr. phil., Professor i Matematik ved den Polytekniske Læreanstalt. St. Hans Torv 32², Kbh. N. ($3/5$ 18 — fys.)
- SCHMIDT, JOHANNES, (f. $2/7$ 77), Dr. phil. & sc., Professor ved Carlsberglaboratoriet og Direktør for dets fysiologiske Afdeling, R. af Dbg., Dbmd., I. F. 2. Carlsbergvej 10, Kbh. Valby. ($3/5$ 18 — biol.)
- WESENBERG-LUND, CARL, (f. $22/12$ 67), Dr. phil., Professor extraord. i Ferskvandsbiologi ved Københavns Universitet, Leder af Universitetets ferskvandsbiologiske Laboratorium., R. af Dbg. Villa Alba, Hillerød. ($3/5$ 18 — biol.)
- BØGGILD, O. B., (f. $16/5$ 72), Professor i Mineralogi ved Københavns Universitet. Østervoldgade 7, Kbh. K. ($25/4$ 19 — fys.)
- HERTZSPRUNG, EJNAR, (f. $8/10$ 73), Dr. math. et phys., Professor, Underdirektør ved Observatoriet i Leiden. ($25/4$ 19 — fys.)
- MORTENSEN, THEODOR, (f. $22/2$ 68), Dr. phil., Inspektør ved Universitetets Zoologiske Museum. Sortedamsdossering 65 A², Kbh. Ø. ($9/4$ 20 — biol.)
- KRAMERS, H. A., (f. $17/12$ 94), Dr. phil., Lektor i theoretisk Fysik ved Københavns Universitet. Lundegaardsvej 16, Hellerup. ($3/4$ 25 — fys.)
- LINDHARD, JOHANNES, (f. $25/4$ 70), Dr. med., Professor extraord. i Gymnastiktheori ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Fortjenst. Med. 2. Boyesgade 8, Kbh. V. ($3/4$ 25 — biol.)
- NIELSEN, JAKOB, (f. $15/10$ 90), Dr. phil., Professor i Matematik ved den Polytekniske Læreanstalt. Ordrupvej 147, Charlottenlund. ($9/4$ 26 — fys.)
-

B. UDENLANDSKE MEDLEMMER

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

- SIEVERS, E., Dr. phil., Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Leipzig. ($1/6$ 88.)
- TEGNÉR, ESAIAS H. V., Dr. phil. & theol., fh. Professor i østerlandske Sprog ved Universitetet i Lund. ($8/4$ 92.)
- COMPARETTI, DOMENICO, fh. Professor i Græsk. Firenze. ($7/4$ 93.)
- DÖRPFELD, WILH., Professor, Dr. phil., fh. første Sekretær ved det tyske arkæologiske Institut i Athen. Jena. ($13/4$ 94.)
- WILAMOWITZ-MOELLENDORFF, U. v., Dr. phil., fh. Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Berlin. ($9/4$ 97.)
- KOCK, AXEL, Dr. phil., fh. Professor i de nordiske Sprog ved Universitetet i Lund, Kmd. af Dbg.². ($3/4$ 03.)
- MEYER, EDUARD, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Berlin. ($8/4$ 04.)
- AMIRA, KARL K. F. M. v., Dr. phil., fh. Professor i tysk Ret og Retshistorie ved Universitetet i München. ($5/4$ 07.)
- OMONT, HENRI-AUGUSTE, Konservator ved Manuskript-Departementet i Bibliothèque Nationale i Paris. ($3/4$ 08.)
- SCHÜCK, J. HENRIK E., Dr. phil., fh. Professor i Æsthetik samt Litteratur- og Kunsthistorie ved Universitetet i Uppsala. ($14/5$ 09.)
- TARANGER, ABSALON, Dr. jur., Professor i Retsvidenskab ved Universitetet i Oslo ($14/5$ 09.)
- CEDERSCHIÖLD, G., Dr. phil., fh. Professor i de nordiske Sprog ved Göteborgs Højskole. ($15/4$ 10.)
- ERMAN, A., Dr. phil., Professor i Ægyptologi og Direktør for det Ægyptiske Museum i Berlin. ($15/4$ 10.)
- GRIFFITH, FRANCIS LL., Reader i Ægyptologi ved Universitetet i Oxford. ($12/4$ 12.)

- HUNT, ARTHUR S., Professor i Papyrologi ved Universitetet i Oxford. (¹²/₄ 12.)
- BÉDIER, JOSEPH, Professor i fransk Sprog og Litteratur ved Collège de France i Paris. (¹¹/₄ 13.)
- BERGSON, HENRI, Professor i Filosofi ved Collège de France i Paris, Medlem af det franske Akademi. (¹¹/₄ 13.)
- CUMONT, FRANZ, Dr. phil., Religionshistoriker. Rom. (¹¹/₄ 13.)
- SCHÄFER, DIETRICH, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Berlin, Kmd. af Dbg.². (¹¹/₄ 13.)
- WARD, JAMES, Professor i Filosofi ved Universitetet i Cambridge, England. (¹¹/₄ 13.)
- MACDONELL, A. A., Professor i Sanskrit ved Universitetet i Oxford. (¹⁷/₄ 14.)
- SCHUCHARDT, H., Dr. phil., fh. Professor i romanske Sprog ved Universitetet i Graz. (¹⁷/₄ 14.)
- SCHWARTZ, E., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i München. (¹⁷/₄ 14.)
- SETÄLÄ, E. N., Dr. phil., Udenrigsminister, Universitetskansler, Professor i finsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Helsingfors. (¹⁷/₄ 14.)
- HÆGSTAD, MARIUS, fh. Professor i det norske Landsmaal og dets Dialekter ved Universitetet i Oslo. (²⁸/₄ 16.)
- NILSSON, MARTIN P., Dr. phil., Professor i klassisk forn-kunskap och antikens historia ved Universitetet i Lund. (²⁸/₄ 16.)
- OLSEN, MAGNUS B., Dr. phil., Professor i oldnorsk og islandsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Oslo. (²⁸/₄ 16.)
- FALK, HJALMAR S., Dr. phil., Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Oslo. (²⁷/₄ 17.)
- LUNDELL, J. A., fh. Professor i de slaviske Sprog ved Universitetet i Uppsala. (²⁷/₄ 17.)
- DANIELSSON, OLOF AUGUST, Dr. phil., fh. Professor i græsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Uppsala. (³/₅ 18.)

- ANDREAS, FR. C., Dr. phil., Professor i orientalsk Filologi ved Universitetet i Göttingen. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- ARNIM, HANS v., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Wien. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- BRUNOT, FERDINAND-EUGÈNE, Professor i fransk Sprog ved Sorbonne i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- GRIERSON, SIR GEORGE A., Dr. phil., Orientalist. Rothfarnham, Camberley, Surrey. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- HANOTAUX, GABRIEL, fh. fransk Udenrigsminister, Historiker, Medlem af det franske Akademi, Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- JANET, PIERRE, Professor i Psykologi ved Collège de France i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- LINDSAY, WALLACE M., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i St. Andrews. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- MAIER, HEINRICH, Dr. phil., Professor i Filosofi ved Universitetet i Heidelberg. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- MEILLET, ANTOINE, Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Collège de France i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- PIRENNE, HENRI, Professor i Historie ved Universitetet i Gand. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- RAJNA, PIO, Professor i romansk Filologi ved R. Istituto di Studi superiori i Firenze. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- THOMAS, ANTOINE, Professor i romansk Filologi ved Sorbonne og Directeur d'études ved École pratique des Hautes Études i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- VITELLI, GIROLAMO, Professor i klassisk Filologi ved R. Istituto di Studi superiori i Firenze. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- CUNY, ALBERT, Professor i latinsk Sprog og sammenlignende Sprogvidenskab ved Universitetet i Bordeaux. ($\frac{15}{4}$ 21.)
- EVANS, SIR ARTHUR J., Professor i Arkæologi ved Universitetet i Oxford. ($\frac{15}{4}$ 21.)
- MEINECKE, FRIEDRICH, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Berlin. ($\frac{15}{4}$ 21.)

MÜLLER, F. W. K., Dr. phil., Professor, Afdelingsdirektør ved Museum für Völkerkunde, Berlin. (¹⁵/₄ 21.)

POTTIER, EDMOND, Konservator ved Musée du Louvre, Paris. (¹⁵/₄ 21.)

HEUSLER, ANDREAS, Dr. phil. & jur., Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Basel. (⁷/₄ 22.)

KOHT, HALVDAN, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Oslo. (⁷/₄ 22.)

SNOUCK HURGRONJE, CHRISTIAAN, Dr., Professor i arabisk Sprog og Islam ved Universitetet i Leiden. (⁷/₄ 22.)

V. LE COQ, ALBERT, Dr. phil., Professor, Kustos ved Museum für Völkerkunde, Berlin. (⁶/₄ 23.)

GARDINER, ALAN H., Dr., Ægyptolog. London. (¹¹/₄ 24.)

JAEGER, W. W., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Berlin. (¹¹/₄ 24.)

STERN, ALFRED, Professor i almindelig Historie ved Eidgenössische Technische Hochschule i Zürich. (¹¹/₄ 24.)

LÖFSTEDT, EINAR, Dr. phil., Professor i romersk Veltalenhed og Poesi ved Universitetet i Lund. (⁸/₄ 25.)

MEYERSON, ÉMILE, Dr., Filosof. Paris. (⁹/₄ 26.)

THURNEYSEN, RUDOLF, Dr. phil., Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Universitetet i Bonn. (⁹/₄ 26.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE KLASSE

(fys. betegner den matematisk-fysiske Gruppe, biol. den biologiske Gruppe.)

LEFFLER, G. MITTAG-, Dr. phil., fh. Professor i Matematik ved Højskolen i Stockholm, Kmd. af Dbg.¹, Fortjenst-Med. 1. m. Kr. Djursholm, Stockholm. (⁵/₄ 89 — fys.)

SARS, GEORG OSS., Dr. phil., fh. Professor i Zoologi ved Universitetet i Oslo. (¹¹/₄ 90 — biol.)

BRØGGER, W. C., fh. Professor i Mineralogi og Geologi ved Universitetet i Oslo, R. af Dbg. (⁸/₄ 92 — fys.)

- HAMMARSTEN, OLOF, Dr. med. & phil., fh. Professor i medicinsk og fysiologisk Kemi ved Universitetet i Uppsala. ($^{8/4}$ 92 — biol.)
- PICARD, CH.-ÉMILE, Professor i højere Algebra ved Faculté des Sciences, Paris. ($^{21/4}$ 99 — fys.)
- VRIES, HUGO DE, Dr. phil., fh. Professor i Botanik ved Universitetet i Amsterdam. ($^{6/4}$ 00 — biol.)
- PETTERSSON, OTTO, Dr. phil., fh. Professor i Kemi ved Stockholms Højskole, Kmd. af Dbg.¹. ($^{12/4}$ 01 — fys.)
- ENGLER, ADOLPH, Dr. phil., fh. Professor i Botanik ved Universitetet i Berlin. ($^{12/4}$ 01 — biol.)
- GOEBEL, KARL, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i München. ($^{12/4}$ 01 — biol.)
- PAVLOV, IVAN PETROVIČ, Professor, Forstander for Institut for experimental Medicin i Leningrad. ($^{4/4}$ 02 — biol.)
- ARRHENIUS, SVANTE, Dr. phil., fh. Professor i Fysik ved Stockholms Højskole, Direktør for Nobelinstitutets Afdeling for fysikalsk Kemi, Kmd. af Dbg.². ($^{3/4}$ 03 — fys.)
- VOGT, J. H. L., Professor i Mineralogi og Geologi ved Norges Tekniske Højskole i Trondhjem. ($^{7/4}$ 05 — fys.)
- THÉEL, HJALMAR, Dr. phil., fh. Professor og Intendant ved Rigmuseets Evertebratafdeling i Stockholm. ($^{6/4}$ 06 — biol.)
- HILBERT, DAVID, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen. ($^{6/4}$ 06 — fys.)
- OSTWALD, FR. WILH., Dr. phil., fh. Professor i Kemi ved Universitetet i Leipzig. Grossbothen, Sachsen. ($^{6/4}$ 06 — fys.)
- WIDMAN, OSKAR, Dr. phil., fh. Professor i Kemi ved Universitetet i Uppsala. ($^{5/4}$ 07 — fys.)
- PENCK, ALBRECHT, Dr. phil., Professor i Geografi ved Universitetet i Berlin. ($^{5/4}$ 07 — fys.)

- ERIKSSON, JAKOB, Dr. phil., Professor, fh. Forstander ved Landbruks-Akademiens Experimentalfält ved Stockholm. ($\frac{3}{4}$ 08 — biol.)
- HIORTDAHL, THORSTEIN HALLAGER, Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i Oslo. ($\frac{3}{4}$ 08 — fys.)
- DREYER, GEORGES, Dr. med., Professor i Pathologi ved Universitetet i Oxford. ($\frac{14}{5}$ 09 — biol.)
- KOSSEL, ALBRECHT, Dr. med., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Heidelberg. ($\frac{14}{5}$ 09 — biol.)
- BERTRAND, GABRIEL, Professor i biologisk Kemi ved Sorbonne og Direktør for det biologiske Laboratorium ved Institut Pasteur i Paris. ($\frac{7}{4}$ 11 — fys.)
- NERNST, WALTER, Dr. phil., Professor i fysisk Kemi og Direktør for det fysiske Institut ved Universitetet i Berlin. ($\frac{7}{4}$ 11 — fys.)
- SCOTT, DUKINFELD H., fh. Præsident for Linnean Society of London og for Microscopical Society of London. East Oakley House, Oakley, Hants. ($\frac{12}{4}$ 12 — biol.)
- WARBURG, EMIL, Dr. phil., Professor, Præsident for den fysisk-tekniske Rigsanstalt, Charlottenburg, Berlin. ($\frac{12}{4}$ 12 — fys.)
- HADAMARD, JACQUES, Dr. phil., Professor i analytisk og kosmisk Mekanik ved Collège de France i Paris. ($\frac{11}{4}$ 13 — fys.)
- LORENTZ, H. A., Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Leiden og Kurator for det fysiske Laboratorium ved Teylers Stiftelse i Haarlem. ($\frac{17}{4}$ 14 — fys.)
- SHERRINGTON, CHARLES S., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Oxford. ($\frac{17}{4}$ 14 — biol.)
- DE GEER, GERARD JAKOB, Friherre, Dr. phil., Professor i Geologi ved Stockholms Højskole. ($\frac{25}{4}$ 19 — fys.)
- BIRKHOFF, GEORGE A., Professor i Matematik ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- BORDET, JULES, Dr. phil., Direktør for Institut Pasteur i Bruxelles. ($\frac{9}{4}$ 20 — biol.)

- CURIE, MARIE, f. SKLODOWSKA, Dr. phil., Professor i Fysik ved Sorbonne i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- EINSTEIN, ALBERT, Dr. phil., Professor i theoretisk Fysik ved Kaiser-Wilhelm-Institutet i Berlin. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- LACROIX, ALFRED, Professor i Mineralogi ved Muséum d'histoire naturelle i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- LEBESGUE, HENRI, Professor i Matematik ved Collège de France i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- MEYER, HANS, Dr. med., Professor i Farmakologi ved Universitetet i Wien. ($\frac{9}{4}$ 20 — biol.)
- PLANCK, MAX, Dr. phil., Professor i theoretisk Fysik ved Universitetet i Berlin. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- RICHARDS, THEODORE WILL., Professor i Kemi ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- ROUX, ÉMILE, Dr. phil., Direktør for Institut Pasteur i Paris, Stk. af Dbg. ($\frac{9}{4}$ 20 — biol.)
- RUTHERFORD, SIR ERNEST, Professor i Fysik ved Universitetet i Cambridge, England. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- THOMSON, SIR JOSEPH JOHN, Professor i Fysik ved Universitetet i Cambridge, England. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- WIEDEMANN, E., Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Erlangen. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- WILLSTÄTTER, RICHARD M., Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i München. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- LINDELÖF, ERNST, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Helsingfors. ($\frac{15}{4}$ 21 — fys.)
- NILSSON-EHLE, HERMAN, Dr. phil. & med., Professor i Arvelighedslære ved Universitetet i Lund. ($\frac{15}{4}$ 21 — biol.)
- ALLEN, EDGAR JOHNSON, Dr., Direktør for Marine Biological Association's Laboratorium i Plymouth. ($\frac{15}{4}$ 21 — biol.)
- BARCROFT, JOSEPH, Reader i Fysiologi ved Universitetet i Cambridge, England. ($\frac{15}{4}$ 21 — biol.)

- BEIJERINCK, MARTINUS WILLEM, Dr., fh. Professor i Mikrobiologi ved Technische Hoogeschool i Delft. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- BRAGG, Sir WILLIAM HENRY, Fullerton Professor of Chemistry at the Royal Institution and Director of the Davy-Faraday Research Laboratory, London. ($^{15/4}$ 21. — fys.)
- DAVIS, WILLIAM MORRIS, Dr., Professor i Geologi og Geografi ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($^{15/4}$ 21 — fys.)
- LANDAU, EDMUND, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen. ($^{15/4}$ 21 — fys.)
- MORGAN, THOMAS HUNT, Dr., Professor i Zoologi ved Columbia University i New York. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- SMITH, THEOBALD, Dr., Chef for Department of Animal Pathology ved Rockefeller Institute for Medical Research i Princeton, U. S. A. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- THAXTER, ROLAND, Dr., fh. Professor i Botanik ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- VOLTERRA, VITO, Senator, Professor i theoretisk Astronomi og matematisk Fysik ved Universitetet i Rom. ($^{15/4}$ 21 — fys.)
- WEBER, MAX, Professor, Direktør for Zoologisk Museum i Amsterdam. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- WINKLER, HANS, Professor, Direktør for Botanisk Have i Hamburg. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- APPELL, PAUL, Professor i analytisk og kosmisk Mekanik ved Sorbonne i Paris. ($^{7/4}$ 22 — fys.)
- HERTWIG, RICHARD, Dr., Professor i Zoologi ved Universitetet i München. ($^{7/4}$ 22 — biol.)
- CHARLIER, C. V. L., Professor i Astronomi ved Universitetet i Lund. ($^{6/4}$ 23 — fys.)
- FORSSMAN, JOHN, Dr. med., Professor i almindelig Pathologi ved Universitetet i Lund. ($^{6/4}$ 23 — biol.)
- FÜRST, CARL M., fh. Professor i Anatomi ved Universitetet i Lund, R. af Dbg. ($^{6/4}$ 23 — biol.)

- BATHER, F. A., Dr., Keeper ved British Museum of Natural History, London. ($\frac{6}{4}$ 23 — biol.)
- BOWER, FREDERICK ORPEN, Professor i Botanik ved Universitetet i Glasgow. ($\frac{6}{4}$ 23 — biol.)
- HARDY, G. H., Professor i Matematik ved Universitetet i Oxford. ($\frac{11}{4}$ 24 — fys.)
- CALMETTE, ALBERT, Dr., Professor, Underdirektør ved Institut Pasteur i Paris. ($\frac{3}{4}$ 25 — biol.)
- HEVESY, GEORG, Dr. phil., Professor, p. t. København. ($\frac{3}{4}$ 25 — fys.)
- HOLST, AXEL, Professor i Hygieine og Bakteriologi ved Universitetet i Oslo. ($\frac{3}{4}$ 25 — biol.)
- ROSENBERG, OTTO, Professor i Botanik ved Stockholms Højskole. ($\frac{3}{4}$ 25 — biol.)
- STARLING, ERNEST H., Professor i Fysiologi i London. ($\frac{3}{4}$ 25 — biol.)
- GOLDSCHMIDT, HEINRICH, Dr., Professor i Kemi ved Universitetet i Oslo. ($\frac{9}{4}$ 26 — fys.)
- BOREL, ÉMILE, Professor i fysisk Matematik ved Sorbonne i Paris. ($\frac{9}{4}$ 26 — fys.)
- DALE, H. H., Dr., Leder af Medical Research Council's Laboratorier i London ($\frac{9}{4}$ 26 — biol.)
- DEBYE, P., Professor i Fysik ved Eidgenössische Technische Hochschule i Zürich. ($\frac{9}{4}$ 26 — fys.)
- FLEXNER, SIMON, Dr., Professor, Direktør for Rockefeller Institute for Medical Research, New York. ($\frac{9}{4}$ 26 — biol.)
-
-

SELSKABETS TILLIDSHVERV

Maj 1926

og

INDEHAVERNES FUNKTIONSTIDER*Præsident:*

VILH. THOMSEN, valgt 19. Marts 1909, genvalgt 1914,
1919 og 1924, Valget gælder til April . . . 1929

Klasseformænd:

FR. BUHL, for den historisk-filosofiske Klasse, valgt 27.
April 1917, genvalgt 1920, 1923 og
1926, Valget gælder til April 1929

S. P. L. SØRENSEN, for den naturvidenskabelig-mathe-
matiske Klasse, valgt 14. Nov. 1913,
genvalgt 1917, 1920, 1923 og 1926,
Valget gælder til April 1929

Sekretær:

MARTIN KNUDSEN, valgt 11. Maj 1917, genvalgt 1922,
Valget gælder til April 1927

Redaktør:

DINES ANDERSEN, valgt 28. Nov. 1913, genvalgt 1919
og 1924, Valget gælder til April 1929

Kasserer:

W. L. JOHANSEN, valgt 24. Marts 1905, genvalgt 1910,
1915, 1920 og 1925, Valget gælder til
April 1930

Kassekommissionen:

H. HØFFDING, indvalgt 1. Dec. 1905, genvalgt 1910,
1914, 1918, 1922 og 1926, Valget gælder
til April 1930

- KR. ERSLEV, indvalgt 3. Dec. 1915, genvalgt 1916,
1920 og 1924, Valget gælder til April 1928
- J. HJELMSLEV (Formand), indvalgt 2. Nov. 1917, gen-
valgt 1919 og 1923, Valget gælder til
April 1927
- N. E. NØRLUND, indvalgt 14. November 1924, genvalgt
1925, Valget gælder til April 1929

Revisorer:

- C. HANSEN OSTENFELD, valgt 16. Nov. 1917, genvalgt
1919, 1921, 1923, og 1925, Valget gæl-
der til April 1927
- P. K. PRYTZ, valgt 25. April 1924, genvalgt 1926,
Valget gælder til April 1928

*Kommissionen for Registrering af litterære Kilder
til dansk Historie:*

- H. O. LANGE (Formand), indvalgt 18. Maj 1906.
- J. STEENSTRUP, indvalgt 18. Maj 1906.
- KR. ERSLEV, indvalgt 7. Febr. 1913.

*Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje
bevarede Kilder til dansk Historie:*

- KR. ERSLEV, indvalgt 1. Dec. 1922.
- AAGE FRIIS (Formand), indvalgt 1. Dec. 1922.
- H. O. LANGE, indvalgt 1. Dec. 1922.
- J. STEENSTRUP, indvalgt 1. Dec. 1922.

Kommissionen for Corpus Lexicographorum Græcorum:

- A. B. DRACHMANN (Formand), indvalgt 26. Marts 1926.
- J. L. HEIBERG, indvalgt 26. Marts 1926.
- Fru Dr. ADA ADLER, indvalgt 26. Marts 1926.
- Professor REITZENSTEIN, Göttingen, indvalgt 26. Marts 1926.
-

Union Académique Internationale Udvalget:

CHR. BLINKENBERG, indvalgt 9. Febr. 1923.

J. L. HEIBERG (Formand), indvalgt 9. Febr. 1923.

OTTO JESPERSEN, indvalgt 9. Febr. 1923.

Komitéer for de af Selskabet tiltraadte Unioner
under Conseil International de Recherches:*Union Astronomique Internationale.*

J. L. E. DREYER	}	Valgte 9. Maj 1924.
EJNAR HERTZSPRUNG		
N. E. NØRLUND (Sekretær)		
E. STRØMGREN, Professor i Astronomi ved Univer- sitetet. (Formand)		

Union Internationale de Physique pure et appliquée.

MARTIN KNUDSEN (Form.)	}	Valgte 9. Maj 1924.
P. O. PEDERSEN (Sekretær)		
VALD. POULSEN		
P. K. PRYTZ		

Union Géodésique et Géophysique Internationale.

D. LA COUR, Direktør for Meteorologisk Institut	}	Valgte 11. April 1924.
MARTIN KNUDSEN (Sekretær)		
N. E. NØRLUND (Formand)		
C. H. OSTENFELD		
JOHS. SCHMIDT	}	Valgt 17. April 1925.
N. P. JOHANSEN, Oberst, Chef for Generalstabens topografiske Afdeling		

Udvalget for »Zoological Record«:

MARTIN KNUDSEN, indvalgt 6. Februar 1925.

TH. MORTENSEN, indvalgt 6. Februar 1925.

Vulkanologisk Udvalg:

MARTIN KNUDSEN, indvalgt 28. Nov. 1913.

P. K. PRYTZ, indvalgt 28. Nov. 1913.

S. P. L. SØRENSEN, indvalgt 28. Nov. 1913.

O. B. BØGGILD, indvalgt 17. Nov. 1922.

Carlsbergfondets Direktion:

- A. B. DRACHMANN (Formand fra 1. April 1926), valgt
31. Okt. 1913, genvalgt 1922, Valget
gælder til 25. September 1932
- V. HENRIQUES, valgt 13. April 1917, genvalgt 1924, Val-
get gælder til 25. September 1934
- J. HJELMSLEV, valgt 11. Jan. 1918, genvalgt 1920, Val-
get gælder til 25. September 1930
- C. H. OSTENFELD, valgt 18. Februar 1921, genvalgt
1926, Valget gælder til 25. September 1936
- JOHS. PEDERSEN, valgt 29. Januar 1926, Valget gælder
til 25. September 1928

Medlem af Frederiksborg-Museets Bestyrelse:

- JOHS. PEDERSEN, valgt 12. Marts 1926, Valget gælder
til 25. September 1928

Tilforordnede til Carlsberglaboratoriets Bestyrelse:

- POUL C. POULSEN, administrerende Direktør ved Carls-
berg Bryggerierne, valgt 6. Februar
1925, Valget gælder til 25. September 1930
- A. C. ANDERSEN, cand. polyt., Forstander for Land-
økonomisk Forsøgslaboratoriums ke-
miske Afdeling, valgt 6. Februar 1925,
Valget gælder til 25. September 1930

*Medlemmer af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse,
valgte af Selskabet:*

N. BJERRUM }
O. JESPERSEN } valgte 31. Okt. 1919, genvalgte 1923.

*Bestyrelsen for »Grosserer A. Collstrop's Hjem for en dansk
Videnskabsmand«:*

VAGN AAGESEN, Kammeradvokat (Formand).

RUD. COLLSTROP, Attaché ved Gesandtskabet i Berlin.

AAGE FRIIS.

MARTIN KNUDSEN.

BERETNING OM MØDERNE 1925—26

1. Mødet den 16de Oktober.

(Tilstede var 44 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Steenstrup, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Nyrop, Bang, Buhl, Kolderup Rosenvinge, Raunkjær, Drachmann, Hude, Holger Pedersen, Lange, Dines Andersen, Blinkenberg, Vedel, Sandfeld, Sarauw, Brønsted, Hjelmlev, N. Nielsen, C. G. Joh. Petersen, Vald. Poulsen, Ostenfeld, Nørlund, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Grønbech, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Fr. Poulsen, Mortensen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Kramers, Lindhard, *Sekretæren*. — Desuden som Gæster Selskabets udenlandske Medlemmer, Professor U. v. WILAMOWITZ-MOELLENDORFF, Berlin, Professor H. NILSSON-EHLE, Lund og Professor G. HEVESY, København.)

Præsidenten bød Medlemmerne Velkommen.

Sekretæren meddelte, at Selskabet i Sommerens Løb havde mistet et indenlandsk Medlem, nemlig Dr. phil. K. F. V. KROMAN, fh. Professor i Filosofi ved Københavns Universitet, optaget i den historisk-filosofiske Klasse $12/12$ 1884, død den 26. Juli 1925.

Desuden havde Selskabet mistet 5 udenlandske Medlemmer, nemlig Dr. F. H. BRADLEY, Oxford, optaget i den historisk-filosofiske Klasse $15/4$ 1921, Dr. phil. ADOLF NOREEN, fh. Professor i nordiske Sprog ved Universitetet i Uppsala, optaget i den historisk-filosofiske Klasse $3/4$ 1903, død den 13. Juni 1925, ALBIN HALLER, Professor i organisk Kemi ved Sorbonne, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $7/4$ 1911, død den

29. April 1925, Dr. phil. FELIX KLEIN, fh. Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $\frac{8}{4}$ 1892, død den 22. Juni 1925, H. H. HILDEBRANDSSON, fh. Professor i Meteorologi og Geografi samt Direktør for Meteorologisk Observatorium i Uppsala, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $\frac{8}{4}$ 1904, død den 29. Juli 1925.

N. E. NØRLUND talte Mindeord over J. L. W. V. JENSEN. (Trykt S. 43—52).

H. HØFFDING talte Mindeord over K. F. V. KROMAN. (Trykt S. 53—56).

H. HØFFDING forelagde en Afhandling: *Erkendelsesteori og Livsopfattelse*.

(Trykt i »Filosofiske Medd.« Bd. II, Nr. 1.)

HOLGER PEDERSEN gav en Meddelelse: *Le groupement des dialectes indoeuropéens*.

(Forholdet mellem de nyopdagede og de gammelkendte indoeuropæiske Sprog.)

(Trykt i »Hist.-fil. Medd.« Bd. XI, Nr. 3.)

HARALD BOHR forelagde en Afhandling af G. H. HARDY og J. E. LITTLEWOOD: *A theorem concerning series of positive terms, with applications to the theory of functions*.

(Trykt i »Math.-fys. Medd.« Bd. VII, Nr. 4.)

Sekretæren aflagde Beretning om Mødet i *Conseil International de Recherches* i Bruxelles d. 7.—9. Juli 1925, hvori han, W. JOHANNSEN, N. BJERRUM og N. E. NØRLUND havde deltaget som Selskabets Delegerede.

Sekretæren aflagde Beretning om Mødet i *Union Internationale de Physique* i Bruxelles d. 7. Juli 1925, hvori han havde deltaget som Selskabets Delegerede.

N. E. NØRLUND aflagde Beretning om Mødet i *Union Astronomique Internationale* i Cambridge d. 14.—22. Juli

1925, hvori han og Prof. E. STRÖMGREN havde deltaget som Selskabets Delegerede.

Ved det russiske Akademi's 200 Aars Jubilæum d. 6.—14. Sept. 1925 var Selskabet repræsenteret af S. P. L. SØRENSEN.

Ved *Chevreul*-Jubilæet i Paris d. 11. Okt. 1925 var Selskabet repræsenteret af J. N. BRØNSTED.

Sekretæren meddelte, at *Rask-Ørsted Fondet* havde bevilget Selskabet 10,000 Kr. til Dækning af Udgifterne ved Selskabets internationale Forbindelser.

Sekretæren meddelte, at Direktionen for det *Classenske Fideikommis* havde imødekommet Selskabets Andragende om at afvige fra Bestemmelsen om Udsættelse af to Præmier hvert Aar.

Carlsbergfondets Direktion havde indsendt Beretning om Arbejdet i 1922—25 vedrørende Øresunds- og Bælttold-regnskaberne.

Efter en af *Redaktøren, Sekretæren* og *Kassekommissionen* tiltraadt Indstilling fra det nedsatte Bedømmelsesudvalg (N. BOHR og KRAMERS) havde *Præsidenten* bestemt, at den af N. BOHR forelagte Afhandling af Dr. W. PAULI: *Über die Intensitäten der im elektrischen Feld erscheinenden Kombinationslinien* skulde optages i Selskabets »Math.-fys. Medd.«. (Trykt i Bd. VII, Nr. 3.)

Ligeledes havde *Præsidenten* efter en af *Redaktøren, Sekretæren* og *Kassekommissionen* tiltraadt Indstilling fra det nedsatte Bedømmelsesudvalg (BOAS og FIBIGER) bestemt, at den af Dr. med. KNUD KRABBE indsendte Afhandling: *L'organe sous-commissural du cerveau chez les mammifères* skulde optages i Selskabets »Biol. Medd.« (Trykt i Bd. V, Nr. 4.)

Det vedtoges at optage i Selskabets »Math.-fys. Medd.«

en Afhandling af Dr. techn. JUL. HARTMANN (i Forening med BIRGIT TROLLE): *New investigation on the air jet generator for acoustic waves.* (Trykt i Bd. VII, Nr. 6.)

Det vedtoges at træde i Bytteforbindelse med *New York State College of Agriculture and Agricultural Experiment Station.*

Det vedtoges at sende Oversigten samt »Meddelelserne« til *Centralbiblioteket for Hjørring Amt.*

2. Mødet den 30te Oktober.

(Tilstede var 37 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Boas, Prytz, Jónsson, Bang, Juel, Buhl, Raunkiær, Drachmann, Hude, Henriques, Dines Andersen, Sandfeld, Brønsted, Hjlemslev, C. G. Joh. Petersen, Bjerrum, Fibiger, Ostenfeld, Krogh, Nørlund, N. Bohr, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Mortensen, Thalbitzer, Beckett, Kramers, Lindhard, *Sekretæren*. — Desuden som Gæster Selskabets udenlandske Medlem G. HEVESY, fhv. Departementchef A. P. WEIS, Direktørerne VAGN JACOBSEN, HELGE JACOBSEN og P. C. POULSEN.)

KR. ERSLEV gav en Meddelelse: *Ny Carlsberg Bryggeri's Overdragelse til Carlsbergfondet.*

(De nærmere Omstændigheder ved CARL JACOBSEN'S Gave og dennes Betydning for Fondet.)

J. E. V. BOAS gav to Meddelelser: ¹⁾ *Symmetriske Pagurider.* (Trykt i »Biol. Medd.« Bd. V, Nr. 6.) ²⁾ *Eremitkrebse-slægten Paguropsis.* (Trykt i »Biol. Medd.« Bd. V, Nr. 7.)

Sekretæren forelagde en Afhandling af C. RAUNKIÆR: *Nitratindholdet i Anemone nemorosa.* (Trykt i »Biol. Medd.« Bd. V, Nr. 5.)

Der førtes Forhandling om en Skrivelse fra *Kgl. Svenska Vetenskapsakademiens Naturskyddskommitté* angaaende Fredning af visse Fugle. Det vedtoges at nedsætte et naturkyndigt Udvalg (AUG. KROGH, TH. MORTENSEN, C. H. OSTENFELD, JOHS. SCHMIDT, C. G. JOH. PETERSEN og C. WE-

SENBERG-LUND) til at tage sig af Sagen og indsende Henvendelse til Regering og Rigsdag.

Sekretæren meddelte, at der rettidigt var indkommet to Besvarelser af de af Selskabet stillede Prisopgaver, nemlig 1 af den for 1923 stillede astronomiske Prisopgave og 1 af den for 1924 stillede filosofiske Prisopgave.

Det vedtoges at udvide Bytteforbindelsen med *Naturhistorisches Museum, Wien* og sende de botaniske Afhandlinger i Skrifterne.

3. Mødet den 13de November.

(Tilstede var 45 Medlemmer, nemlig: BUHL, *Leder af Mødet*, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Jónsson, Johansen, Jespersen, Juel, Kolderup Rosenvinge, Raunkiær, Drachmann, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Sørensen, Dines Andersen, Th. Madsen, Sandfeld, Sarauw, Brønsted, Hjelmlev, N. Nielsen, Bjerrum, Ostensfeld, Krogh, Nørlund, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, Friis, Mortensen, Thalbitzer, Beckett, Johs. Pedersen, Kramers, Lindhard, *Sekretæren*. — Desuden som Gæst Selskabets udenlandske Medlem G. HEVESY.)

OTTO JESPERSEN forelagde en Afhandling: *Menneskehed, nasjon og individ i sproget, og Mankind, Nation and Individual from a Linguistic Point of View*.

(Dansk og engelsk Udgave af Forelæsninger, holdt i Oslo 1924.)

DINES ANDERSEN forelagde et af Selskabets afdøde Medlem S. SØRENSEN efterladt ufuldendt Arbejde: *Index to the Names of the Mahābhārata with short explanations and a Concordance to the Bombay and Calcutta Editions and P. C. Roy's Translation. Part 1—13, London 1904—25*, revideret og suppleret ved Samarbejde med Cand. mag. E. OLESEN.

Sekretæren forelagde en Afhandling af JOHS. SCHMIDT med Titel: *On the distribution of the Fresh-Water Eels (anguilla) throughout the world, II. Indo-pacific region*.

(Trykt i Skrifter, naturv.-math. Afd. 8. R. X, 4.)

Det vedtoges paa given Foranledning at udsætte Indleveringsfristen for den af Selskabet for 1924 stillede Prisopgave i nordisk Filologi til 1. Marts 1926.

Det vedtoges at optage en af Professor, Dr. phil. J. F. STEFFENSEN indsendt Afhandling: *On a Generalization of Nørlund's Polynomials* i Selskabets »Math.-fys. Medd.« (Trykt i Bd. VII, Nr. 5.)

4. Mødet den 27de November.

(Tilstede var 41 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Steenstrup, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Juel, Kolderup Rosenvinge, Raunkiær, Hude, Henriques, C. O. Jensen, Lange, Dines Andersen, Sandfeld, Bock, Hjlemslev, N. Nielsen, C. G. Joh. Petersen, Vald. Poulsen, Ostenfeld, Nørlund, N. Bohr, Grønbech, H. Bohr, Bøggild, Hertzsprung, Friis, Fr. Poulsen, Mortensen, Thalbitzer, Beckett, Johs. Pedersen, Kramers, Lindhard, *Sekretæren*, Bang, Arth. Christensen, Vilh. Andersen. — Desuden som Gæst Selskabets udenlandske Medlem G. HEVESY.)

Sekretæren meddelte, at Selskabet siden sidste Møde havde mistet et indenlandsk Medlem, nemlig Dr. phil. CHR. SARAUW, Professor i tysk Sprog og Literatur ved Københavns Universitet, optaget i den historisk-filosofiske Klasse ¹⁷/₄ 1914, død den 22. November 1925.

VILH. GRØNBECH forelagde sin Bog: *Mystikere i Europa og Indien. I.*

FRANCIS BECKETT gav en Meddelelse: *Danmarks senmiddelalderlige Kunst.*

(En Oversigt over vor gotiske Kunsts Forhold til Udlandets Kunst, navnlig Frankrigs og Tysklands.)

H. A. KRAMERS gav en Meddelelse: *Nogle Bemærkninger om Teorien for Röntgenstraalernes Absorption og Brydning.*

(Den almindelige Sammenhæng mellem elektromagnetiske Bølgers Absorption og Brydning i et materielt Medium kan ogsaa efterspores

paa Röntgenstraalernes Omraade. Man føres derved til en simpel Forklaring af visse Træk af de experimentelt fundne Love for Röntgenstraalernes Absorption og til bestemte Forudsigelser for Brydningens Afhængighed af Bølgebredden.)

Ved Festlighederne i Karlsruhe den 29.—31. Oktober 1925 i Anledning af Technische Hochschule Fridericiana's 100-aarige Bestaaen var Selskabet repræsenteret af P. O. PEDERSEN.

5. Mødet den 11te December.

(Tilstede var 34 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Steenstrup, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Boas, Prytz, Jónsson, Johannsen, Juul, Buhl, Hude, Holger Pedersen, Sørensen, Dines Andersen, Sandfeld, Hjelmlev, N. Nielsen, Bjerrum, Fibiger, Ostenfeld, Nørlund, P. O. Pedersen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, Friis, Mortensen, Thalbitzer, Lindhard, *Sekretæren*, Jespersen, Lange. — Desuden som Gæst Stabsdyrlæge FRIIS.)

C. JUEL gav en Meddelelse: *Kongruensen af anden Grad.*

(En Kongruens af rette Linier i Rummet kan defineres som den Samling af Linier af anden Orden og anden Klasse, der er indeholdt i et lineært Komplex og har 0, 2, 4 eller uendelig mange Frembringere fælles med enhver i Komplexet liggende Hyperboloide. Ad denne Vej faar man bestemt en Kongruens, der i Almindelighed viser sig at være en algebraisk Kongruens af anden Grad. Man faar derved en saadan defineret ved rent deskriptive Bestemmelser.)

AAGE FRIIS gav en Meddelelse om *Undersøgelse af Kilder til dansk Historie i russiske Statsarkiver, særlig vedrørende Danmarks politiske Historie 1863—1885.*

Det af *Kassekommissionen* forelagte Budget for 1926 vedtoges. Trykt S. 89—91.

Fra et i Mødet d. 16. Oktober 1925 nedsat Udvalg (*Redaktøren, Sekretæren, Klasseformændene, Kassekommissionens Formand* og H. O. LANGE) til Drøftelse af en eventuel Ændring af Forretningsordenens § 8 og dermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal forelaa følgende Betænkning: Udvalget

foreslaar, at Forretningsordenens § 8 faar følgende Affattelse: »Prisen for Selskabets Publikationer bestemmes af Redaktøren paa Grundlag af Fremstillingsprisen efter en Norm, der fastlægges ved Forhandling mellem Redaktøren og Kassekommissionens Formand. Ændringer i denne Norm forelægges Selskabet til Godkendelse«. Selskabet vedtog Udvalgets Forslag.

Ligeledes godkendte Selskabet følgende af Udvalget foreslaaede Norm: Halvdelen af Fremstillingsprisen skal være dækket af udsolgt Salgsoplag, efter at Boghandlerrabatten er trukket fra.

Det vedtoges i Selskabets Skrifter, naturv.-math. Afd. at optage en Afhandling af Underbibliotekar, mag. scient. C. LUPLAU-JANSSEN: *La surface de la planète Jupiter*, samt i »Math.-fys. Medd.« en Afhandling af Professor, Dr. phil. JOHS. MOLLERUP: *Sur l'approximation d'un nombre irrationnel par des carrés rationnels*. (Trykt i Bd. VII, Nr. 7.)

Det vedtoges at træde i Bytteforbindelse med *University of Illinois Library* og sende math.-fys. og biol. Medd. samt Skrifter, naturv.-math. Afd.

Endvidere vedtoges Bytteforbindelse med *New York State Library* og at sende Oversigt, biol. Medd. og Skrifter, naturv.-math. Afd.

Til Selskabets Delegerede ved *Union Académique Internationale's* Møde i Bruxelles i Maj 1926 valgtes J. L. HEIBERG. Spørgsmaalet om eventuelle andre Delegerede udsattes.

6. Mødet den 15de Januar.

(Tilstede var 32 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Steenstrup, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Boas, Jespersen, Juel, Buhl, Kolderup Rosenvinge, Henriques, Lange, Sørensen, Dines Andersen, Sandfeld, Hjelmslev, N. Nielsen, C. G. Joh. Petersen, Bjerrum, Ostenfeld, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Grønbech, Wesenberg-Lund, Friis, Mortensen, Johs. Pedersen, Kramers, Lindhard, *Sekretæren*, Bang. — Desuden som Gæster Selskabets udenlandske Medlem G. HEVESY og Professor GRÓH, Budapest.)

Sekretæren meddelte, at Selskabet siden sidste Møde havde mistet et udenlandsk Medlem, nemlig Sir PAUL VINOGRADOFF, Corpus Professor i Retsvidenskab i Oxford, optaget i den historisk-filosofiske Klasse ¹⁴/₅ 1909, død den 18. December 1925.

J. E. V. BOAS forelagde: *Boas & Paulli: The Elephant's Head, 2. Part.*

NIELS NIELSEN gav to Meddelelser:

1. *Note sur certains développements d'une fonction holomorphe.*

(Ved anvendelse af et omvendingsprincip (Crelles Journal t. 132) angives to række udviklinger for en funktion, der er holomorph i omegnen af begyndelsepunktet.)

(Trykt i »Math.-fys. Medd.« Bd. VII, Nr. 8.)

2. *Recherches sur les fonctions cylindriques et sur certaines fonctions analogues.*

(Undersøgelse af den lømmelske funktions differentialkvotienter og deres lineære homogene differentiaalligninger af henholdsvis fjerde og sjette orden. Integralfremstillinger for disse funktioner og rækkeudviklinger, der knytter sig dertil.)

(Trykt i »Math.-fys. Medd.« Bd. VII, Nr. 10.)

Carlsbergfondets Direktion forelagde Forslag til Ændringer i Fondets Statuter. Selskabet vedtog Forslaget, som er trykt S. 151—161 tillige med Direktionens Bemærkninger angaaende Approbationen.

Det vedtoges at indgaa Bytteforbindelse med *Universitätsbibliothek, Tübingen*, og sende »Hist.-fil. Medd.«

7. Mødet den 29de Januar.

(Tilstede var 50 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Steenstrup, Gertz, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Boas, Prytz, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Juel, Buhl, Kolderup Rosenvinge, Hude, Henriques, C. O. Jensen, Holger Pedersen, Lange, Dines Andersen, Th. Madsen, Sandfeld, Bock, Brønsted, Hjeltslev, N. Nielsen, C. G. Joh. Petersen, Bjerrum, Fibiger, Ostfeld, Krogh, Nørlund, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, Friis, Fr. Poulsen, Mortensen, Vilh. Andersen, Thalbitzer, Beckett, Johs. Pedersen, Kramers, Lindhard, *Sekretæren*, Bang, Grønbech. — Desuden som Gæst Selskabets udenlandske Medlem G. HEVESY.)

TH. MADSEN gav en Meddelelse: *Om Difteriantitoxins Aviditet* (af TH. MADSEN og S. SCHMIDT.)

(Den Hastighed, hvormed antidifterisk Serum neutraliserer Difteritoxin, varierer stærkt for forskellige Antitoxiners Vedkommende. Dette kan vises ved Forsøg baade in vitro og in vivo og har stor Betydning for Difteriserums helbredende Egenskaber.)

(Trykt i »Biol. Medd.« Bd. V, Nr. 9.)

N. BJERRUM gav en Meddelelse: *Undersøgelser over Ionassociation. I. Ionassociationens Indflydelse paa Ionernes Aktivitet ved middelstore Associationsgrader.*

(Ionassociationens Betydning fremhæves og en approximativ Metode til Beregning af dens Indflydelse paa Ionernes Aktivitet angives og anvendes paa foreliggende experimentelt Materiale.)

(Trykt i »Math.-fys. Medd.« Bd. VII, Nr. 9.)

Til Medlem af *Carlsbergfondets Direktion* i Stedet for KR. ERSLEV, der ønskede at fratræde d. 1. April 1926 inden Udløbet af sin Funktionstid, valgtes JOHS. PEDERSEN. Valget gælder til 25. September 1928.

8. Mødet den 12te Februar.

(Tilstede var 38 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Steenstrup, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Boas, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Bang, Juel, Kolderup Rosenvinge, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Dines Andersen, Sandfeld, Brønsted, Hjeltslev, N. Nielsen,

C. G. Joh. Petersen, Bjerrum, Fibiger, Ostenfeld, Nørlund, N. Bohr, Arth. Christensen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, Friis, Mortensen, Thalbitzer, Beckett, Lindhard, *Sekretæren*, Krogh.)

HOLGER PEDERSEN gav en Meddelelse: *Den latinske femte Deklination*.

(Den latinske femte Deklination, som ikke har nogen nøjagtigt tilsvarende Bøjningsklasse i Græsk eller Sanskrit, er ofte blevet anset for uoprindelig. Det kan imidlertid godtgøres, at den er Fortsættelsen af en indoeuropæisk Bøjningsklasse, som i de øvrige Sprog vel er gaaet tabt, men har efterladt sig tydelige Spor.)

(Vil blive trykt i »Hist.-fil. Medd.«)

C. WESENBORG-LUND gav en Meddelelse: *Bidrag til Slægten Daphnia's Biologi*.

(Forfatteren giver en Fremstilling af sine fleraarige Studier over en Række Daphniaracer paa forskellige Lokalteter og knytter dertil en Del Bemærkninger vedrørende sin Stilling til den moderne Opfattelse af Artsbegrebet, den saakaldte Svæveteori og nyere Arvelighedsstudier indenfor denne Slægt.)

(Vil blive trykt i Skrifter, naturv.-math. Afd.)

Behandling af Betænkning fra Selskabets Historikere angaaende et Forslag fra *Académie royale des Sciences d'Amsterdam* til *l'Union Académique Internationale* om Udgivelsen af en *Encyclopédie du droit international public et privé*. Det vedtoges, at Selskabet paatager sig Formidlingen mellem »Kommissionen for internationalt intellektuelt Samarbejde« og det hollandske Akademi.

Det vedtoges at trykke 1000 Salgseksemplarer af *A Critical Pāli Dictionary* og desuden 150 Eksemplarer til Brug for Udgiverne.

9. Mødet den 26de Februar.

(Tilstede var 33 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Steenstrup, Høffding, P. E. Müller, Boas, Jónsson, Johannsen, Kolderup Rosenvinge, Raunkiær, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Dines Andersen, Sandfeld, Hjelslev, N. Nielsen, C. G. Joh. Petersen, Ostenfeld,

N. Bohr, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Mortensen, Thalbitzer, Kramers, Lindhard, *Sekretæren*, Juel, Krogh, Nørlund, Grønbech, Beckett.)

Sekretæren meddelte, at Selskabet siden sidste Møde havde mistet to udenlandske Medlemmer, nemlig WILLIAM BATESON, Professor, Direktør for »John Innes Horticultural Institution«, London, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $15/4$ 1921, død den 8. Februar 1926, og HEIKE KAMERLINGH ONNES, Dr., Professor i Fysik ved Universitetet i Leiden, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse d. $9/4$ 1920, død den 21. Februar 1926.

DINES ANDERSEN forelagde 1. Hefte af *A Critical Pāli Dictionary, begun by V. Trenckner, revised, continued and edited by Dines Andersen and Helmer Smith.*

(Ordbogens første Hefte indeholder som Indledning en Oversigt over TRENCKNERS Liv og Virksomhed, Fremstilling af Arbejdets Forhistorie og Plan, Litteraturliste med Forkortelsessystem, Concordanser og Alfabet, samt de 5 første Ark af Bogstav A. Ordbogen giver Sprogets Ordforraad med Etymologier og udførligt Bevismateriale, Henviisninger til Grammatikeres og Kommentatorers Forklaringer med Angivelse af talrige Parallelsteder i Texterne; desuden fuldstændig Redegørelse for Ordenes Bøjningsformer og Syntax, samt deres Forekomst i sidste Led af Sammensætninger; endvidere er alle Person- og Stednavne samt Titler paa Bøger og disses enkelte Afsnit og Kapitler medtagne, saaledes at man derigennem faar en fuldstændig Index til hele Pāli-Litteraturen.)

C. H. OSTENFELD gav en Meddelelse: *Den grønlandske Floras Herkomst.*

(Ved de sidste Aartiers mange, særlig danske, Expeditioner er Udbredelsen af Blomsterplanterne i hele Grønlands udstrakte Kystomraade blevet forholdsvis godt kendt. Der maa derfor nu siges at være et brugeligt Grundlag for en Behandling af Floraens Herkomst og Indvandringsveje. Som Resultat af sine Studier herover er Forfatteren kommet til følgende Slutninger:

En ikke ubetydelig Del af de mest haardføre Arter maa antages at have kunnet overleve Istiden i Grønland, men en nærmere Begrænsning af denne Gruppe kan ikke gives. Hovedmassen af Floraen er derimod indvandret til Grønland efter Istiden, og Indvandringen har rimeligvis haft et Maximum i den ogsaa i Grønland paaviste postglaciale Varmetid.

Af de indvandrede Arter er de fleste kommet fra N.Amerika, et langt ringere Antal fra Europa; de sidste bestaar dels af højarktiske Arter, der sandsynligvis er indvandret fra Spitzbergen, dels af mindre udpræget arktiske, som er kommet over Island, og endelig af en Del, som skyldes den gamle Nordbobebyggelse og altsaa er indslæbt af Mennesker.)

Den *historisk-filosofiske Klasse* forelagde en Bedømmelse (trykt S. 92—95) af en Besvarelse af den af Selskabet for Aaret 1924-25 stillede filosofiske Prisopgave, der var indsendt med Mærket μ .

I Tilslutning til Indstilling fra Bedømmelsesudvalget (H. HØFFDING [Affatter] og N. E. NØRLUND) foreslog Klassen, at Besvarelsen belønnedes med den udsatte Pris (Selskabets Guldmedaille). Dette vedtoges.

Ved Navnesedlens Aabning viste Forfatteren sig at være Mag. art. JØRGEN JØRGENSEN.

Den *naturvidenskabelig-mathematiske Klasse* forelagde en Bedømmelse (trykt S. 95—96) af en Besvarelse af den af Selskabet for Aaret 1923 stillede astronomiske Prisopgave, der var indsendt med Motto: *Canes Venatici*.

I Tilslutning til Indstilling fra Bedømmelsesudvalget (J. L. E. DREYER, N. E. NØRLUND og EJNAR HERTZSPRUNG [Affatter]) foreslog Klassen, at Besvarelsen belønnedes med den udsatte Pris (Selskabets Guldmedaille). Dette vedtoges.

Ved Navnesedlens Aabning viste Forfatterne sig at være: HARRY RAYMOND og RALPH E. WILSON, Dudley Observatory, Albany, N.Y.

Det vedtoges fremtidig at sende »Math.-fys. Medd.« til *The Patent Office Library, London*.

Det vedtoges gennem *Universitätsbibliothek, Heidelberg*, at udvide Bytteforbindelsen med *Heidelberg-Akademiet* og sende Skrifterne.

10. Mødet den 12te Marts.

(Tilstede var 36 Medlemmer, nemlig: BUHL, *Leder af Mødet*, Steenstrup, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Boas, Jónsson, Johannsen, Juel, Kolderup, Rosenvinge, Raunkiær, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Sørensen, Dines Andersen, Th. Madsen, Vedel, Sandfeld, Brønsted, Hjelmslev, N. Nielsen, Vald. Poulsen, Ostefeld, Krogh, Nørlund, N. Bohr, H. Bohr, Mortensen, Thalbitzer, Lindhard, *Sekretæren*, Arth. Christensen, Friis, Kramers. — Desuden som Gæster Selskabets udenlandske Medlem G. HEVESY og J. FAVART, Paris.)

VALD. HENRIQUES gav en Meddelelse: *Undersøgelser over Blodreaktionens Betydning for Lungeventilationen.*

(Man har længe været klar over, at Ændringer i Blodets Sammensætning spiller en vigtig Rolle for Lungeventilationen. WINTERSTEIN og særlig HASSELBALCH har ment, at det var Forskydninger i Blodets Reaktion (Brintionconcentration), der var det afgørende, hvorimod nyere Undersøgelser tyder paa, at Blodets Kulsyretenion er den egentlige Regulator for Respirationsbevægelserne. En Række Undersøgelser udført af Dr. RICH. EGE og Foredragsholderen i Forening gaar ud paa at vise, at den sidst nævnte Forklaring maa anses for den rette.)

HARALD BOHR forelagde Afhandlingerne: *Zur Theorie der fastperiodischen Funktionen I, II, III*, i Acta Mathematica Bd. 45, 46, 47.

(Afhandlingerne behandler det almindelige Problem om Funktioners Opløsning i periodiske Svingninger.)

Efter *Carlsbergfondets Direktions* Forslag valgtes JOHS. PEDERSEN til Medlem af *det nationalhistoriske Museums Bestyrelse* i Stedet for KR. ERSLEV, der ønskede at fratræde d. 1. April 1926 inden Udløbet af sin Funktionstid. Valget gælder til 25. September 1928.

Carlsbergfondets Direktion forelagde Beretning om Fondets Virksomhed i Regnskabsaaet 1924—25. Den er trykt S. 107—48.

Kommissionen for Registrering af literære Kilder til dansk Historie afgav Beretning om Virksomheden i 1925. Beretningen ledsagedes af Aarsregnskab og er trykt S. 98—101.

Det vedtoges i Selskabets »Biol. Medd.« at optage en Afhandling af cand. pharm., Assistent ved Statens Serum-institut SVEN SCHMIDT: *Om Reaktionen mellem Toksin og Antitoksin.* (Trykt i Bd. V, Nr. 8.)

Det vedtoges at udvide Bytteforbindelsen med *Staats- und Universitätsbibliothek, Hamburg*, og yderligere sende Meddelelserne fra begge Klasser.

Det vedtoges at genoptage den i 1916 afbrudte Bytteforbindelse med *Académie des Sciences, Institut de Médecine expérimentale* og *Société des Naturalistes, Université, Cabinet Zoologique*, alle i Leningrad.

Til Selskabets Delegerede ved den *internationale Amerikaniskongres* i Rom i September 1926 valgtes W. THALBITZER.

11. Mødet den 26de Marts.

(Tilstede var 38 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Steenstrup, Gertz, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Jónsson, Johannsen, Juel, Drachmann, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Sørensen, Dines Andersen, Vedel, Sandfeld, Brønsted, Hjelmlev, N. Nielsen, Vald. Poulsen, Bjerrum, Ostenfeld, Nørlund, N. Bohr, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Friis, Mortensen, Vilh. Andersen, Thalbitzer, Kramers, Lindhard, *Sekretæren*, Krogh. — Desuden som Gæster Selskabets udenlandske Medlem G. HEVESY og Dr. KRAMERS, Holland.)

Præsidenten talte Mindeord over den afdøde Enkedronning LOUISE.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet to udenlandske Medlemmer, nemlig EDWARD G. BROWNE, Professor i Arabisk ved Universitetet i Cambridge, optaget i den historisk-filosofiske Klasse d. $11/4$ 1924, død d. 5. Januar 1926, og J. N. LANGLEY, Dr., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Cambridge, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse $3/4$ 1908, død d. 5. November 1925.

HOLGER PEDERSEN talte Mindeord over CHR. SARAUW.

(En Redegørelse for afdøde Professor CHR. SARAUWS Virksomhed som græsk Filolog og som Sprogforsker, ledsaget af biografiske Oplysninger.)

Trykt S. 57—80.

HARALD HØFFDING talte Mindeord over CHR. SARAUW.

(En Redegørelse for afdøde Professor CHR. SARAUWS Goetheforskning.)

Trykt S. 81—84.

Kassekommissionen forelagde det reviderede Regnskab for 1925. Trykt S. 85—88.

Efter Forslag af A. B. DRACHMANN vedtoges det at ned sætte en foreløbig *Kommission for Corpus Lexicographorum Græcorum*. Til Kommissionen valgtes J. L. HEIBERG, A. B. DRACHMANN, FRU DR. ADA ADLER og Professor REITZENSTEIN, Göttingen.

Præsidenten rettede en Tak til KR. ERSLEV for den udmærkede Støtte, denne som mangeaarig Formand for *Carlsbergfondets Direktion* havde ydet Selskabet og hele den danske Videnskab.

12. Mødet den 9de April.

(Tilstede var 38 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Steenstrup, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Boas, Prytz, Jónsson, Johannsen, Juel, Buhl, Kolderup Rosenvinge, Raunkiær, Drachmann, Henriques, C. O. Jensen, Holger Pedersen, Lange, Dines Andersen, Th. Madsen, Hjelmlev, N. Nielsen, C. G. Joh. Petersen, Vald. Poulsen, Bjerrum, Ostentfeld, Krogh, Nørlund, N. Bohr, P. O. Pedersen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Mortensen, Kramers, Lindhard, *Sekretæren*, Grønbech, Friis. — Desuden som Gæst Selskabets udenlandske Medlem G. HEVESY.)

NIELS BOHR gav en Meddelelse: *Julius Thomsens Anskuelser om Grundstoffernes Slægtskabsforhold i Belysning af Atomteoriens senere Udvikling*.

KR. ERSLEV gav en Meddelelse om den kongelige Ap-

probation paa Statutændringerne for *Carlsbergfondet*. (jvfr. S. 31 og 161.)

Fra *Undervisningsministeriet* var der kommet Meddelelse om, at der paa Finansloven for 1926—27 under § 20, VII, C: Til Understøttelse af Kunstnere og Videnskabsmænd, samt til Fremme af kunstneriske og videnskabelige Formaal, Konto 33, var bevilget Selskabet et Beløb paa 40500 Kr.

Der foretoges Afstemning over de fra *Klasserne* indbragte Forslag til Optagelse af nye Medlemmer. Valgt blev:

I den *historisk-filosofiske Klasse* som udenlandske Medlemmer: ÉMILE MEYERSON, Dr. phil., Paris, RUDOLF THURNEYSEN, Dr. phil., Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Universitetet i Bonn.

I den *naturvidenskabelig-mathematiske Klasse* som indenlandsk Medlem: JAKOB NIELSEN, Dr. phil., Professor i Matematik ved den polytekniske Lærestanstalt i København; som nordisk Medlem: HEINRICH GOLDSCHMIDT, Dr., Professor i Kemi ved Universitetet i Oslo; som andre udenlandske Medlemmer: ÉMILE BOREL, Professor i fysisk Matematik ved Sorbonne i Paris, H. H. DALE, Dr., Leder af »Medical Research Council«'s Laboratorier, London, P. DEBYE, Professor i Fysik ved Eidgenössische Technische Hochschule i Zürich, SIMON FLEXNER, Dr., Professor, Direktør for »The Rockefeller Institute for Medical Research«, New York.

13. Mødet den 23de April.

(Tilstede var 33 Medlemmer, nemlig: BUHL, Leder af Mødet, Steenstrup, Høffding, P. E. Müller, Boas, Prytz, Jónsson, Johannsen, Bang, Kolderup, Rosenvinge, Drachmann, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Dines Andersen, Sandfeld, Hjelmlev, N. Nielsen, Bjerrum, Krogh, Nørlund, N. Bohr, Mortensen, Thalbitzer, Beckett, Kramers, Lindhard, Jakob Nielsen, Sekretæren, Juel, Arth. Christensen, Friis. — Desuden som Gæst Selskabets udenlandske Medlem G. HEVESY.)

AUGUST KROGH gav en Meddelelse: *Hypofysens hormon i kredsløbet.*

(Ved hjælp af virkninger paa melanophorer i frøens hud kan pituitrin bestemmes i meget lave koncentrationer, og det er lykkedes at paavise, at det er mere koncentreret i v. jugularis end i v. saphena.)

G. HEVESY gav en Meddelelse: *Undersøgelser vedrørende Atomernes Pladsskifte i faste Legemer som Følge af Varmebevægelsen.*

(Oplysninger om Atomernes Pladsskifte i faste Legemer kan vindes, dels ved Maaling af den Hurtighed, hvormed et Stof diffunderer i et andet, dels ved Maaling af den elektrolytiske Ledningsevne. I Undersøgelserne tages særlig Sigte paa Spørgsmaalet om disse Fænomeners Afhængighed af Beskaffenheden af det Krystalaggregat, hvoraf faste Legemer tænkes opbygget.)

J. E. V. BOAS forelagde en Afhandling af O. LUNDBLAD: *Zur Kenntnis der Quellenhydracarinin auf Möens Klint.*

(Vil blive trykt i »Biol. Medd.«)

Til Selskabets Delegerede ved *Conseil International de Recherches (International Research Council)*'s Møde i Bruxelles d. 29. Juni 1926 valgtes: N. BJERRUM, MARTIN KNUDSEN og N. E. NØRLUND.

Den foreløbige *Kommission for Corpus Lexicographorum Græcorum*, som valgtes i Mødet den 26. Marts 1926, havde indsendt Forslag vedrørende Kommissionen. Forslaget vedtoges. Trykt S. 97.

Til Medlemmer af Kommissionen valgtes A. B. DRACHMANN, J. L. HEIBERG, Fru Dr. ADA ADLER og Professor REITZENSTEIN, Göttingen.

Der foretoges følgende Valg:

1. Som Medlem af *Kassekommissionen* genvalgtes H. HØFFDING for de kommende 4 Aar.
2. Som Revisor genvalgtes P. K. PRYTZ for de kommende 2 Aar.
3. Som Medlem af *Carlsbergfondets Direktion* genvalgtes C. H. OSTENFELD for de kommende 10 Aar.

Sekretæren meddelte, at Klasserne havde genvalgt deres Formænd for de kommende 3 Aar, FR. BUHL og S. P. L. SØRENSEN.

Kommissionen for internationalt intellektuelt Samarbejde havde meddelt, at Udvalget angaaende Danmarks Deltagelse i Tilvejebringelse af en international folkeretlig Encyclopædi havde udpeget Professor, Dr. H. MUNCH-PETERSEN til at deltage i Mødet i *Union Académique Internationale* i Bruxelles d. 10.—12. Maj 1926. Professor, Dr. H. MUNCH-PETERSEN valgtes.

Sekretæren meddelte, at Maleren HERMAN VEDEL havde erklæret sig villig til at udføre et Portrætbillede af Carlsbergfondets Direktion. Selskabet vedtog at antage Tilbudet.

Fra *Undervisningsministeriet* var kommet Meddelelse om, at der paa Finansloven for 1926—27 var bevilget Selskabet det faste Tilskud, dog nedsat til 2700 Kr.

Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie havde indsendt Beretning om sin Virksomhed i Aaret 1925. Trykt S. 102—106.

Det vedtoges at optage en af Professor G. HEVESY indsendt Afhandling: *On the missing element 87* i Selskabets »Math.-fys. Medd.« (Trykt i Bd. VII, Nr. 11.)

Det vedtoges i Selskabets »Math.-fys. Medd.« at optage den af Dr. W. KUHN indsendte og af N. BOHR i forrige Møde fremlagte Afhandling: *Die Staerke der anomalen Dispersion in nicht leuchtendem Dampfe von Thallium und Cadmium.*

(Trykt i Bd. VII, Nr. 12.)

Det vedtoges at indgaa Bytteforbindelse med *Marine Biological Laboratory, Woods Hole, Mass.* og at sende Skrifter, naturv.-math. Afd., math.-fys. og biol. Medd. mod at faa *Biological Bulletin.*

14. Mødet den 7de Maj.

(Tilstede var 30 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Steenstrup, Høffding, P. E. Müller, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Nyrop, Juel, Kolderup Rosenvinge, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Sørensen, Dines Andersen, Sandfeld, Hjelmslev, N. Nielsen, Krogh, N. Bohr, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Mortensen, Lindhard, Jakob Nielsen, *Sekretæren*, Drachmann, Friis. — Desuden som Gæster Selskabets udenlandske Medlemmer Professor SETÄLÄ, Helsingfors, og Professor LEBESGUE, Paris.)

KR. SANDFELD gav en Meddelelse: *Nogle punkter af pronominernes syntax i moderne fransk.*

1. Personligt pronomen anvendt henvisende til et ord i samme sætning; to forskellige typer: *Pierre il est venu* og *Il est venu Pierre*.
2. Om brugen af *en* uden korrelat.
3. Nærmere præcisering af det possessive pronomen (*le mien de mari*).

Udvalget til Forsendelse af videnskabelig Literatur til fremmede Biblioteker havde indsendt Beretning om sin Virksomhed 1. Maj 1925—30. April 1926. Trykt S. 149—150.

Det vedtoges i Selskabets »Math.-fys. Medd.« at optage en Afhandling af Dr. SUGIURA og Dr. UREY: *On the Quantum Theory Explanation of the Anomalies in the 6th and 7th Group of the Periodic Table*. Afhandlingen var fremlagt af N. BOHR i Mødet d. 9. April.

Det vedtoges at inddrage den særskilte Bytteforbindelse med *Naturwissenschaftlicher Verein* og *Historische Gesellschaft, Bremen*, og i Stedet sende alle Publikationer til *Bremer Wissenschaftliche Gesellschaft, Bremen*.

LAURBERG G. GAD. FOT. 1910

FOTOTYPI PACTH & CRONES EFTF.

Jens Jensen

MINDEORD

over afdøde Medlemmer.

I.

J. L. W. V. Jensen.

(8. Maj 1859—5. Marts 1925.)

Af **N. E. Nørlund.**

(Tale i Videnskabernes Selskabs Møde den 16. Oktober 1925.)

Telefoningeniør Dr. phil. Jensen viste tidlig udprægede Anlæg for Mathematik, men Forholdene i Hjemmet medførte, at han aldrig fik nogen egentlig videnskabelig Uddannelse. Ved Selvstudium erhvervede han sig omfattende Kundskaber baade indenfor Funktionsteorien og indenfor Algebraen, og allerede inden han var fyldt tyve Aar, begyndte han at publicere matematiske Afhandlinger. Han besad en, selv for en Matematiker, usædvanlig Evne til at fremstille sine Tanker i en klar og concis Form og med det mindst mulige Antal Forudsætninger. Hans Afhandlinger er udarbejdede med en minutiøs Omhu, og de er affattede i en ejendommelig, man kan sige, klassisk Stil, uden noget overflødigt Ord. Han yndede at trænge helt til Bunds i Problemerne, snarere end at bryde nye Veje. Han behandlede gerne Spørgsmaal, som andre tidligere havde beskæftiget sig med, idet han med stor Skarpsindighed simplificerede og præciserede Beviserne og samtidig drog de videst mulige Slutninger af de gjorte Forudsætninger. Der er sjelden noget at tillægge til det, som han har skrevet. Men hans Undersøgelser fik en fragmentarisk Karakter, og han fik aldrig Lejlighed til at udføre et større,

sammenhængende Arbejde. Han kom derfor ikke til at udøve den Indflydelse paa Matematikens Udvikling, som man efter hans tidligste Arbejder kunde have ventet.

Dr. Jensen blev født i Nakskov den 8. Maj 1859 som Søn af Boghandler Harald Jensen og Adelaïde Mohr. Kort efter at han havde begyndt Skolegangen, flyttede Familien til Norrland, hvor Faderen en Tid drev et Landbrug. Opholdet i Sverige varede dog kun nogle Aar; efter at være kommen tilbage til Danmark tog han i 1876 Adgangs-eksamen til Polyteknisk Læreanstalt og virkede derefter et Par Aar som Lærer i Matematik. I 1881 blev han Assistent ved International Bell Telephone Co.'s Filial i København og det følgende Aar Assistent i Københavns Telefonselskab, hvor Faderen imidlertid var blevet Bogholder. Indenfor Telefonselskabet fik Dr. Jensen rig Anvendelse for sine matematiske Evner, saa meget mere som disse var forenet med en usædvanlig teknisk Dygtighed. Han udviklede sig hurtigt til en ubestridt Førstemand indenfor Telefontechniken og avancerede derfor ogsaa rask i Telefonselskabet. I 1885 blev han Telefoningeniør og 5 Aar senere, i en Alder af kun 31 Aar, blev han Overingeniør og Chef for Københavns Telefonselskabs tekniske Afdeling. Han stillede yderst strenge Fordringer baade til Apparaternes Konstruktion og til de benyttede Materialer, og det skyldes i væsentlig Grad hans Indflydelse, at Københavns Telefonselskab tidlig naaede en høj teknisk Udvikling.

Dr. Jensens vigtigste Indsats indenfor Matematikken er den bekendte Sætning om hele transcendente Funktioner, som bærer Navnet Jensens Theorem, og som nu findes optaget i flere Lærebøger. Denne Sætning udsiger, at hvis $f(z)$ er en hel Funktion saaledes beskaffen, at $f(0) \neq 0$, og $r_1, r_2, \dots, r_n, \dots$ betegner de absolute Værdier af Nul-

punkterne, ordnede som en ikke aftagende Talfølge, saa vil, for $r_n \leq r \leq r_{n+1}$

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \log |f(re^{i\varphi})| d\varphi = \log \frac{r^n |f(0)|}{r_1 r_2 \cdots r_n}.$$

Ligeledes viser Jensen, at hvis $f(z)$ er meromorf, og $q_1, q_2, \dots, q_n, \dots$ betegner de absolute Værdier af Polerne, ordnede som en ikke aftagende Talfølge, saa er for, $q_m \leq r \leq q_{m+1}$

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \log |f(re^{i\varphi})| d\varphi = \log |f(0)| + \log \frac{r^{n-m} q_1 q_2 \cdots q_m}{r_1 r_2 \cdots r_n}.$$

Disse Sætninger blev fremsat i et til Mittag-Leffler stilet Brev, der er offentliggjort i Acta mathematica, og de har spillet en betydelig Rolle i Funktionsteorien. I dette samme Brev meddeler Jensen, at man ved Hjælp af det omhandlede Theorem kan bevise, at Nulpunkterne for den Riemannske ξ -Funktion alle er reelle. Denne Udtalelse vakte megen Opsigt, fordi den kom fra en saa nøgtern og eksakt Forsker som Jensen, og fordi den betød, at man vilde være i Stand til at løse et af de berømteste Problemer i Mathematiken, nemlig Primtalsproblemet. Desværre lykkedes det ikke Jensen at indfri det Løfte, som han dermed havde givet, og dette har sikkert i de senere Aar pint ham meget. Hans Tanker kresede stadig om det Riemannske Problem, der gaar som en rød Traad gennem en stor Del af hans senere Produktion. Disse mangeaarige Undersøgelser har dog sat Frugt i en Række Sætninger om algebraiske Ligninger, samt Udvidelser af saadanne Sætninger til hele transcendent Funktioner. Jeg skal eksempelvis nævne følgende af Malo beviste Sætning: Naar de reelle Funktioner

$$a_0 + a_1 x + \cdots + a_m x^m$$

og

$$b_0 + b_1 x + \cdots + b_n x^n$$

begge har lutter reelle Rødder, og den sidstes Koefficienter alle er positive, saa vil

$$a_0 b_0 + a_1 b_1 x + a_2 b_2 x^2 + \dots$$

ligeledes have alle sine Rødder reelle. Denne Sætning udvider Jensen til at gælde for hele transcendente Funktioner af Rangen 0 eller 1.

Af den første af de ovennævnte Ligninger afleder Jensen den vigtige Ulighed

$$\frac{r^n}{r_1 r_2 \cdots r_n} |f(0)| \leq M(r) \quad r_n \leq r \leq r_{n+1}.$$

I en senere Afhandling, der i 1916 udkom i Videnskabernes Selskabs Skrifter, giver han en interessant Generalisation af denne Ulighed, idet han viser at

$$|f(z)| \leq M z_1 z_2 \cdots z_n \quad |z| < r.$$

Denne Ulighed er tillige en Udvidelse af det bekendte Schwarz'ske Lemma. Her betyder $z_1, z_2 \cdots z_n$ Nulpunkterne for $f(z)$ indenfor Cirklen $|z| < r$ og

$$z_\nu = \frac{r(z - z_\nu)}{r^2 - z z_\nu} \quad \nu = 1, 2, \dots, n.$$

Den nys nævnte Afhandling er forøvrigt i høj Grad karakteristisk for Jensen. Ved nogle ganske elementære Betragtninger beviser han en Række temmelig dybtliggende Uligheder, som forskellige Forfattere har fundet ud fra forskelligeartede Synspunkter. Han tilvejebringer derved mellem de paagældende Problemer en indre Sammenhæng, som man hidtil havde savnet, og hans Beviser fremtræder i en saadan Form, at de næppe vil kunne reduceres til en højere Grad af Simpelhed eller baseres paa et mindre Maal af Forudsætninger.

Dette gælder ogsaa om Jensens Afhandling om konvekse Funktioner. Han tager heri som Udgangspunkt en Sætning af Cauchy, som udsiger, at det geometriske Middeltal mellem flere Tal altid er mindre end deres arithmetiske Middeltal. Han sidestiller denne Ulighed med forskellige andre af Cauchy, Hölder, Bienaymé, Rogers, Simon og Schlömilch fundne Uligheder og sammenfatter dem alle under et fælles og almindeligere Synspunkt, idet han indfører Begrebet konveks Funktion, det vil sige en i et vist Interval reel, entydig og endelig Funktion, som tilfredsstiller Uligheden

$$\varphi\left(\frac{x+y}{2}\right) \leq \frac{\varphi(x) + \varphi(y)}{2}.$$

Paa en overraskende simpel Maade viser han, at denne Ulighed medfører at

$$\varphi\left(\frac{\sum_{\nu=1}^n a_{\nu} x_{\nu}}{\sum_{\nu=1}^n a_{\nu}}\right) \leq \frac{\sum_{\nu=1}^n a_{\nu} \varphi(x_{\nu})}{\sum_{\nu=1}^n a_{\nu}},$$

hvor Tallene a_{ν} alle er positive. Ved en Grænseovergang afleder han heraf en bemærkelsesværdig Ulighed mellem bestemte Integraler, som ikke tidligere har været opstillet.

Til Læren om Grænseværdier, Rækker, Produkter og Kædebrøker har Jensen givet forskellige Bidrag. Han har saaledes fundet en vidtgaende Generalisation af en bekendt Sætning af Cauchy, som udsiger, at

$$\lim \frac{a_n}{n} = \lim (a_{n+1} - a_n),$$

hvis Grænseværdien paa højre Side eksisterer. I en Alder af kun 22 Aar gav han en udmærket klar og overskuelig Fremstilling af de uendelige Rækkers Theori, og et Par Aar senere beviste han, at Konvergensomraadet for en Dirichlet'sk

Række og for en Fakultetrække er en Halvplan, begrænset til venstre af en ret Linie perpendicularær paa de reelle Tals Akse.

Han har beskæftiget sig ret indgaaende med forskellige specielle Funktioner, navnlig med den Riemann'ske ζ -Funktion og de Prym'ske P -og Q -Funktioner. I 1891 udgav han en Monografi over Gammafunktionen, som endnu staar som den bedste Fremstilling af denne Funktions Teori.

Jensen blev i 1907 indvalgt som Medlem af dette Selskab; han var Formand for Kassekommissionen i Aarene 1917—1924. I 1918 blev han Æresdoktor ved Lunds Universitet, en Udmærkelse som han satte megen Pris paa. Han var endvidere indtil sin Død Medlem af Redaktionen for *Acta mathematica* og i Aarene 1892—1901 Formand for Mathematisk Forening. I Aarenes Løb har han holdt et meget stort Antal Foredrag i Mathematisk Forening og derigennem øvet en betydelig Indflydelse paa det matematiske Studium i Danmark. Han har navnlig bidraget til at gøre Weierstrass funktionstheoretiske Arbejder kendt her i Landet.

Dr. Jensen var en indesluttet Natur; kun naar Talen faldt paa religiøse Æmner, blev han mere aabenhjertig. Han var en ivrig Tilhænger af Theosofien, deltog ofte i theosofiske Møder og læste gerne theosofiske Skrifter.

I Januar 1924 tog Jensen sin Afsked i Telefonselskabet i Forhaabning om derved at vinde Tid til at tilendeføre de omfattende videnskabelige Undersøgelser, som han havde paabegyndt. Men en mangeaarig Sygdom havde nedbrudt hans Helbred. Hyppige Anfald af Hjertekrampe gjorde i de sidste Aar hans Liv til en forsat Lidelse. Ved sin Bortgang har han efterladt en tom Plads i de danske Mathematikers Rækker, som det vil blive vanskeligt at udfylde.

Fortegnelse over J. L. W. V. Jensen's trykte matematiske Arbejder.

1. Om Fundamentalligningers Opløsning ved elementære Midler. Tidsskrift for Mathematik (4). 2. 149—155. (1878).
2. Independent Fremstilling af nogle højere Differentialkvotienter. Tidsskrift for Mathematik (4). 3. 90—95. (1879).
3. Om Multiplikationsreglen for tvende uendelige Rækker. Tidsskrift for Mathematik (4). 3. 95—96. (1879).
4. Multiplication de deux séries convergentes. Nouvelle Correspondance mathématique 5. 430—432. (1879).
5. Nogle Sætninger og Beviser fra de uendelige Rækkers og Produkters Theori. Tidsskrift for Mathematik (4). 5. 65—77. (1881).
6. Bemærkninger til Opgave 459 og dens Løsning. Tidsskrift for Mathematik (5). 1. 31—32. (1883).
7. Om Rækkers Konvergens. Tidsskrift for Mathematik (5). 2. 63—72. (1884).
8. Om en Sætning af Cauchy. Tidsskrift for Mathematik (5). 2. 81—84. (1884).
9. Om Grænseværdi og irrationale Tal. Tidsskrift for Mathematik (5). 3. 33—39. (1885).
10. Om Raabe's og Duhamel's Konvergensbetingelse. Tidsskrift for Mathematik (5). 4. 15—16. (1886).
11. En Funktionalligning. Tidsskrift for Mathematik (5). 5. 90—93. (1887).
12. Sur la fonction $\zeta(s)$ de Riemann. C. R. 104. 1156—1159. (1887).
13. Sur une théorème général de convergence. C. R. 106. 729—731. (1888).
14. Sur une généralisation d'un théorème de Cauchy. C. R. 106. 833—836. (1888).
15. Sur une théorème général de convergence. Réponse aux remarques de M. Cesaro. C. R. 106. 1520—1522. (1888).
16. Observations sur une communication récente de M. Cesaro. C. R. 107. 81—82. (1888).

17. Sur un théorème de convergence. *Nouvelles Annales de mathématiques*. (3). 7. 196—198. (1888).
18. Sur une généralisation d'une formule de Tchebicheff. *Bull. Sc. math.* (2). 12a. 134—135. (1888).
19. Udvidelse af en Sætning af Tchebycheff. *Nyt Tidsskrift for Mathematik B.* 2. 1—3. (1891).
20. Gammafunktionens Theori i elementær Fremstilling. *Nyt Tidsskrift for Mathematik B.* 2. 33—55; 57—72; 83—85. (1891).
21. Sur une expression simple du reste dans la formule d'interpolation de Newton. *Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Oversigt* 1894. 246—252.
22. Om Løsning af Funktionalligninger med det mindste Maal af Forudsætninger. *Nyt Tidsskrift for Mathematik B.* 8. 25—28. (1897).
23. Sur un nouvel et important théorème de la théorie des fonctions. *Acta mathematica*. 22. 359—364. (1899).
24. Sur une identité d'Abel et sur d'autres formules analogues. *Acta mathematica*. 26. 307—318. (1902).
25. En Opgave ved Skoleembedseksamen. *Nyt Tidsskrift for Mathematik B.* 15. 86—89. (1904).
26. Om konvekse Funktioner og Uligheder mellem Middelværdier. *Nyt Tidsskrift for Mathematik B.* 16. 49—68. (1905).
27. Sur des fonctions convexes et des inégalités entre les valeurs moyennes. *Acta mathematica*. 30. 175—93. (1906).
28. Bidrag til Kædebrøkernes Teori. *Festskrift til H. G. Zeuthen*. 78—88. (1909).
29. En nødvendig og tilstrækkelig Betingelse for at en given Taylorsk Række ikke har singulære Punkter udenfor et retlinet Snit. *Nyt Tidsskrift for Mathematik B.* 21. 49—52. (1910).
30. Om den absolute Værdi af en analytisk Funktion. *Nyt Tidsskrift for Mathematik B.* 21. 52—54. (1910).
31. Undersøgelser over Ligningernes Theori. *Anden skandinaviske Matematikerkongres*. 51—65. (1912).
32. Recherches sur la théorie des équations. *Acta mathematica* 36. 181—195. (1913).
33. Forskellige Bidrag til Ligningernes Theori. *Nyt Tidsskrift for Mathematik B.* 26. 6—13. (1915).
34. Nogle Uligheder fra Ligningernes Teori. *Tredie skandinaviske Matematikerkongres*. 143—145. (1915).

35. Et nyt Udtryk for den talteoretiske Funktion $\sum_{n=1}^m \mu(n) = M(m)$
Tredie skandinaviske Matematikerkongres. 145—147. (1915).
36. Undersøgelser over en Klasse fundamentale Uligheder i de analytiske Funktioners Theori. I. Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Skrifter. (8). 2. 199—228. (1916).
37. An elementary exposition of the theory of the Gamma function. *Annals of Mathematics.* (2). 17. 124—166. (1916).
38. Studier over en Afhandling af Gauss. *Nyt Tidsskrift for Matematik B.* 29. 29—36. (1918).
39. Investigation of a class of fundamental inequalities in the theory of analytic functions. *Annals of Mathematics.* (2). 21. 1—29. (1919).
40. Om en Klasse definite transcendent Funktioners. *Matematisk Tidsskrift B.* 1923. 38—41.
41. Et elementært Udtryk for $\sin x$, gældende for reelle x .
Matematisk Tidsskrift B. 1925. 80—81.
42. En Transformation af en Potensrække til en Sum af lutter Kvadrater. *Matematisk Tidsskrift B.* 1925. 82—83.
-
-

LAURBERG & GAD FOT.

FOTOTYPI PACTH & CRONES EFTF.

H. Roman.

II.

K. F. V. Kroman.

(29. Marts 1846—26. Juli 1925.)

Af **Harald Høffding.**

(Tale i Videnskabernes Selskabs Møde den 16. Oktober 1925.)

Vor Kollega, Professor Kristian Kroman døde den 26 Juli, uden egentlig Sygdom, men efter længere Tids tiltagende Træthed. Han blev 79 Aar gammel, og lige til i Foraaret var der intet Tegn paa Affældighed. I dansk Filosofi var han den første, der kom ind paa erkendelsesteoretiske Undersøgelser, efter at i sin Tid Søren Kierkegaard overfor den spekulative Filosofi havde hævdet Nødvendigheden af en ny Undersøgelse af Erkendelsesproblemet. Hans Hovedværk var »Vor Naturerkendelse. Bidrag til en Matematikens og Fysikens Teori« (1883), en Besvarelse af en Opgave, som Videnskabernes Selskab havde stillet. Med stor Klarhed i Fremstillingen og med fin og indgaaende Drøftelse hævdes her den Opfattelse, at Videnskabens første Forudsætninger, Identitetsprincippet og Kausalitetsprincippet, staar som Postulater, fastslaaede ved en vilkaarlig Akt. Ud fra dem kan videnskabelig Begrundelse naas, men de kan selv ikke være Genstand for Begrundelse. En anden Hovedtanke i Bogen er, at enhver Tankeovergang, enhver Slutning forudsætter et »Anskuelseskridt« eller en »Elementarsondring«, der bestaar i en umiddelbar Sammenligning af to Forestillinger, der begge er Rumsforestillinger. Saadanne elemen-

tære Sammenligninger eller »Anskuelseskridt« virker allerede med, naar selve de Postulater, der bærer videnskabelig Tænkning, opstilles.

Spørges der om Aarsagen til, at Mennesker opstiller saadanne Postulater, henviser Kroman til Selvopholdelsestrangen. Det er nødvendigt for Livets Opholdelse, at Mennesket kan orientere sig i sin Omverden. Deraf udspringer Erkendelsestrangen, der i sin videre Udvikling gennem Opstilling af Postulaterne kan føre til en hel videnskabelig Lærebygning.

Medens Kroman med utrættelig Skarpsindighed drøfter Postulaternes Betydning og Uundværlighed for Videnskaben, gaar han ikke nærmere ind paa en Paavisning af, hvorledes Selvopholdelse fører til Opstilling af netop disse Postulater. En Indgaaen paa dette Spørgsmaal vilde have ført ham i Retning af den saakaldte Pragmatisme, som han ogsaa havde en vis Sympati for. Den vilde desuden have ført ham til en psykologisk Undersøgelse af, hvorledes Selvopholdelsestrangen kan undergaa en Metamorfose, idet den kan blive til intellektuel Interesse, som fører til at drage Konsekvenser, selv hvor disse fører langt ud over alt, hvad der kan træde i Selvopholdelsens Tjeneste.

Kromans Bog betegner et Vendepunkt i dansk Tænkning, indenfor hvilken iøvrig Postulatsynspunktet allerede var gjort gældende af Kierkegaard i hans Lære om »Springet« som Forudsætning for, at sammenhængende Tænkning kan begynde. Der vandtes ved Kroman's Indlæg større Klarhed i Diskussionen, selv om netop derved nye Problemer rejste sig.

I Udlandet vandt Bogen megen Anerkendelse. Navnlig skrev Paul Tannery en overordentlig beundrende Anmeldelse i »Revue philosophique« (1883). Tannery tillægger Bogen

en »enestaaende« Betydning og erklærer sig ganske enig med Forfatteren i de almindelige Synspunkter, han gør gældende. Kun gør Tannery et Forbehold i Anledning af den skeptiske Holdning, Kroman indtager overfor den ikke-euklidiske Geometri, en Holdning, som Kroman paa sine gamle Dage igen gav Udtryk i et Foredrag her i Selskabet. Saavidt jeg kan se, har Tannery Ret i, at naar man hylder Postulatteorien, kan man ikke afvise noget Postulat, der viser sig at være Grundlag for frugtbare Slutninger: »Euklid's Postulat er ikke paa Forhaand mere berettiget end Lobatschefsky's modsatte Postulat«. Jeg tror, at Kroman's Stilling paa dette Punkt hænger sammen med, at hans Forestillingsevne var afgjort visuel. Sin Logik byggede han paa Sammenligning af geometriske Figurer, og som allerede berørt, betragtede han enhver Tankeovergang som Overgang fra et Rumbillede til et andet.

Fra et filosofisk Synspunkt staar det som betænkeligt at betone Vilkaarligheden af Videnskabens Principer saa stærkt, idet det kan komme til at se ud, som om man igen kunde lade disse Principer falde, naar deres Konsekvenser blev ubelejlige. Det var vel ogsaa Kroman's Tanke, at hans Teori kunde værne overleverede etiske og religiøse Opfattelser overfor »Videnskabens Overgreb.« —

Det blev skæbnesvangert for Kroman's Forhold til Filosofien, at han kom ind paa pædagogiske Arbejder. Da han i en livlig skreven lille Bog (»Maal og Midler for den højere Undervisning« 1886) havde taget Del i Diskussionen om den højere Almenskoles Opgaver, blev han af Kultusminister Jacob Scavenius udnævnt til ministeriel Konsulent i Skolesager og snart efter (1889) Medlem af en Kommission, der udarbejdede en ny Haandbog i Gymnastik (1899). Denne, der for en stor Del er skreven af Kroman, støtter sig i

Hovedsagen til den svenske (Ling'ske) Gymnastik. Nyere, paa nøjagtigt fysiologisk Grundlag bygget Gymnastikteori gaar i en noget anden Retning. Det var et stort og uegenlystigt Arbejde, Kroman satte ind herpaa. Men det drog ham bort fra hans egentlige Fag, og han lagde i de senere Aar ikke Skjul paa, at han havde mistet sin filosofiske Interesse. Hvad der nu optog ham, var Arbejde om enkelte, især praktiske Spørgsmaal, ved hvilke han kunde faa Anvendelse for sine matematiske Kundskaber. Han var altid beskæftiget, utrættelig i sin Iver for, hvad han kastede sig over. Da han døde, konstaterede Lægerne, at alle hans Organer var sunde. Han døde af Træthed.

Jeg for mit Vedkommende bevarer Mindet om en elskværdig Kollega. Især i de første Aar, vi virkede sammen ved Universitetet, havde vi mange Diskussioner med hinanden, som for mig var meget lærerige. Han har gjort en Indsats i dansk Tænkning i sine yngre Aar, og den Energi, hvormed hans Ungdomsarbejde vidnede, lagde sig for Dagen i alt, hvad han i sine senere Aar syslede med.

Ære og Fred være med hans Minde!

LAURBERG & GAD FOT.

FOTOTYPI PACTH & CRONES EFTF.

Chr Sarantis.

III.

Christian Sarauw.

(19. September 1865—22. November 1925).

(Taler i Videnskabernes Selskabs Møde d. 26. Marts 1926).

I.

Av **Holger Pedersen.**

Christian Preben Emil Sarauw var født d. 19. september 1865 på Petersværft (skovriderbolig mellem Stensbyskov og Langebæksskovene på Sælands sydkyst). Faderen var den bekendte forstråd, skovrider Conrad Sarauw (død 1886); moderen var Conrad Sarauws hustru i tredje ægteskab Betzy Vilhelmine f. Hansen (død 1909), datter av godsejer Christen Hansen til Kærsgård (Fyn). Udførlige efterretninger om slægten Sarauw findes hos Th. Hauch-Fausbøll, Patri-ciske Slægter, Fjerde Samling, 1919, s. 149—183.

Efter først at have haft privat undervisning i hjemmet gik Christian Sarauw i syv år i skole på Herlufsholm, hvorfra han blev student i juni 1883.

Det er jo kun naturligt, at disse syv år gjorde Herlufsholm til det sted, der var Sarauw kærest næst efter barn-domshjemmet. Alligevel kan det have sin interesse at anføre det udtrykkelige vidnesbyrd herom, der indeholdes i den smukke og forstående nekrolog, som Herlufsholms nuværende rektor J. Krarup (sensor i tysk ved skoleembeds-eksamen) har skrevet i Herlovianeren 1925, s. 28 f. »Jeg selv«, skriver rektoren, »har set ham, under et Besøg her-

nede, sidde i det aabne Vindue en dejlig Majaften, hensusken i Minderne og stirrende over Alléens Lindekupler ud mod den lyse Foraars Himmel. Det blev sent, før han rejste sig, og det var smukt at høre denne ellers saa sky og forbeholdne Mand give sin Kærlighed til Herlufsholm Luft i Ord, der aabnede Indblik i en fin og følsom Sjæl.«

Fra skolens side var man ikke i tvivl om Sarauws gode evner. Men det er kuriøst for den, der har kendt Sarauw som den altid arbejdende utrættelige forsker, at se, at der endnu så sent som i skolevidnesbyrdene fra 1882 gentagne gange sættes et spørgsmålstegn ved hans flid. Måske kan det virkelig i nogen grad have skortet herpå i skolens mellemste klasser. Men at ordet flid alligevel ikke i denne sammenhæng har været helt adækvat, får man en anelse om ved i Hannibal Hoff's vidnesbyrd at læse om »Mangel paa god Villie til at fordybe sig i en Opgave« (i dansk stil), »der ikke strax har tiltalt ham.« Her synes man at skimte noget av den senere modne mands uvilje mod at beskæftige sig med æmner, der ikke gav et klart og helt resultat. Og det er under alle omstændigheder et vidnesbyrd om flid (om end ikke netop leksje-flid), når vi hører, at han i skoletiden ivrigt studerede de tyske klassikere, Goethe, Heine, Lessing, Jean Paul, og desuden danske og engelske digtere. Han begyndte også på skolen at læse hebraisk, men opgav det for gennem et år i en lille kreds privat at læse italiensk med rektor Forchhammer.

Om de planer og tanker, som besjælede Sarauw, da han som ung student var kommen til universitetet, vidner et brev, som han i sit første semester skrev til sin ældre broder Georg. På hans program står først og fremmest

arbejde. »Fræmtiðen synes så rig, når man sætter sit mål uænnelig højt og ikke ønsker annen hvile og adspredelse ænn afvækslingen« (Sarauw benytter i dette brev en radikal ortografi, som han allerede ved sin første optræden som forfatter var kommen meget langt bort fra). Han er ikke i mindste tvivl om, at tysk skal være hans hovedstudium, og han er bl. a. meget optaget av en forelæsning, som Hoffory har holdt om Goethes Faust (om dette digterværks tilblivelseshistorie). Han har også allerede bestemt at vælge græsk som bifag: »Til bifag skal jeg tage et af de »klassiske« sprog, og jeg tænker da jeg vælger Græsk, da jeg har meget litt lyst til at tage fat på d'hr. Virgil og Horats igæn.« Som det andet bifag tænkte han sig dengang nærmest historie; til syvende og sidst faldt hans valg dog på engelsk.

Jeg havde intet personligt bekendtskab med Sarauw i studenterårene, men jeg mindes ham levende fra Herman Møllers lille avditorium (nr. 4), hvor han för timens begyndelse livligt drøftede sprogvidenskabelige spørsmål med sin sidemand, Stanisław Roźniecki. Ikke mindre levende mindes jeg hans deltagelse i dr. Siesbyes øvelser over græsk; det imponerede mig meget, at han læste græsk op med korrekt oldgræsk udtale (rigtig kvantitet i betonedede og ubetonedede stavelser, hørligt iota subscriptum, korrekt udtale av π , τ , κ og φ , ϑ , χ). Senere har Sarauw dog sagt til mig, at han anså gennemførelsen av denne udtale for uhensigtsmæssig (til skolebrug).

Foruden sine eksamensfag hørte Sarauw også sammenlignende sprogvidenskab (Vilh. Thomsen), sanskrit (Fausbøll) og kunsthistorie (Julius Lange). Dertil kom i rusåret soologi (daværende adjunkt Jungersen). Sarauw var også en dygtig kender av danske planter.

Efter at Sarauw i januar 1889 havde taget sin skole-embedseksamen (med en stor første karakter), var han i den nærmest følgende tid optaget av skolevirksomhed, som han allerede havde begyndt på før sin eksamen. Han var lærer ved Gregersens skole 1885—1892, ved Frederiksberg latin- og realskole 1887—1902 (1892—95 var han inspektør). Ved Frederiksberg latin- og realskole, hvor han var kollega bl. a. med Otto Jespersen og senere med Vilh. Grönbech, underviste han i tysk og engelsk, senere i græsk, et fag, som han nærrede stor kærlighed til, hvorom skolebestyrer Hjort vidnede ved hans doktorgilde: Sarauw havde udtrykt sin mening om de skoleplaner, som dengang lå i luften, med den kraftige udtalelse, at man ligeså godt kunde skære hovedet av ham som formå ham til at give avkald på græsk. Hermed stemmer følgende udtalelse i et brev til broderen Georg Sarauw d. 11. avgust 1901: »Jeg gruer lidt ved tanken om hvad bønderne vil gøre ved latinskolen; det forslag som sidst har været fremme og som nok er populært synes jeg ikke om, skolebestyrernes tredje retning der saa temmelig løber ud i æstetisk vrøvl.«

I forbindelse med skolevirksomheden stod Sarauws virksomhed som forfatter av skolebøger:

Tysk Begynderbog 1889, ¹¹ 1920.

Tysk Læsebog. I. 1891, ⁷ 1917.

Tysk Læsebog. II. 1892, ³ 1907.

Dansk Glossar til Brekkes »Engelsk Læsebog for Mellemklasserne« 1894.

Jespersen og Sarauw, Engelsk Begynderbog. I. 1895, ¹⁴ 1923 (svensk oversættelse 1920).

Jespersen og Sarauw, Engelsk Begynderbog. II. 1899 (senere med titelen: Engelsk Lærebog for Mellemskolens lavere Klasser), ¹³ 1924.

Straks i den første udgave av den tyske begynderbog viste sig meget stærkt et nyt pædagogisk princip. Istedetfor kedeligt, lavet øvelsesstof bød Sarauw børnevers, ramser, gåder, æventyr om dyr o. s. v., kort sagt lutter tekster, som var egnede til at interessere småbörn, og som samtidigt hermed var avfattede i et let og simpelt sprog.

I Sarauws kandidattid (skoleperioden) falder også hans beskæftigelse med det homeriske spørgsmål.

D. 8. februar 1894 holdt han et foredrag i Filologisk-historisk samfund om Iliadens anden sang. I tilslutning hertil fremkom avhandlingen »Peiraen i Iliadens anden Sang«, Nord. tidsskrift f. filologi, 3. r. IV 1—27 (1895). Det drejer sig om den mærkelige fortælling om Agamemnons adfærd, efterat han gennem en av Zeus sendt svigefuld dröm er bleven narret til at tro, at öjeblikket er kommet, da han kan indtage Ilios. Istedetfor at göre forberedelser til angreb beslutter han at sætte hæren på prøve ved på skrömt at foreslå at drage hjem. Prøven falder uheldigt ud; folket føler ikke det forsmædelige ved at flygte hjem og bliver ikke derigennem opildnet til kamplyst, men griber tværtimod tanken om hjemrejse med iver, og kun ved Odysseus's og Nestors indgriben bliver folket til syvende og sidst holdt tilbage. Med stor skarpsindighed og klarhed påviste Sarauw her en række modsigelser i teksten, som måtte hidrøre fra senere tilføjelser, og gjorde det sandsynligt, at der oprindeligt slet ikke havde været tale om, at Agamemnon havde villet sætte folket på prøve, men om et mytteri, der var udbrudt på ganske anden måde. Alt, hvad der refererede sig til forestillingen om en prøve, stammede fra en senere tildigtning. Med meget stor sandsynlighed påviste Sarauw, hvad der var gammelt, og hvad der skyldtes tildigtningen, og kom i den henseende til et ret simpelt resultat. Så langt

har, efter alt hvad jeg véd, de klassiske filologer givet Sarauw ret. Men tilbage stod det sidste spørgsmål: hvad der havde givet anledning til tildigtningen. Sarauw antog, at grunden var den, at en rhapsode engang havde forefundet en fragmentarisk tekst. »En Homer-rulle er gaaet i stykker, flere verskolonner er forsvundne, og to kolonner eller kolonne-dele er blevne klistrede ind i omvendt orden.« Idet rhapsoden (eller, som Sarauw senere udtrykker sig, en kludrende »filolog«) søgte at udfylde lakunen, der på grund av den forkerte indklistring tog sig ud som flere små lakuner, tog han fuldstændig fejl i sine formodninger om, hvad der havde stået, og foretog en tildigtning, hvorved mytteriet blev forvandlet til en sætten folket på prøve. Om denne teori udtalte prof. J. L. Heiberg senere (1901), at den var umulig, og formodede, at Sarauw var kommen til den under indflydelse av forestillingen om digtets oprindelige enhed, som han ikke vilde prisgive (»Dr. Sarauw, som overbevisende har blottet den fuldstændige Forvirring og Omkalfatring i Iliadens II. Bog, lader sig af Enhedstheorien forlede til at forsøge en aldeles umulig Forklaring af dette Phænomen«, Nord. tidsskr. f. filol. 3. r. X 49). Denne ytring kaldte Sarauw frem med »En Indsigelse« (Nord. t. f. filol. 3. r. X 113—132), og efterat Heiberg havde svaret (XI 1—9, 1902), skrev Sarauw endelig et »Afsluttende Svar til Professor Heiberg« (XI 97—107, 1903).

Disse to sidste artikler har ikke blot interesse ved at vise Sarauws ejendommeligheder som polemiker, men også den mere positive interesse at give et lille indblik i den forberedelse, med hvilken Sarauw var gået til sin lille undersøgelse om Iliadens anden sang. Det viser sig, at der ligger til grund et indgående studium av det homeriske spørgsmål i det hele taget. Og de ord, hvormed Sarauws sidste indlæg

slutter, vidner om en dyb kærlighed til den homeriske poesi og røber således, hvad der har været den første drivfjeder til hans beskæftigelse med æmnet. Men de positive resultater av hans polemiske indlæg er åbenbart meget små. Det må navnlig synes meget tvivlsomt, om Sarauw har kunnet hævde sin teori om en lakune, der blev udfyldt av en kludrende »filolog«; og skönt han begynder sin indsigelse med at hævde, at han hverken er tilhænger av enhedsteorien eller den modsatte teori (»Jeg taaler ikke at partigængerens brynde søger at skubbe mig over til den ene eller den anden side«), efterlader polemikken alligevel det indtryk, at Heibergs formodning om enhedsteoriens magt over ham ikke har været helt forfejlet. Sarauw har åbenbart virkelig lagt så stor vægt, som det for en kritisk forsker er muligt, på den enhed, der naturligvis findes i Iliaden.

Samme år, som Sarauws avhandling om Iliadens 2. bog blev trykt, finder vi ham allerede optagen av et helt nyt studium. Han skriver d. 9. august 1895 fra Skagen til sin ældre broder: »Jeg læser mest¹⁾, det gaar løs paa irskten, der er nederdrægtig svært, men dog begynder at klare sig lidt«. Den første frugt av disse studier var en avhandling »The Irish Verb *fil*« i *Revue celtique* XVII 276—279 (undertegnet ²¹/₁ 1896; heftet udkom 1896, avril-juillet).

Imidlertid foretog Sarauw med understøttelse av Komunitetets midler fra sommeren 1896 til sommeren 1897 en rejse i England, Wales og Irland med det hovedformål at studere keltiske sprog. I Wales opholdt han sig i Chwilog (Carnarvonshire) og tog undervisning i kymrisk hos skolelæreren. I Oxford studerede han keltisk under Rhys, men

¹⁾ »I ferierne slæbte han altid en stor kasse bøger med sig samt piber og tobak«, siger hans broder om ham.

også helt andre ting: arabisk under Margoliouth, sanskrit under Macdonnell (som et slags fortsættelse av de studier over Rigveda, som han 1895 havde dyrket herhjemme sammen med Dines Andersen). I et brev til broderen d. 10. november 1896 siger han udtrykkelig: »Jeg sidder og ruger paa planer . . . hvor mange sprog jeg kan gabe over«; men at han betragtede keltisk som hovedsagen, fremgår av ordene: »Mit egenlige maal er at lave textkritik til gamle [irske] sagaer o. sl., hvortil der trænges haardeligen«. Efter et ophold i Paris ved juletid (hvor han flittigt besøgte Louvre; »jeg gør det næsten til et studium«, skriver han til broderen), kom 1897 hans plan om et ophold i Irland til udførelse. Han slog sig ned i en landsby Ballyferriter i Kerry, hvor han under meget primitive og besværlige forhold optegnede dialekttekster.

Sarauw havde egentlig håbet at kunne blive to år i udlandet; men da et år kostede ham 2000 kroner, lod det sig ikke gøre. Han vendte altså hjem efter sommerferien 1897 og hørte nu herhjemme litavisk hos Vilh. Thomsen 1897—98 og Vilh. Thomsens forelæsning over Orkhon-indskrifterne 1898.

Sarauw har siden da gjort mange rejser, dels i videnskabeligt øjemed, dels som ferierejser. De to formål kan iøvrigt ikke holdes skarpt ude fra hinanden; med sin stærke interesse for det levende sprog vidste Sarauw ofte at drage videnskabeligt udbytte også av ferierejser. 1898 deltog han i det nordiske filologmøde i Kristiania (her stiftede jeg personligt bekendtskab med ham), 1899 gjorde han en ferierejse til Schweiz (som han gennemvandrede tilfods) og til Italien.

D. 20. januar 1900 indsendte Sarauw til det filosofiske fakultet en avhandling for doktorgraden med titelen »Irske

Studier.« Fakultetets skrivelse om, at den var antaget, er dateret d. 2. juni 1900, og forsvaret fandt sted d. 18. september 1900. At der forløb så lang tid mellem indsendelsen og antagelsen, beroede på tilfældige omstændigheder. Fakultetet havde dengang ikke nogen egentlig sagkyndig med hensyn til keltisk, men der var på finanslovsforslaget optaget en bevilling sigtende til min ansættelse som dosent fra 1. april. Under disse omstændigheder besluttede fakultetet, at jeg skulde deltage i bedømmelsen. Men skönt jeg straks underhånden fik Sarauws manuskript tilstillet og meget hurtigt overbeviste mig om, at det var et aldeles udmærket arbejde, kunde jeg naturligvis ikke officielt tilkaldes eller undertegne nogen indstilling, förend min udnævnelse forelå (ministeriets tilladelse til tilkaldelsen er dateret 21. maj 1900). Da det i løbet av sommeren viste sig, at forsinkelsen havde været til skade for Sarauw, idet et senere avfattet arbejde av en tysk forsker derved nåede at udkomme først, var jeg meget ked derav, men Sarauw svarede overordentlig venligt: »De har jo slet ingen skyld i forsinkelsen: man kunde meget vel strax efterat De var færdig have betydet mig at jeg kunde gøre regning paa antagelse, og overladt mig manuskriptet til trykning«. Sml. om de kronologiske forhold Indogerm. Forsch. Anzeiger XII 94 f.

Doktordisputatsen var indledningen til Sarauws virksomhed som privatdosent, der strækker sig over 13 (10) semestre fra forår 1901 til og med forår 1907. Den omfatter en række forskellige æmner, der kun holdes sammen ved det fælles træk, at de alle hører til den sammenlignende sprogvidenskabs vigtigste stof. De to første semestre læste Sarauw over nyirsk (for efterårssemestret 1901 havde han i leksjonskatalogen tilföjet: »eventuelt Oldirsk«). 1902 læste Sarauw ikke, men som vidnesbyrd om hans arbejdes ret-

ning kan det fremhæves, at han mod slutningen av året optrådte som opponent ex auditorio ved Vilh. Grönbechs disputats (tyrkisk). 1903 læste Sarauw over gotisk og anmeldte forelæsninger over oldsaksisk. 1903 efterår—1905 forår gennemgik han græske dialekt-indskrifter. 1906 læste han over sammenlignende semitisk grammatik, og 1907 anmeldte han forelæsninger over assyrisk. At han 1907 tillige læste over Lessings Nathan der Weise og holdt skriftlige øvelser i tysk, står åbenbart i forbindelse med, at han nu allerede havde besluttet sig til at søge om ansættelse som dosent i tysk.

Samtidig hermed måtte Sarauw naturligvis fortsætte sit skolearbejde, men det lykkedes ham at få det lagt om på en fordelagtigere måde. Efter et ophold ved Moskva 1901 underviste han 1901—1908 ved Købmandsskolen (russisk) og 1901—1906 ved Københavns sprogkonservatorium (tysk). Til opholdet ved Moskva knytter sig den lille hændelse, at han hos Thor Lange traf sammen med maleren Otto Balle. Otto Balle hørte til de unge mennesker, der kom i hans moders hus i Frederiksberg allé, hvor det ved sådanne lejligheder kunde hænde, at søstre fik sat en dans i gang. Chr. Sarauw trak sig så tilbage til det fjerneste kvistværrelse for at studere i fred. I Moskva udtrykte nu Otto Balle sin glæde over at gøre Sarauws bekendtskab; derhjemme havde han altid været paa loftet, når Balle kom i besøg.

Fra 1903 var Sarauw translator i tysk, og fra 1905 var han sensor ved skoleembedseksamen i tysk (sammen med Raphael Meyer).

I sin privatdosenttid foretog Sarauw næsten hvert år rejser til udlandet (på flere av disse rejser har han været sammen med Vilh. Grönbech). 1902 gik rejsen til Napoli, 1903 til Engadin, hvor Sarauw studerede ladinsk; 1904

rejste Sarauw til London, hvor han tog timer i arabisk hos en indfødt, som han måtte betale i dyre domme; derefter tog han til Skotland og optegnede skotsk-gæliske tekster på øen Skye; hjemvejen lagde han over Irland for i Kerry at kontrollere sine optegnelser fra 1897; denne gang vilde han dog ikke byde sig selv de samme besværligheder som første gang; han tog bolig i byen Dingle og vandrede derfra daglig ud til Ballyferriter¹. 1905 gik rejsen til Engadin, 1907 (efter en Sviptur til Skåne og Småland) til Tyskland (Freiburg, Wartburg, Schwarzwald, Berlin).

Hvad Sarauws produksjon i privatdosentperioden angår, er langt det betydeligste arbejde hans doktordisputats »Irske studier«. Denne bog består atter av to avsnit, et mindre avsnit om »Latinske Ord i Irsk« (meddelt i Filologisk samfund d. 28. april 1898), og et større »Old Irske Verber« (foruden et tillæg indeholdende tekstrettelser og forklaringer til de oldirske sprogmindesmærker). Hovedinteressen knytter sig til kapitlet om verberne. Her havde Sarauw fremsat grammatiske opdagelser av den mest overraskende og vidtrækkende natur. De oldirske verber har i det hele taget beredt os mange overraskelser. I det værk, som har grundlagt den keltiske sprogvidenskab, Zeuss's *Grammatica Celtica*, var der gjort tilfredsstillende rede for verbernes tider og måder og personendelserne i aktiv, deponens og passiv, altså for alt, hvad der plejer at være at gøre rede for ved verberne i et indoeuropæisk sprog. Men at sagen ikke dermed var udtømt for irskens vedkommende, fremgik av de mange dobbeltformer, der forekom tilsyneladende med

¹ En renskrift av Sarauws dialekttekster fra Kerry og et ret udarbejdet grammatisk materiale dertil findes blandt Sarauws efterladenskaber.

samme betydning. 1884 kom nu den første store opdagelse; Zimmer og Thurneysen påviste, at verberne under forskellige syntaktiske betingelser havde haft forskellig aksent, og at dette var grunden til, at f. eks. 'han siger' snart hed *as-beir*, snart *epir*, og 'han nægter' snart *do-sluindi*, snart *diltai*. 1897 kom den næste opdagelse, den fuldstændige redegørelse for den sammensmeltning af verber og pronominalformer, som man indtil da kun havde haft en ufuldstændig indsigt i (*ni ceil* 'han skjuler ikke', *ni cheil* 'han skjuler det ikke'; *ad-cí* 'han ser', *ad-chí* 'som han ser' o. s. v.). Derefter kunde man måske have troet, at man nu endelig helt havde gennemskuet verberne. Men der var endnu visse tilsyneladende dobbeltheder tilbage. Verberne optrådte undertiden sammensatte med *ro-* (= gr. *πρό*), undertiden uden dette *ro-*, uden at man havde kunnet opdage nogen forskel. Her var det, Sarauw greb ind. Han påviste for det første, at dette *ro-* havde en hel række fine og bestemte syntaktiske funktioner igennem de allerfleste former i paradigmet:

perfektisk: *as-bert* 'han sagde', *as-ru-bart* 'han har sagt';
as-beir 'han siger', *as-ro-bair* 'han siger' (i sætninger indledede med 'når', om en sædvanemæssig handling, der går forud for hovedsætningens sædvanemæssige handling; med Sarauws benævnelse praesens consuetudinale perfectum).

'kan': *as-ro-bair* 'siger' = 'kan sige' (f. eks. i den latinsk-irske glosse: *asrobair mulier* »*meus filius*«
et asrobair vir »*mea filia*«).

I andre tilfælde bruges *ro-* for at udtrykke ønske, hensigt o. s. v. Alle disse hidtil ganske uanede syntaktiske regler var hos Sarauw beskrevet med den største finhed, nøjagtighed og fuldstændighed. Men ikke nok hermed. Han påviste, at også formsystemet var ligeså indviklet som syntaksen. Ikke

alle verber kunde forbindes med *ro-*; nogle brugte *ad-*, andre *com-* o. s. v. Nogle verber skelnede overhovedet ikke mellem perfektiske ('kan'-, ønske-) former og ikke-perfektiske former. Og i nogle tilfælde brugtes forskellige rødder i de to anvendelser: *luid* 'han gik', *do-cu-aid* 'han er gået' o. s. v. Også disse ganske uanede forhold beskrev Sarauw på en mønsterværdig måde. Sarauw var kommen til sine opdagelser under sit arbejde med at opstille fuldstændige paradigmer for alle verbalrødder med samtlige deres sammensætninger. Intet under derfor, at han endnu gjorde en mængde andre overraskende fund med hensyn til den måde, på hvilken præpositioner og verber forbindes med hinanden. Mærkeligt nok er hans verbalsamlinger (»Radices linguae Hibernicae«) ikke blevet fundet mellem hans efterladenskaber.

Inden Sarauws arbejde var trykt, fremkom der imidlertid en avhandling av Thurneysen i Zeitschr. f. vergl. sprachf. 37, 52 ff. (undertegnet februar 1900), som indeholdt en del av de samme opdagelser. De var fundne ad en anden vej, ikke under bestræbelser efter at opstille fuldstændige form-lister for alle rødder med deres sammensætninger, men ud fra den særlige betragtning av præpositionen *ro-*. Thurneysen havde her som udgangspunkt benyttet dels en avhandling av Zimmer (Zeitschr. f. vergl. sprachf. 36, 463 ff.), som ikke havde været tilgængelig for Sarauw før indleveringen av hans disputats, dels en avhandling av Strachan (Trans. Phil. Soc. 1895—98 s. 77—193, 326—355). Strachans avhandling havde ikke spillet nogen rolle for Sarauw, som først gennemså den, da han havde avsluttet sit arbejde. Herom skriver han til mig d. 28. avgust 1900: »Da jeg ved juletid havde gennemset Strachans afhandlinger sagde jeg til Dines Andersen: hvis vil have det stof maa jeg skynde

mig; Strachan har, uden at forstaa et ord af sammenhængen, lagt sagerne saa blot at den første den bedste kan finde traaden. Det er da ikke underligt at det er sket. Naar Str. for exl. gjorde stort væsen af det mærkelige forhold med verber af typen *com-ad-* der aldrig tog *ro*, saa maatte selv den blindeste kunne se sandheden¹. Det er tydelig nok der at Th. har begyndt, ligesaa vist som at jeg begyndte ved *-com-org-*, hvilke verber i Ascolis opstilling tager sig helt naragtigt ud. Har man først eet holdepunkt gaar en del af resten af sig selv. Iøvrigt er jeg ikke nedbøiet. Det kunde have gaaet mig meget værre, det kunde jo ligesaa godt være sket at Th.'s arbeide var kommen et aar før, og saa havde jeg siddet med tomme hænder, eller ialfald ikke haft lyst til at udfylde hans huller. — Der er tre ting der kan komme i betragtning: prioriteten, selvstændigheden, og arbeidets egen værdi. Den første er en forfængeligheds-sag, som interesserer mig lidet; den anden er en æressag; den tredje tillige noget mere. Jeg haaber jeg kan staa mig paa de to sidste punkter, og overlader gerne det første til dem der er komne først til mølle«.

Efter sin disputats har Sarauw skrevet følgende arbejder om irsk:

»Remarks on the Verbal System of Modern Irish«, Zeitschr. f. celt. Ph. IV 72—86 (dateret februar 1901, udkommet 1902).

»Syntaktisches«, Zeitschr. f. vergl. sprachf. 38, 145—193 (dateret forår 1901, udkommet 1902; i denne avhandling gik Sarauw også ind på slavisk og tildels græsk). Sml. min erklæring i samme bind av tidsskriftet s. 421—425.

»A few Remarks on the Thesaurus Palaeo-Hibernicus«, Zeitschr. f. celt. Ph. V 505—521 (1905). Heri forsvarer

¹ D. v. s., at *-ad-* her står i den funksjon, som *ro-* ellers har. Hlg. P.

Sarauw en række av sine anskuelser, som ikke havde fundet optagelse i *Thesaurus Palaeo-Hibernicus*.

»Die Lautwerte von irisch *l n r*«, *Zeitschr. f. vergl. Sprachf.* 42, 53—61 (på grundlag av iagttagelser på Skye avgust 1904; avhandlingen er skrevet 1906, udkommet 1908).

»Specimens of Gaelic as spoken in the Isle of Skye«, *Miscellany presented to Kuno Meyer*, Halle 1912, s. 34—48.

Til Sarauws forfatterskab om irsk, der blev så glimrende indledet ved hans doktordisputats, knytter sig en meget udpræget ejendommelighed i formen, en ejendommelighed, som måske nok kan siges at klæde hans første lille klassiske værk (disputatsen), men som alligevel ikke kunde undgå at vække anstød. Strachan betegner den som »lofty isolation« (*Zeitschr. f. celt. Ph.* V 575). Adjektivet »lofty« er først og fremmest udtryk for, at Strachan var vred på Sarauw; det behøver ikke at drøftes paa dette sted; men substantivet »isolation« er i virkeligheden ikke nogen dårlig karakteristik. Sarauw anvender for det første isoleringen overfor sig selv; han isolerer arbejdets resultater fra dets forhistorie. Der er ikke et ord i disputatsen om hans tidligere keltiske studier, ikke et ord om, ad hvilken vej han er nået til sine resultater, hvilke overvejelser og hvilke tvivl der er gået forud. Han fremsætter kun selve resultaterne i deres krystalklare form, i den form, som stoffet selv indbød til, når erkendelsen én gang var vunden. Det er først bagefter og gennem private meddelelser, at vi har fået noget at vide om, hvorledes det lille mesterværk er blevet til. Men Sarauw isolerer også sit arbejde fra den løbende forskning. Han siterer håndbøger og oldirske kilder, men han siterer ikke samtidige medforskere. Han siterer dem hverken, når han kunde beråbe sig på dem, eller når han er

i strid med dem. Man kan nu naturligvis meget vel indrømme, at den fuldstændige fraværelse av alle sideblik på medforskeres arbejde giver Sarauws fremstilling en vis sluttethed og letlæselighed, som har sin værdi. Og man kan indrømme, at Sarauws form er at foretrække fremfor dens diametrale modsætning, som bygger den positive fremstilling op ad polemikkens og døgn-drøftelsens snørklede veje og siksaklinjer. Men alligevel vil ingen undres over, at Sarauws totalavhold fra sitater gentagne gange er blevet bebrejdet ham. Hvilke tanker han i den anledning gjorde sig, fremgår av en efterladt avhandling, som Sarauw i året 1902 har gjort trykfærdig, men til syvende og sidst dog ikke har anset for trykværdig.

»Meine darstellung des altirischen verbs ist, wie man leicht ersehen wird, aus eindringender beschäftigung mit der Ascolis hervorgegangen. Dabei blieb die nach Ascoli erschienene litteratur entweder ganz unbenutzt, oder wurde erst nach beendigung meiner arbeit flüchtig eingesehen, sodass einige wenige beziehungen darauf nachträglich hinzugekommen sind.

Wenn nun durch dieses verfahren ein unglück geschehen ist, so wird es darin bestehen, dass ich zuweilen zu ergebnissen gelangt bin, die schon von andern veröffentlicht waren. Diesem unglück . . . möchte ich durch die erklärung abhelfen, dass mein buch nicht darauf anspruch macht, neues mitzuteilen. Für mich hat zwar die selbständigkeit und gediegenheit der arbeit einen wert, die prioritätsrechte sind mir aber gleichgültig, und ich verzichte mit freuden auf alle solche. . . Auch mochte ich weder meinem buche eine solche form geben, als wäre sie anderswoher zusammengestoppelt, noch etwa bei jeder kleinigkeit vom *αὐτὸς νοήσας πρότερον ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω* ausdrücklichen ge-

brauch machen. . . . Man lasse mich also gewähren, man kümmere sich nicht um mich, ich reite nicht mit.

Wenn diese abneigung gegen den litterarischen verkehr mit den werten zeitgenossen von der obwaltenden sitte abweicht, so scheint es mir nicht von vorne herein ausgemacht, dass die sitte im recht ist. Indessen will ich hier nicht ausführen, was ich darüber denke; ich bin kein freund der polemik, und lasse mich in der regel nur notgedrungen darauf ein. Es mögen also andere tun wie ihnen recht dünkt. Ich aber habe auf irischem boden erfahrungen gemacht, die sich so scharf und tief eingepägt haben, dass ich den ein- druck nicht wieder los werde. In diesem verzauberten walde, wo jeder baum lügt und jeder stein trügt, muss man auf sich selbst allein stehen, mit eigener hand und eigenem auge alles und jedes prüfen und schätzen, will man auch nur einigermaßen sicher gehen. Wie andere mit dem spuk fertig werden, ist dabei sehr gleichgültig; man kann ihre ansichten und ergebnisse nicht gebrauchen, ohne eine arbeit aufzuwenden, welche durch ihre hülfe nicht erleichtert wird. Die genialität und die verdienste der zeitgenossen bleiben ausser frage; aber bei dieser arbeit ist eine solche konzentrierung des geistes vonnöten, wie nur die tiefe ein- samkeit sie ermöglicht, in welche von der aussenwelt kein laut dringt. Man möge mir also nicht zumuten, ich solle auf diese einsamkeit verzicht leisten: sie ist erste lebens- bedingung meiner arbeit«.

Sarauw betænkte sig ikke på at drive isoleringen endnu et skridt videre. I sine »Remarks on the Thesaurus Palaeo-Hibernicus« har han s. 509 ladet følgende bemærkning indflyde: »I was given to understand, some years ago, that Prof. Strachan had reviewed my little book. But, most unfortunately, I rather disapprove of the custom of review-

ing books, and never read what he wrote about me«. Ordene står i en artikkel, der ved sin overskrift betegner sig som et slags anmeldelse av en bog av Strachan, i det samme tidsskrift, i hvilket Strachan havde anmeldt Sarauws bog. Det barokke heri synes Sarauw ikke at have villet se. Heller ikke synes han at have forudset, at en sådan erklæring kunde blive opfattet som et udtryk for ringeagt overfor Strachan, hvad han øjensynligt slet ikke har tilsigtet.

Av de andre æmner, som Sarauw behandlede i sine forelæsninger som privatdosent, har det græske dialektstudium ikke givet sig noget litterært udslag. Derimod har han offentliggjort en række korte avhandlinger om semitiske æmner:

»Zum Kasussystem des Hammurabi-Kodex«, Zeitschrift f. Assyriologie XIX 388—391 (1906; efter verber betyder *-šu* 'ihn', men *-šum* 'ihm'; *-ši* er akk., *-šim* dat. fem. o. s. v.).

»Zu den Inschriften von Sendschirli«, Zeitschr. f. Assyriol. XX 59—67 (1907; hævder spor av assyriske-babylonisk indflydelse som minde om den tid, da dette sprog var skriftsprog i hele Forasien).

»Der hebräische Lokativ«, Zeitschr. f. Assyriol. XX 183—189 (1907; lokalformen på *-ā* svarer ikke til den arabiske akkusativ, men *-ā* stammer fra visse adverbier).

»Die altarabische Dialektspaltung«, Zeitschr. f. Assyriol. XXI 31—49 (1908; en række bemærkninger i tilslutning til et arbejde av Vollers; Sarauw giver her bl. a. interessante bidrag til forståelsen av visse træk av den arabiske ortografi).

»Aramäische Perfektformen«, Zeitschr. f. Assyriol. XXII 54—62 (i heftet for november 1908, men »an die Redaktion eingegangen am 2. November 1906«; drejer sig om den historiske forklaring av visse bibelske-aramæiske former).

Anmeldelse av Herman Møller, Semitisch und Indogermanisch, Nord. tidskrift f. filologi, 3. r. XVI 21—30 (1907; forsigtigt anerkendende).

»Das altsemitische Tempussystem«, Festschrift Vilhelm Thomsen, Leipzig. 1912, 59—69 (sammenligning mellem det østsemitiske og det vest- og sydsemitiske verbalsystem; vel nok den interessanteste av Sarauws trykte undersøgelser om semitisk).

Til disse trykte arbejder må endnu føjes den meddelelse »Om Accent og Stavelsebygning i de ældre semitiske Sprog, navnlig Hebraisk«, som Sarauw forelagde i Videnskabernes selskab d. 17. april 1925, men ikke nåede at få udgivet. Forhåbentlig vil imidlertid denne meddelelse, der i betydning overgår Sarauws foregående semitiske arbejder, endnu kunne udgives efter hans manuskript.

Stødet til Sarauws ansættelse ved universitetet blev givet ved et skridt fra anden side. Det var Raphael Meyer, der i oktober 1906 indgav en ansøgning om ansættelse som dosent i tysk med visse nærmere formulerede opgaver. Det filosofiske fakultet vilde imidlertid ikke tage stilling til denne ansøgning uden at have klarhed over, om der var andre og eventuelt mere kvalificerede æmner til en sådan post. Resultatet blev, at der underhånden skete henvendelse til Sarauw, og at fakultetet, da han derefter indgav ansøgning, avgjort foretrak ham, idet det betegnede ham som en av de dygtigste yngre videnskabsmænd. Da konsistorium havde sluttet sig hertil, optog ministeriet på finanslovforslaget en bevilling sigtende til postens oprettelse, og Sarauws udnævnelse kom til at gælde fra 1. april 1908. Efter at Sarauw ved sommerferiens begyndelse var bleven løst fra sit skolearbejde, og efterat han havde fungeret som generalsekretær

ved den femtende internationale orientalistkongres i København d. 13—20. august 1908, tiltrådte han i efterårssemestret med orlov en rejse til Tyskland og Østerrig (Wien) for derefter fra forårssemestret 1909 at begynde sin embedsvirksomhed ved universitetet.

Om de ydre begivenheder i Sarauws embedstid skal jeg fatte mig kort. Han deltog fra første færd i alt eksamensarbejde, blev i 1912 medlem af fakultetet og i 1916 professor. Han var medlem av translatoøreksamenskommissjonen fra 1909. 1914 blev han optaget i Videnskabernes selskab. Av rejser kan nævnes: en rejse til Grækenland (til den sejstende orientalistkongres) og til Italien 1912, en rejse til Tyskland i anledning av Goethe-studier 1914 (han vendte hjem derfra lige ved krigens udbrud). Også efter krigens afslutning har Sarauw foretaget rejser.

Kaster man et blik på listen over Sarauws forelæsninger som dosent og professor, nødes man til at beundre hans æmnevalg. Det er mangesidigt og fremhæver meget smukt, hvad der er at hente av interessant fra det område, han var sat til at repræsentere. Tillige var Sarauw den første eller en av de første, som klart så de nye opgaver, der var stillet det filosofiske fakultet dels ved skolereformen, dels ved de studerendes stærkt stigende antal. I erkendelsen av, at der måtte træffes særlige foranstaltninger for at sikre indøvelsen av det elementære grundlag, indledede han i 1914 en forhandling herom i fakultetet, men det var først finansloven for 1916, der gjorde en begyndelse til at gennemføre hertil sigtende foranstaltninger (s. Universitetets Aarbog 1915—20, I 288 ff.).

Alligevel forløb hans universitetsvirksomhed ikke uden mislyd. I begyndelsen følte mange studenter sig skræmmede av ham, og selv om dette forhold i årenes løb forandrede

sig meget stærkt, hvorom bl. a. den studerende ungdoms hyldelse til Sarauw på hans 60-års fødselsdag var et vidnesbyrd, har der vistnok altid været nogle studenter, som vedblev at føle sig skræmmede af ham. Desuden opstod der mellem Sarauw og tysklærerne ved skolerne en misstemning, hvis sidste udslag var Raphael Meyers nedlæggelse af sensorhvervet d. 30. januar 1917. Såvel Raphael Meyers klage som fakultetets svar derpå er avtrykte i *Vor Ungdom* 1917, s. 379—396.

Uden i mindste måde at ville underkende berettigelsen av de synsmåder, som kandidaterne og Raphael Meyer gjorde gældende med hensyn til uddannelsen av tysklærere, og uden at betvivle, at de var i god tro, når de skød skylden for, at ikke alle deres ønsker var opfyldte, på Sarauw, er jeg fuldt overbevist om at træffe sandheden, når jeg udtaler, at denne sidste opfattelse beroede »på et personligt fejlsyn« (for at sitere fakultetets svar til Raphael Meyer). Dermed skal naturligvis ikke være sagt, at Sarauw ikke kan have haft nogen nogen skyld i misstemningen; men den har i så fald snarere ligget i hans ejendommelige personlighed end i nogensomhelst mangler ved hans embedsvirksomhed. Sarauw kunde, som mange av os vil vide, mellem venner udfolde sjarmerende egenskaber; men hans karakter havde også andre sider, som, når uheldet vilde det, kunde gøre ham til en meget vanskelig mand at have at gøre med, og han kunde vise sig i besiddelse av en prikken selvfølelse, hvis allersandsynligste virkning på omgivelserne måtte være den at vække lysten til kritik. Det er menneskelig forståeligt, at netop Raphael Meyer og hans kreds ikke på forhånd kunde være særlig oplagt til at bære over med sligt.

For den, der nu ser tilbage på hele den tid, der er forløbet siden 1908, kan der ikke være nogensomhelst tvivl

om, at universitetet i dr. Sarauw havde sikret sig netop den rette mand til posten i tysk, og man kan da endnu kun opkaste det spørgsmål, om også Sarauw videnskabeligt set var vel tjent med at overtage denne post. Herom synes der dog ikke at kunne være tvivl. Det var jo ingen tilfældighed, at Sarauw i sin tid valgte tysk som eksamensfag; han valgte det, fordi han nærrede en dyb kærlighed til æmnet, som det fremgår av det brev, han i sit første semester (9. nov. 1883) skrev til sin ældre broder. Og i et andet brev til broderen, 34 år senere (10. nov. 1917), skriver Sarauw udtrykkelig efter med vemod at have dvælet ved mindet om den nylig avdøde skolebestyrer Niels Hjort: »Jeg er glad over at jeg endnu i god Tid kom ud af Skolevæsenet. Mit nuværende Arbeide passer mig langt bedre«. I det samme brev hedder det: »... jeg var endnu ude i Holte for at faa September med, men det var forresten ikke nogen videre god Maaned iaar. Ellers var det for mig en deilig Sommer derude i de store Skove, i Stilhed og Ensomhed, saa jeg fik et Arbeide gjort færdigt. . . Det skal komme i Videnskabernes Selskabs Meddelelser, og jeg havde forrige Fredag den Ære at »forelægge« det i Selskabet. Det er om Goethes Faust. Naar man har maattet tie i saa mange Aar, gør det godt engang at faa noget frem. Universitetsarbeidet har nu i snart 10 Aar slugt det meste af min Tid, men nu skulde jeg gerne se at faa lidt tilovers til Produktion«.

Vi véd jo, at dette håb fuldtud gik i opfyldelse for Sarauw. Som professor i tysk har han udfoldet sin omfangsrigeste og betydningsfuldeste forfattervirksomhed. Og begge denne forfattervirksomheds hovedsider står i organisk sammenhæng med hans ungdoms interesser. I hans Goethe-studier møder os igen den begejstring for digterværkers skönhed og den

indtrængen i dem, hvorom hans Homer-studier vidnede. Og hans nedertyske studier minder os om, at et av de æmner, han ønskede at behandle som privatdosent, var oldsaksisk, ligesom også hans rekonstruerede udgave av skuespillet om Theophilus minder om hans rekonstruerende behandling av Iliadens anden bog. Sarauw havde i sin tid som motto for sine »Irske Studier« anvendt sætningen »Tandem fit surculus arbor«, vel sagtens for at udtrykke sin glæde over, at den videnskabelige evne, han følte i sig, nu endelig kom til omfattende udfoldelse. Man fristes til at anvende det samme ord endnu en gang om Sarauws virksomhed i den sidste periode. Da blev i sandhed ympen til et træ.

Sarauws arbejder om tysk er: »Die Entstehungsgeschichte des Goethischen Faust«, Vid. selsk. hist.-fil. medd. I 7, 1918 (forelagt 2. nov. 1917); »Goethes Augen«, hist.-fil. medd. II 3, 1919 (forelagt 24. januar 1919); »Goethes Faust i Aarene 1788—89«, hist.-fil. medd. II 8, 1919 (forelagt 12 desember 1919); »Et utrykt Digt af Schiller« (Tilskueren 1919, s. 359—362; digtet »Der Tod«; tidsbestemmelse og bedømmelse av det personlige); »Niederdeutsche Forschungen I«, Vid. selsk. hist.-fil. medd. V 1, 1921 (forelagt 11. november 1920); »Das niederdeutsche Spiel von Theophilus. Kritische Ausgabe«, hist.-fil. medd. VIII 3, 1923 (forelagt 20. april 1923); »Niederdeutsche Forschungen II«, fil.-hist. medd. X 1, 1924 (forelagt 25. april 1924); »Zur Faustchronologie«, hist.-phil. medd. X 2, 1925 (forelagt 14. november 1924).

Men selv om man ikke kan tvivle om, at Sarauws embedsfag bød ham et frugtbart, for hans evner og interesser vel egnet arbeidsområde, kan man alligevel beklage, at embedsvirksomheden avbrød hans produksjon i andre retninger. Ganske særligt kan man beklage avbrydelsen av hans semitiske studier. Sarauw havde det store fortrin frem-

for de fleste semitister at have gennemgået den indoeuropæiske sprogvidenskabs metodiske skole, og han vilde sikkert her have kunnet yde en meget værdifuld indsats. Imidlertid vidner jo hans allersidste meddelelse i Videnskabernes selskab om, at gemt var ikke glemt. Og måske følte han sig i virkeligheden nu stærk nok til at kunne magte begge opgaver jævnsides, både den tyske filologi og den semitiske sprogvidenskab.

Sikkert er det, at han stod på sin ydekrafts højde, da en brat død uden foregående sygdom bortrev ham d. 22. november 1925. Et hjerteslag gjorde ende på hans liv, just da han var vendt hjem fra en søndags-udflugt til skoven. At Sarauw allerede tidligere havde lidt av hjerte-anfald, var der kun få, der vidste; Sarauw yndede ikke at udtale sig om sit helbred.

Sarauw var ugift.

Videnskabernes selskab vil mindes Chr. Sarauw som en filolog og sprogforsker av høj rang.

II.

Mindeord om Chr. Sarauw's Goetheforskning. Af Harald Høffding.

Ved Siden af sine omfattende sproglige Studier var Sarauw en begejstret og flittig Goetheforsker. Gennem mange Aar samlede han et stort Materiale til Belysning af Goethe's Faust, og da Faust ganske særlig giver Udtryk for Goethe's hele Livsopfattelse, kan dette Værk ikke forstaas uden Indsigt i Goethe's aandelige Udviklingsgang og dens forskellige Faser. Goethe arbejdede paa Faust i forskellige Perioder af sit Liv, og Værket bærer Præg deraf. Det Materiale, Sarauw har samlet, har overbevist ham om, at man ofte har lagt for stor Vægt paa Forskellen mellem Digterens forskellige Udviklingstrin. Goethe's Livsopfattelse bevarer i Følge Sarauw i Hovedsagen sin Enhed gennem de skiftende Tider.

Sarauw's Goethearbejder angaar dels Kronologien af de forskellige Partier af Faust (første Del, — anden Del indlader han sig slet ikke paa), dels Goethe's hele aandelige Udvikling. De findes alle i Selskabets historisk-filologiske Meddelelser, de fleste paa Tysk.

De kronologiske Studier indledes med »Entstehungsgeschichte des Goethischen Faust« (1918). Derefter fulgte et dansk Skrift, »Goethe's Faust i Aarene 1788—89«, hvor han, undertiden maaske lidt utaalmodig, hævder sine Resultater overfor nogle Kollegers Kritik, men tillige belyser enkelte Punkter nærmere. Den sidste Goetheafhandling er fra 1925: »Zur Faustchronologie«. — Det drejer sig om, naar de forskellige Scener i Faust er bleven til. Faust foreligger som bekendt i tre Redaktioner: »Urfaust« (1775,

Manuskriptet først fundet for omtrent 40 Aar siden), »Faust. Ein Fragment« (1790) og »Faust. Erster Teil« (1808).

Uden at gaa ind i Enkeltheder skal jeg fremhæve en Ejendommelighed ved Sarauw's Goethearbejder, at han ikke blot undersøger det rent saglige Forhold mellem de til forskellige Tider udarbejdede Partier, men ogsaa, hvorledes de i Form og Indhold bliver forstaaelige ud fra Digterens Sindsstemning til de forskellige Tider, saaledes som den kan kendes ad biografisk Vej, først og fremmest gennem Goethe's egne Breve og Dagbøger.

Der har særlig været Strid, om det mærkelige Stykke, der har til Overskrift »Wald und Höhle«, er anbragt paa den rette Plads. Dette Stykke er mærkeligt ved at udtrykke Faust's Forskerglæde, der ikke hæmmes ved, at saa meget ikke kan erkendes, medens han i den første Monolog, der er skreven 12—14 Aar forud, fuldstændig forkaster sin Viden, fordi den ikke løser alle Gaader. Mefistofeles, som nu er bleven ham en besværlig Ledsager, minder ham om, at han dog har reddet hans Liv, og derfor hævder Sarauw, at denne Scene maa anbringes efter Valentinscenen, den eneste Lejlighed, ved hvilken Mefistofeles kommer Faust til Hjælp. — Selve Valentinscenens første Del er skreven i Frankfurt, medens Goethe utaalmodig ventede paa den Vogn fra Karl August, der skulde bringe ham til Weimar. Scenens anden Del er skreven i Weimar, 22 Aar senere, medens Goethe utaalmodig ventede paa, at Hindringen for hans anden Italiensrejse skulde bortfalde. At Goethe saa pludselig og til Schillers store Forundring genoptog Arbejdet paa Faust, forklarer Sarauw ved, at han nu var i en lignende Stemning som for 22 Aar siden. Den Uro og det Virvar, der karakteriserer Valentinscenen, har svaret til Goethe's Stemning paa de to Tidspunkter. Her finder Sarauw

»det livshistoriske Baand, der knytter Scenens to Dele til hinanden«. Og i det samtidig forfattede Indledningsdigt til Faust (»Zueignung«) finder han en Hentydning til denne Scene, i hvilken jo alle Dramaets Personer fremtræder. — Hele Sarauw's Undersøgelse af dette Punkt har i hvert Tilfælde stor psykologisk Interesse.

Det vigtigste af Sarauw's Goetheskrifter er i mine Øjne »Goethes Augen« (1919), i hvilket han forsøger at give en Karakteristik af Goethe's digteriske, videnskabelige og religiøse Udvikling. Han gaar ud fra Goethe's mærkelige Evne til at faa uvilkaarlige Fantasibilleder af hallucinatorisk Karakter, Billeder, af hvilke saa nye Billeder uvilkaarlig udfoldede sig. Denne stærke Visualitet var ifølge Sarauw af stor Betydning for Goethe's hele Aandsliv. Saa meget han end havde Sproget i sin Magt, fandt han dog Ordet utilstrækkeligt. Han maatte have en anskuelig Helhed for sig, og kunde saa gaa fra Helheden til Delene. I sine naturvidenskabelige Forsøg arbejdede han med Typebilleder, som under Beskæftigelsen med de anskuelige Iagttagelser uvilkaarlig dannede sig for ham. Kun ugerne indrømmede han Schiller, at det kun var »Ideer«.

Gennem en lærd Sammenstilling af Exempler fra alle Goethe's Skrifter viser Sarauw, hvilken Rigdom af Udtryk, der stod til Goethe's Raadighed for at betegne denne indre Skuen. Og Visualiteten affødte Trang til at forme og udføre det Skuede. Selve Faustideen, Ideen om den efter guddommelig Skaberevne higende Forsker, havde ifølge Sarauw sin Rod i Goethe's oprindelige Visualitet, der var forenet med Trang til at virkeliggøre det Skuede. Ogsaa Goethe's religiøse Opfattelse udformedes, mener Sarauw, paa Grundlag af denne Ejendommelighed. Goethe var overbevist om, at enhver Forestilling om det Guddommelige

maatte være symbolsk. Hans Trang til anskuelige Billeder var forbunden med en Trang til at skifte Billeder. Han kunde føle sig skiftevis som Teist, Panteist og Polyteist. Digteren havde hos ham det sidste Ord. Hvor Filosofen ender, siger han, staar Digteren rede til at tage fat. — Jeg tror ikke, at Sarauw har lagt tilstrækkelig Vægt paa Goethe's symbolske Opfattelse, der konsekvent gælder den teistiske Forestilling saavel som enhver anden Forestilling, man forsøger at danne sig.

Jeg omtaler kun endnu en vigtig historisk Oplysning, som Sarauw giver, idet han viser den store Indflydelse, som Mystikeren og Alkymisten Helmont den Yngre i Goethe's første Ungdom havde paa ham, og som senere kan spores i hans religiøse og naturvidenskabelige Forestillinger, en Indflydelse, der ligger forud for hans Kendskab til Spinoza, som ofte er blevet antedateret (men som jeg iøvrigt ikke synes kommer til sin fulde Ret hos Sarauw). —

Den store Kærlighed til det betydningsfulde Emne og den Grundighed, med hvilken Emnet er bearbejdet, vil sikre Sarauw's Goetheforsken en blivende Betydning. Ogsaa ud fra denne Side af hans Virksomhed er der Grund til at udtale, at han bør mindes med Ære.

UDDRAG AF REGNSKABET
FOR AARET 1925.

Indtægt.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. Beholdning fra forrige Aars Regnskab:				
a. Kassebeholdning	64438	56		
b. 2 Guldmedailler	640	»		
c. 1 Sølvmedaille.....	12	50		
			65091	06
2. Renteindtægt m. m.:				
a. 125700 Kr. Husejer Kreditk. Oblig. à 3½ pCt.	4399	50		
89200 - Østift. Krditfr. Oblig. à 3½ -	3122	»		
141000 - do. do. à 4 pCt. .	5640	»		
43000 - Jydske Ld. Krdf. Oblig. à 3½ pCt.	1505	»		
11000 - Fynske Kreditf.-Oblig. à 3½ -	385	»		
b. 600 - Nationalbankaktier, Udbytte....	48	»		
c. Rente af Indlaan i Bankerne	2716	59		
d. Kursdifference ved Indkøb af Obligationer til Erstatning for udtrukne	228	74		
			18044	83
3. Statstilskud i Kalenderaaret 1925		..	39000	00
4. Bidrag i Følge fundatsmæssig Bestemmelse:				
a. Til Præmier:				
fra det Classenske Fideikommis.....	400	»		
Etatsraad Schou og Hustrus Legat	100	»		
b. Til videnskabelige FormaaIs Fremme: det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag for Aaret 1924	3437	80		
c. Fra Carlsbergfondet	10000	»		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen: Rente 3½ pCt. af 120200 Kr. Østift. Krdf. Oblig.....	4207	»		
			18144	80
5. For Salg af Selskabets Skrifter.....		..	2825	58
6. Bidrag fra Rask-Ørsted Fondel		..	10000	00
Samlet Indtægt...		..	153106	27

Udgift.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. Selskabets Bestyrelse:				
a. Løn til Embedsmænd, Assistent og Medhjælper, Pension m. m.	16627	67		
b. Til Selskabets Møder	1925	56		
c. Til Rengøring	927	24		
d. Kontorudgifter	4449	49		
e. Porto	2379	04		
f. Forsikring	347	55		
			26656	55
2. Selskabets Forlagsskrifter:				
a. Oversigten	4588	77		
b. Meddelelserne	31582	46		
c. Skrifterne	39195	92		
			75367	15
3. Anvist af Selskabets Præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat		..	45	»
4. Understøttelse til Skrifters Udgivelse og videnskabelige Arbejder af Medlemmer eller andre:				
a. Af Selskabets Midler. Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie	1000	»		
b. Af det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag:				
α. Til Registrering af literære Kilder til dansk Historie, 10. Bidrag af en 10-aarig Bevilling	1600	»		
β. Til Dansk historisk Forening	1000	»		
γ. Nina Bang. Til Udgivelse af Øresundstoldregnskaber	800	»		
			4400	»
Overføres...		..	106468	70

Udgift.		Kr.	Øre	Kr.	Øre
	Overført . . .		..	106468	70
5. Selskabets internationale Forbindelser:					
a.	Union Académique Internationale	367	»		
b.	International Research Council	66	88		
c.	Forskellige internationale Sammenslutninger	660	05		
d.	Rejser	7541	»		
e.	Corpus medicorum Græcorum	399	30		
				9034	23
6. Pengepræmier og Medailler:					
a.	Præmier af Legaterne				
b.	Af Selskabets Kasse				
7. Tilfældige Udgifter:					
	Istandsættelser og Anskaffelser		..	356	»
8. Beholdning ved Aarets Slutning:					
a.	Kassebeholdning	36594	84		
b.	2 Guldmedailler	640	»		
c.	1 Sølvmedaille	12	50		
				37247	34
	Samlet Udgift . . .		..	153106	27

d. 24. Januar 1926.

W. Johannsen.
Kasserer.

Regnskabet er revideret, og vi har intet fundet at indvende.

d. 9. Marts 1926.

*C. H. Ostfeld.**K. Prytz.*

Oversigt over Selskabets Formue ultimo 1925.

1. Værdipapirer (efter Kurs den 31. December 1925):

389100 Kr. 3½ pCt. Kreditforenings Obligationer*)	Kr. 284.029,50
141000 - 4 — — — — —	- 114.912,50
600 - Nationalbankaktier	- 700,50
530760 Kr. Paalydende af Værdipapirer til Kurs	Kr. 399.642,50

2. Kassebeholdning:

Kontant og i Banker**)	Kr. 36.594,84
Medailler	- 652,50
	Kr. 37.247,34

3. Tilgodehavende hos Carlsbergfondet d. ⁸⁰/₁₀₀ 1925 Kr. 66.751,28

*) Deraf 120200 Kr. 3½ pCt. Kreditforenings Obligationer til Kurs Kr. 85.342,00
 J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen.

**) Deraf Restbeholdning af det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag Kr. 1885,62.

BUDGET

FOR AARET 1926.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1. Beholdning:				
a. Kassebeholdning				
b. Guldmedailler				
c. Sølvmedailler				
2. Renteindtægt m. m.:				
a. 125700 Kr. Husejer Kreditk. Oblig. à 3 $\frac{1}{2}$ pCt.	4399	50		
89200 - Østifternes Krdf Oblig. à 3 $\frac{1}{2}$ -	3122	»		
141000 - do. do. à 4 -	5640	»		
43000 - Jydske Land. Krdf. Oblig. à 3 $\frac{1}{2}$ -	1505	»		
11000 - Fynske Kreditf. Oblig. à 3 $\frac{1}{2}$ -	385	»		
b. 600 - Nationalbankaktier, Udbytte...	48	»		
c. Rente af Indskud i Bankerne og af Tilgodehavende hos Carlsbergfondet	4500	»		
d. Kursdifference ved Indkøb af Obligationer til Erstatning for udtrukne	»	»	19599	50
3. Forventet Statstilskud		..	45750	»
4. Bidrag i Følge statutmæssig Bestemmelse:				
a. Til Præmier:				
fra det Classenske Fideikommis	400	»		
Etatsraad Schou og Hustrus Legat	100	»		
b. Til videnskabelige Formaals Fremme: det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag for Aaret 1925	3400	»		
c. Fra Carlsbergfondet	10000	»		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen: Rente 3 $\frac{1}{2}$ pCt. af 120200 Kr. Østif. Krdf. Oblig. ...	4207	»	18107	»
5. For Salg af Selskabets Skrifter		..	2000	»
6. Forventet Bidrag fra Rask-Ørsted Fondet ...		..	10000	»
7. Saldo (ikke dækket ved Aarets Indtægt) ...		..	14558	50
Samlet Indtægt ...		..	110015	»

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1. Selskabets Bestyrelse :				
a. Lønninger, Pension m. m.	16770	»		
b. Til Selskabets Møder	3000	»		
c. Til Rengøring	1000	»		
d. Kontor og Oplag	6000	»		
e. Porto	3500	»		
f. Forsikring	400	»	30670	»
2. Selskabets Forlagsskrifter :				
a. Oversigten	4000	»		
b. Meddelelserne	40000	»		
c. Skrifterne	12000	»		
d. D. Andersen, Pæli Dictionary	5000	»	61000	»
3. Til Raadighed for Selskabets Præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat		..	1500	»
4. Understøttelse til Skrifters Udgivelse og videnskabelige Arbejder af Medlemmerne og andre :				
a. Af Selskabets Midler:				
Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie	1000	»		
b. Af det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag:				
α. Til Registrering af litterære Kilder til dansk Historie, 1. Bidrag af en 5-aarig Bevilling	1600	»		
β. Til Dansk historisk Forening	1000	»		
γ. Nina Bang. Til Udgivelse af Øresundstoldregnskaber for 1660—1783, nyt Bidrag	400	»	4000	»
5. Selskabets internationale Forbindelser :				
a. Kontingent til internationale Sammenslutninger	2000	»		
b. Rejser	8000	»		
c. Til Udgivelse af Corpus medicorum Græcorum, som Bidrag af en Rest paa Kr. 5040,00 af Bevilling paa indtil Kr. 10000 (Maj 1907).	1000	»	11000	»
Overføres...		..	108170	»

Udgift.		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
	Overført.....		..	108170	»
6. Pengepræmier og Medaljer:					
a. Præmier af Legaterne:					
	Af det Thottske Legat.....	»	»		
	Af det Classenske Legat.....	»	»		
	Af det Schouske Legat.....	»	»		
b. Medaljer:					
	1 Guldmedaille, 2 Sølvmedailler.....	345	»	345	»
7. Tilfældige Udgifter:					
	a. Istandsættelser og Anskaffelser.....		..	1500	»
	Samlet Udgift...		..	110015	»

Af disse Udgifter er 1 a fast (naar undtages, at Pensionen kan variere efter Statens Regler), 1 b—f samt 2 a—d kalkulatoriske. De øvrige Bevillinger kan kun overskrides ifølge særlig Bevilling af Selskabet.

Det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag.

	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Januar 1926 ca.....	1800	»
Bidraget for 1925 ca.....	3400	»
	5200	»
Budgetteret Udgift.....	3000	»
Beholdning ved Aarets Udgang ca.....	2200	»

Bidrag fra Legaterne til Præmier.

	Thottske Legat		Classenske Legat		Schouske Legat	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Januar 1926.....	»	»	»	»	»	»
Bidraget for 1926.....	200	»	400	»	100	»
	200	»	400	»	100	»
Budgetteret Udgift.....	»	»	»	»	»	»
Beholdning ved Aarets Udgang.....	200	»	400	»	100	»

BEDØMMELSE AF PRISOPGAVER

I.

Bedømmelse af en filosofisk Prisopgave.

For Aaret 1924—25 var der af det danske Videnskaberne Selskab stillet følgende Prisopgave i Filosofi:

»At undersøge de Hovedformer, almene logiske Teorier har antaget hos Boole og hans Efterfølgere, at paavise deres historiske Udvikling og deres Forhold til den klassiske Logik og at angive den Stilling, Logiken ifølge disse Teorier kan komme til at staa i til Filosofi og til Matematik.«

Som Besvarelse af denne Opgave er der indkommet en Afhandling med Mærket μ , som udgør 1034 maskinskrevne Kvartsider. Det store Omfang forklarer Forfatteren ved, at han ikke har indskrænket sig til, hvad der var fornødent til Besvarelse af Opgaven, men ogsaa har villet give en Haandbog i moderne Logik og i de Teorier, den har givet Anledning til. Der ligger et udstrakt Kendskab til logisk og matematisk Literatur bag Arbejdet, og Forfatteren har ikke skyet nogen Møje for at skaffe sig Adgang til Værker, som angaar Emnet. Naar et enkelt herhenhørende Arbejde ikke er benyttet, kan det have sin Grund i, at Forfatteren har maattet afslutte sin Afhandling før dets Fremkomst.

Afhandlingen falder i tre Hoveddele. I første Del gives

en Oversigt over Logikens Historie fra Aristoteles til den nyeste Tid. Der skelnes her mellem den i Tilslutning til Aristoteles i lange Tider raadende klassiske Logik, den af Boole grundlagte logiske Algebra og den af Russell og Whitehead udviklede Logistik. Denne nyeste Form for Logik har stillet sig to Opgaver: at give en grundig og udtømmende Fremstilling af den rene Logik som en selvstændig Videnskab og at vise, at Logik og Matematik tilsammen udgør een formal Videnskab, den almindelige Deduktionsteori. Afhandlingen gaar saa ud paa at undersøge, om begge disse Opgaver er løst.

Anden Del gaar ud paa at give en systematisk Fremstilling af de tre Hovedformer for Logik til nærmere Karakteristik af deres indbyrdes Forhold. Den klassiske Logik bygger ikke paa andre Relationer end den mellem Subjekt og Prædikat og bliver derfor kun en speciel Form for deduktiv Tænken. Den logiske Algebra lægger Relationsbegrebet i videst mulig Omfang til Grund og kan saaledes optage den klassiske Logik i sig som en speciel Form. Domme og Begreber (Klasser) staar som specielle Former af Relationer og formuleres paa Grundlag af saadanne. I Logistikken endelig søges en fuldstændig Systematik. De Grundbegreber (»primitive Ideer«), som paa det givne Tidspunkt ikke kan reduceres videre, opføres som indefinable, og de Grundsætninger (»primitive Propositioner«), der foreløbig ikke kan reduceres, opføres som indemonstrable. Grundlaget gøres saa omfattende, at Matematik og Logik kommer til at staa som et sammenhængende Hele. Dette bliver muligt ved, at Tallet defineres rent logisk, — Kardinaltallet som en Klasse af Klasser, Ordenstallet som en Klasse af Relationer.

Idet der i Afhandlingen lægges den største Vægt paa

dette sidste Punkt, giver tredje Del en vidtløftig Gennemgang af Undersøgelserne om Talbegrebet og fastholder selv den (først af Frege opstillede) rent logiske Teori, som Russell bygger paa. Saa lærd og skarpsindig denne Drøftelse end er, kan det ikke siges, at Forfatteren har ladet modstaaende Opfattelser faa en saa grundig Fremstilling, at de derigennem kunde komme til deres Ret. Dette gælder især om den af Henri Poincaré i Tilslutning til Kant hævdede Opfattelse, der i den saakaldte matematiske Induktion ser Talbegrebets Grundlag, og om David Hilbert's i rent nominalistisk Aand gennemførte Teori. Dertil kommer, at Russell's Teori, der i sin første Form byggede paa Klassebegrebet, i sin videre Udvikling byggede paa Teorien om logiske Typer, til hvilke foruden Relation, Klasse og Dom ogsaa Individuer regnedes. Afhandlingens Forfatter er da ogsaa klar over, at Teorien om logiske Typer frembyder Vanskeligheder. Han betragter den ikke som helt gennemført, ikke heller hvad symbolsk Udtryksmaade angaar. I det hele betragter Forfatteren Logistiken som en Videnskab, der endnu er i sin Vorden og i sit Slutningsresumé hævder han kun Sandsynligheden af, at ren Mathematik vil kunne reduceres til Logik, naar Logiken udformes som Logistik.

Af de to Opgaver, Logistiken stiller sig, kan da kun den ene, Konstitueringen af Logiken som selvstændig Videnskab, anses for at være løst, medens den anden, Forholdet mellem Logik og Mathematik, stadig maa være Genstand for Diskussion.

Hvad Forholdet til Filosofien angaar, bliver Resultatet, at Logiken træder ind i Fagvidenskabernes Række og ikke mere er en filosofisk Disciplin. Men Forfatteren hævder med Rette, at Udgangspunktet for al Logik, selv om denne

antager Logistikens Form, er at søge i det uvilkaarlige Tankeløb, og det bliver Opgaven for, hvad han kalder »den formelle Logiks Filosofi«, at undersøge og belyse dette Udgangspunkt. Der tænkes her aabenbart paa psykologiske og erkendelsesteoretiske Undersøgelser. Forfatteren synes i hvert Tilfælde paa dette Punkt at fjerne sig fra Russell, for hvem de universelle Begreber (Klassebegreber, derunder Talbegrebet), ligesom i den skolastiske Realisme, danner en ideel Verden for sig, forskellig fra de Data, Iagttagelse yder os. En metafysisk Teori af denne Art synes da heller ikke at være nødvendig knyttet til Logistiken.

Der ligger til Grund for den foreliggende Afhandling en saadan Fordybelse i Emnet, en saadan Lærdom og en saadan Skarpsindighed, at vi anser den for fuldt værdig til den udsatte Pris.

Januar 1926.

HARALD HØFFDING.

N. E. NØRLUND.

Affatter.

Det viste sig, at den prisbelønnede Afhandling var forfattet af mag. art. JØRGEN JØRGENSEN, København, se S. 35.

II.

Bedømmelse af en astronomisk Prisopgave.

Som Besvarelse af den i 1923 af det kgl. danske Videnskabernes Selskab stillede astronomiske Prisopgave er indkommen en Afhandling af »CANES VENATICI«.

Afhandlingen gaar i det væsentlige ud paa at bestemme af Deklinationen afhængige Korrektioner til de af Lewis Boss i Preliminary General Catalogue of 6188 Stars afledte Egenbevægelser i Deklination. Hertil er anvendt 34 ikke

af Lewis Boss benyttede Kataloger. Fremgangsmaaden er i øvrigt den samme, som den af Lewis Boss fulgte. Af de 34 Kataloger er 8 taget til Grundlag og de 26 andre korrigerede til samme System ved dertil passende Forandring af den i hvert enkelt Katalog antagne Refraktion.

Dernæst afledes de tilsvarende Korrektioner til Lewis Boss P. G. C. og sluttelig Korrektionerne til de tidligere af Lewis Boss afledte Egenbevægelser i Deklination. Disse sidste Korrektioner er af en saadan Art, at de anbragte paa 2748 Stjerner, for hvilke ogsaa Radialhastigheder er bekendte, bringer den gaadefulde Forskel til at forsvinde, der hidtil bestod mellem Deklinationen af Solens Apex afledt paa den ene Side af Radialhastigheder og paa den anden Side af Egenbevægelser.

Paa mindre betydningsfulde Punkter overvurderer Forfatteren de fundne Tals Nøjagtighed. Det er saaledes ingenlunde bevist, at de til Egenbevægelserne i Deklination afledte Korrektioner ikke er proportionale med $\cos \delta$, idet denne simple Antagelse giver en efter de fundne Middelfejl at dømme fuldt tilfredsstillende Fremstilling af Korrektionerne. Det vilde imidlertid føre for vidt her at komme nærmere ind paa saadanne Enkeltheder, hvis Kritisering ikke formindsker Hovedresultatets Betydning.

Vi mener, at Afhandlingen, som krævet i Prisopgaven, yder et nyt og væsentligt Bidrag til det stillede Spørgsmaals Besvarelse og derfor fortjener den udsatte Pris.

Oxford, København og Leiden, Januar 1926.

J. L. E. DREYER. N. E. NØRLUND. EJNAR HERTZSPRUNG.
Affatter.

Det viste sig, at den prisbelønnede Afhandling var forfattet af HARRY RAYMOND og RALPH E. WILSON, Dudley Observatory, Albany, N. Y., U. S. A. se S. 35.

Kommissionen for Corpus Lexicographorum Græcorum.

1. Kommissionen bestaar af 4—5 Medlemmer. Af disse skal mindst de to være indenlandske Medlemmer af Selskabet; af de andre skal eet eller to være Udlændinge.

2. De indenlandske Medlemmer af Selskabet vælges af dette. De andre Medlemmer udnævnes af Selskabet efter Indstilling af Kommissionen. Valget gælder uden Tidsfrist.

3. Kommissionen vælger selv sin Formand blandt de indenlandske Medlemmer af Selskabet. Den fastsætter selv sin Forretningsorden.

4. Kommissionen drager Omsorg for hensigtsmæssig Opbevaring af Materialet til Corpus Lexicographorum Græcorum, og for dets Forøgelse, hvor denne synes paakrævet. Den fastsætter Rækkefølgen for Udgivelsen af de græske Lexica, og vælger Bearbejdere af de enkelte Værker, uden Hensyn til Nationalitet. Den træffer Aftale med Forlæggere om Udgivelsen, søger om fornødent Støtte til denne og til Forarbejder til den, og fører Tilsyn med Udgiverarbejdet.

5. Kommissionen aflægger aarlig inden 1. Maj en Beretning til Selskabet om det forløbne Aars Arbejde.

BERETNINGER OG BETÆNKNINGER

I.

Kommissionen for Registrering af literære Kilder til dansk Historie.

Beretning for 1925.

I det forløbne Aar har Kommissionen paabegyndt et Arbejde, som den længe har ønsket at sætte i Gang, nemlig Registreringen af Haandskrifter vedrørende Danmark, som findes i svenske Herregaardes Biblioteker og Arkiver. Efter at der var truffet Beslutning om først at søge gennemført en Undersøgelse af Samlingerne i Skaane som dem, hvorfra det største Udbytte antagelig kunde ventes, indlededes i Aarets Begyndelse Forhandling med en Række skaanske Godsbesiddere, der saa godt som alle stillede sig imødekommende overfor Kommissionens Ønske og tillod, at en udsendt Registratør maatte faa Adgang til at gennemgaa de dem tilhørende Haandskriftsamlinger og foretage en Registrering af de Dele deraf, som falder ind under Kommissionens Omraade. Registreringsarbejdet blev overdraget Underbibliotekar ved det kgl. Bibliotek Verner Seemann, som paa fire Rejser i September, Oktober og November besøgte Herregaardene Kulla Gunnarstorp, Trolleholm og Trolle-Ljungby, hvor han paa Stedet gennemgik de derværende omfangsrige Samlinger, samt »Liatorp« ved Helsingborg, hvor han gennemgik de danske Dele af Svaneholms Arkiv, som af Ejeren i denne Anledning var bragt dertil. For den Interesse og Velvilje, der saaledes fra svensk Side

er vist Foretagendet, skylder Kommissionen vedkommende Godsbesiddere, d'Hrr. Grev A. Wachtmeister, Grev Trolle-Bonde, Grev C. A. Trolle-Wachtmeister og Grev A. Ehrensvärd, megen Tak.

Som Resultat af Registreringsarbejdet hjembragte Hr. Seemann c. 250 Sedler. Der er herpaa registreret flere vigtige Haandskrifter, især vedrørende Danmarks politiske Historie i det 17. og 18. Aarhundrede og det danske Kongehus' Historie i samme Tidsrum, samt et stort Antal Breve. De Erfaringer, som er indvundet ved dette Arbejde, tyder paa, at der næppe kan regnes med større Fund af haandskrevne Efterladenskaber fra Skaanes danske Periode, idet de vigtigste af de registrerede Manuskripter, i alt Fald de fleste originale Papirer, tidligst stammer fra det 18. Aarhundrede. Det er især indenfor de Samlinger, der udgøres af fremragende svenske Statsmænds eller Diplomaters haandskrevne Efterladenskaber, af hvilke flere ingen historisk Tilknnytning har til deres nuværende Hjemsteder, hvortil de i nyere Tid er kommet ved Køb eller Gave, at man støder paa Dokumenter, Optegnelser eller Breve, der vedrører Danmark. Det bør bemærkes, at Forbindelsen med Danmark ingenlunde altid er at søge over Skaane, men mindst lige saa ofte over Slesvig-Holsten.

Af de undersøgte Specialsamlinger bør særlig fremhæves »Brokind-Samlingen« paa Kulla Gunnarstorp. Denne Samling, der indeholder mange vigtige Danica, er et Værk af Rigsraad Melcher Falkenberg (død 1795), der har suppleret sine egne righoldige Manuskriptforraad med Efterladenskaber fra Rigsraad Grev C. F. Scheffer (død 1786). Samlingen blev i 1909 solgt til dens nuværende Ejer af Grev Falkenberg paa Brokind. Endvidere det Banér'ske Arkiv fra Sjöö, det Soop'ske Arkiv fra Stora Bjurum og Grev G. A. V. Sparres

Samling af historiske og genealogiske Optegnelser. Disse tre Samlinger findes nu i Biblioteket paa Trolleholm. Endelig bør nævnes den store Brinkmann'ske Haandskriftsamling, som tilhører Grev Trolle-Wachtmeister paa Trolle-Ljungby. Samlingen stammer fra Digteren og Diplomaten C. G. v. Brinkmann (død 1847), der efterlod en Korrespondance af mægtige Dimensioner, som han havde suppleret ved at erhverve andres (Digteres, Videnskabsmænds og Diplomaters) efterladte Breve og Manuskripter. I Brinkmanns Samling findes Mængder af Breve fra fremstaaende Danske.

Samtidig med Registreringsarbejdet i Sverige, som agtes fortsat i indeværende Aar, har Kommissionen i 1925 ladet foretage Forarbejder til en fuldstændig Registrering af de Haandskrifter vedrørende Danmarks Historie, som findes i danske Samlinger med Undtagelse af de to store københavnske Statsbiblioteker. For at der kan lægges en fast Plan for dette kommende store Registreringsarbejde, har Sekretæren, Dr. Lauritz Nielsen, paa tre Rejser i Maj, Juni og September besøgt de Biblioteker og andre Samlinger udenfor København, som herved maatte formodes at komme i Betragtning, dels for at fremskaffe en Oversigt over Omfanget og Arten af de til disse Institutioner knyttede Haandskriftsamlinger, dels for at undersøge, hvorledes Arbejdet mest praktisk kan udføres for de enkelte Samlingers Vedkommende. Sekretæren har paa de nævnte Rejser undersøgt Samlingerne i Aalborg (Katedralskolens Bibliotek og det dermed forenede Stiftsbibliotek), Aarhus (Katedralskolens Bibliotek og Statsbiblioteket), Askov (Højskolens Bibliotek), Haderslev (Katedralskolens Bibliotek), Hillerød (Frederiksborg Statsskoles Bibliotek), Horsens (Statsskolens Bibliotek), Kolding (Den højere Almenskoles Bibliotek), Maribo (Stiftsbiblioteket og Stiftsmuseet), Nykøbing F. (Katedralskolens

Bibliotek), Næstved (Herlufsholms Bibliotek), Odense (Fyens Stiftsbibliotek, Karen Brahes Bibliotek, Katedralskolens Bibliotek og Landsarkivet), Ribe (Katedralskolens Bibliotek og Stiftsbiblioteket), Roskilde (Katedralskolens Bibliotek og Sjællands Stiftsbibliotek), Sorø (Akademiets Bibliotek), Tønder (Seminariets Bibliotek) og Viborg (Katedralskolens Bibliotek, Landsarkivet og Stiftsbiblioteket). Overalt, hvor det har kunnet lade sig gøre, er der truffet Aftale om Anvendelsen af lokal Arbejdskraft til Registreringen. Arbejdet er paabegyndt i Aarhus, hvor Underbibliotekar E. Sejr har paataget sig at registrere Statsbibliotekets hidtil ukatalogiserede Haandskriftsamling, der tæller c. 400 Numre; Hr. Sejr har foreløbig indsendt 54 Sedler. I Tilfælde, hvor det kun drejer sig om mindre Samlinger, er der truffet Aftale med de paagældende Institutioner om Forsendelsen af Haandskrifterne, saa de kan registreres i København.

Regnskabet for 1925 stiller sig saaledes:

Indtægt:

Overført fra 1924	2.957 Kr. 95 Øre	
Bidrag for 1925	1.600 - 00 -	
Renter for 1925	119 - 17 -	
		4.677 Kr. 12 Øre.

Udgift:

Sekretærløn	400 Kr. 00 Øre	
Honorarer og Rejsseudgifter	1.302 - 00 -	
Porto	3 - 80 -	
		1.705 Kr. 80 Øre.
	Rest at overføre...	2.971 Kr. 32 Øre.

Februar 1926.

H. O. LANGE.

Formand.

JOHS. STEENSTRUP.

KR. ERSLEV.

II.

Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie.

Beretning om Virksomheden i 1925.

Kommissionen har i Løbet af 1925 undersøgt en Række omfattende, delvis meget værdifulde private Arkiver.

Hos saa godt som alle Arkivbesiddere, Godsejere eller andre, til hvem den har henvendt sig, har den fundet fuld Forstaaelse for sit Arbejde og Villighed til at imødekomme dens Ønsker. Navnlig har Ejerne været villige til at sende deres Arkiver til København. Det siger sig selv, at Ordningen og Registreringen derved bliver betydelig lettet. Som det gentagne Gange er bleven fremhævet, er det alene Kommissionens Opgave at undersøge de forskellige Privatarkiver og saaledes skaffe den historiske Forskning Rede paa, hvad der rundt om i Landet er bevaret af Kilder til Danmarks og dets fremstaaende Mænds Historie. Adskillige Arkivbesiddere har dog ønsket yderligere at sikre Bevaringen af deres Arkivalier og desuden at gøre dem lettere tilgængelige for Forskningen. I Overensstemmelse med deres Anmodning har Kommissionen derfor ved flere Lejligheder ydet sin Medvirkning til, at deres Samlinger er bleven deponeret i offentlige Arkiver og Biblioteker. I Reglen har Ejerne forbeholdt sig Ejendomsretten og kan saaledes til enhver Tid kræve hele Samlingen eller Dele af den ud-

leveret. Desuden er Adgangen til de paagældende Arkivalier i visse Tilfælde gjort afhængig af en særlig Tilladelse enten af vedkommende Institutionschef eller af den, der har deponeret Arkivet.

Hr. Kammerherre Baron J. Wedell-Neergaard til Familiegodset Svenstrup, som fra Kommissionens Begyndelse har været Medlem af Arbejdsudvalget, er 4. Jan. 1926 afgaaet ved Døden. Ved hans Bortgang blev der fra alle Sider udtalt en Anerkendelse af hans Arbejdsindsats paa mange og vidt forskellige Omraader. Ogsaa for Kommissionens Virksomhed har Baron Wedell-Neergaard haft stor Betydning, saaledes som det allerede er fremhævet i en tidligere Aarsberetning. Ud fra en stærk historisk og videnskabelig Interesse har han bestandig fulgt dens Arbejde med aarvaagen Opmærksomhed, gentagne Gange henledt Opmærksomheden paa Arkiver og Biblioteker, som han mente burde gøres til Genstand for Undersøgelse, og naar som helst hans Bistand blev paakaldt, været rede til at fremme og understøtte Kommissionens Henvendelser.

I Løbet af 1925 er følgende Arkiver bleven undersøgt:

1. Fussingø (Hovedsæde i tidl. Stamhus af samme Navn. Ejer Fru Lensgrevinde L. v. Scheel-Plessen).

Godsarkivet stammer i alt væsentligt fra d. 18. og 19. Aarh. Dog findes ogsaa 2 Birketingsprotokoller, autoriseret henh. 1688 og 1699. Nogle Skiftesager. En Del Udskiftningskort.

2. Lindenberg (Hovedsæde i Grevskabet Lindenberg. Ejer Hr. Lensgreve H. C. Schimmelmann).

Privatarkivet er meget omfattende og værdifuldt. Det rummer navnlig talrige af Ernst Schimmelmans private Papirer, Breve og Optegnelser og supplerer saaledes de Schimmelmanske Arkiver i Rigsarkivet. Desuden findes mange Papirer vedr. Administrationen af de Schimmelmanske Godser og navnlig af Slægtens Besiddelser paa de vestindiske Øer.

For saa vidt muligt at tilvejebringe en fuldstændig Oversigt over de Schimmelmansske Arkiver har Kommissionen ogsaa undersøgt, hvad der findes bevaret paa Slægtens gamle Besiddelse Ahrensburg ved Hamburg (Ejer Hr. Greve C. O. Schimmelmann). Det allermeste viste sig at være bragt til Lindenberg. En Del Breve fra og til Medlemmer af Familierne Bernstorff, Schimmelmann og Stolberg findes dog endnu tilbage, desuden den af Hille i Hist. Tidsskr. 4. Rk. IV. Bd. offentliggjorte Afskrift af A. G. Moltkes Plan for Kong Frederik V's Regering.

3. Nørre Vosborg (Ejer Hr. Godsejer A. Tang Barfod).

En overordentlig stor Samling Breve efterladt af Politikeren Godsejer Andreas Ewald Meinert Tang (1803—68). Samlingen har væsentlig lokalthistorisk Betydning, men omfatter dog bl. a. enkelte Breve fra H. C. Andersen, Chr. Flor, B. S. Ingemann, C. Paludan Müller.

4. Ryegaard (Hovedsæde i tidl. Stamhus Rosenkrantz. Ejer Hr. Greve F. C. R. Scheel).

Her findes alene bevaret nogle Skøder og Adkomstbreve etc. vedr. Gaardene Ryegaard, Trudsholm og Egholm.

5. Valdemars Slot (Hovedsæde i tidl. Stamhus Thorseng. Ejer Hr. Lensbaron C. F. S. V. Juel-Brockdorff).

Privatarkivet bestaar af forskellige mindre Grupper, efterladt af Familierne Juel og Juel-Brockdorff. Af Admiral Niels Juels Papirer er i det væsentlige kun bevaret 7 Breve fra Kong Christian V. Den største Gruppe (8 Pk.) er efterladt af Kammerherre Generalmajor Frederik Juel (1761—1827) og omfatter bl. a. en Del Papirer vedr. Spaniolerne i Danmark 1808.

I Biblioteket findes talrige Haandskrifter, deriblandt et Eksempplar af »Kong Valdemars Sjællandske Lov«.

Godsarkivet, fra d. 18. og 19. Aarh., var meget omfattende og stammede ikke alene fra Stamhuset Thorseng, men ogsaa fra Baroniet Schelenborg. Under Kommissionens Medvirkning er store Dele af det bleven afleveret til Landsarkivet i Odense, saaledes Tingbøger 1658—1768 fra Thorseng Birk, Fæsteprotokoller fra Valdemars Slot 1696—1846 og Skifteprotokoller sammesteds fra 1642—1717.

6. Voergaard (Ejer Hr. Minister Landstingsmand Erik Scavenius).

Godsarkivet, som væsentlig stammer fra det 18. og 19. Aarh. (dog ogsaa enkelte Adkomstdokumenter etc. fra det 16. og 17.), er under Kommissionens Medvirken bleven afleveret til Landsarkivet i Viborg.

7. Chr. P. Berg (1829—91)'s Arkiv.

Efter Familien Bergs Ønske har Kommissionen ydet sin Bistand ved Ordningen og Registreringen af Politikeren Chr. Bergs omfattende Arkiv. Ved Hr. Direktør i Bikuben Viggo Bergs Foranstaltning opbevares det nu under betryggende Forhold i Hillerød. Det er Tanken dertil yderligere at indsamle, hvad der kan skaffes til Veje af Bergs egne Breve samt den Bergske Provinspresses forskellige Arkiver.

8. Familien v. Eggers' Arkiv (Ejer Hr. Apoteker Fr. v. Eggers, Viborg).

Arkivet bestaar navnlig af Juristen og Embedsmanden, Friherre C. U. D. v. Eggers' (1758—1813) efterladte Breve og Papirer, samt Botanikeren H. F. A. v. Eggers' (1844—1903) Dagbøger og botaniske Optegnelser. De første er nu sammen med andre Familiepapirer deponeret i Rigsarkivet, de sidste i Bot. Museums Arkiv.

9. Oberst N. P. Jensens Dagbøger 1891 f.f. etc. (Ejer Hr. Oberst J. O. Jensen, Fredericia).

Er ved Kommissionens Medvirken bleven overgivet til Rigsarkivet.

10. Forfatteren Redaktør Vilh. Topsøe (1840—81)'s Papirer (Ejer Fru Karen Hannover, f. Topsøe, København).

Samlingen, som omfatter talrige Manuskripter og Breve, bl. a. fra C. St. A. Bille, Bjørnstjerne Bjørnson, Fru Hall, Jules Hansen etc., og er af stor Værdi for Kendskabet til litterære og politiske Bevægelser i 70-erne, er af Ejerinden bleven deponeret i Det kgl. Bibliotek.

Endelig kan nævnes, at de store Privatarkiver fra Dragsholm og Vilhelmsborg (se Kommissionens Aarsberetning 1924) i indeværende Aar er bleven deponeret i Rigsarkivet.

Arkiverne paa Lindenborg, Ahrensburg, Ryegaard og Valdemars Slot er bleven undersøgt paa Stedet. Af Fortegnelserne over Arkivet paa Fussingø har Kommissionen haft Lejlighed til at tage Afskrift. Alle de øvrige Privatarkiver har været den tilsendt til Ordning og Registrering.

Kommissionen har i Aaret 1925 kunnet raade over et Beløb paa ialt 4012 Kr. 74 Øre. Fra 1924 havde den en Kassebeholdning paa 445 Kr. 04 Øre. Renter har udgjort 76 Kr. 70 Øre. Fra Videnskabernes Selskab har den modtaget et Tilskud paa 1000 Kr., fra Carlsbergfondet paa 1000 Kr. og fra den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse paa 1000 Kr. Endelig har en Arkivbesidder godtgjort Kommissionens Udgifter ved Ordningen af hans Arkiv med 416 Kr. og en anden, foruden at betale Arbejdets Udførelse, erstattet Kommissionen dens Udlæg med 75 Kr. Udgifterne har udgjort ialt 4215 Kr. 05 Øre. Sekretæren har i Honorar modtaget 800 Kr.; til den daglige Administration er medgaaet 528 Kr. 35 Øre, til Rejser, Undersøgelser, Ordnings- og Registreringsarbejder 2886 Kr. 70 Øre. Aaret slutter saaledes med et Underskud paa 202 Kr. 31 Øre.

AAGE FRIIS. KR. ERSLEV. H. O. LANGE.

JOH. STEENSTRUP.

AXEL LINVALD.

III.

Carlsbergfondets Direktions Beretning for 1924—25.

I Henhold til det i Statutterne for Carlsbergfondet § XVIII indeholdte Paalæg skal Direktionen for dette Fond herved indsende til det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab Beretning om Virksomheden i Aaret 1924—1925.

I.

Hvad for det første **Carlsberg Laboratoriet** vedrører, skal følgende meddeles:

1. Laboratoriets Personale

er uforandret; se de foregaaende Aars Beretninger.

Forstanderen for den kemiske Afdeling, Professor, Dr. phil. S. P. L. SØRENSEN har i September Maaned 1925 som Repræsentant for det kgl. danske Videnskabernes Selskab deltaget i Festlighederne i Leningrad og Moskva i Anledning af Leningrad-Akademiets 200-Aars Jubilæum.

Forstanderen for den fysiologiske Afdeling, Dr. phil. JOHS. SCHMIDT har efter Indbydelse af University of London i Juni Maaned i London holdt Forelæsninger over Raceundersøgelser. I August Maaned var Dr. Schmidt Leder af Havundersøgelsesskibet »Dana«s Ekspedition ved Island og Færøerne.

2. Laboratoriets Driftsudgifter

har udgjort 171.592 Kr. 68 Øre, nemlig:

1. Lønninger til Forstanderne	24.204 Kr. » Ø.
2. „ „ Funktionærer	44.808 Kr. 95 Ø.
3. „ „ Betjeningen	24.229 Kr. 47 Ø.
4. Andre Udgifter vedrørende Personalet	4.013 Kr. 61 Ø.
5. Bygninger, fast Inventar, Haverne	24.010 Kr. 68 Ø.
6. Biblioteket	3.184 Kr. 71 Ø.
7. Løst Inventar og Instrumenter	5.333 Kr. 30 Ø.
8. Forbrug	25.075 Kr. 93 Ø.
9. Udgivelse af »Meddelelserne«	9.959 Kr. 73 Ø.
10. Uforudsete og ekstraordinære Udgifter	6.772 Kr. 30 Ø.

Af »Meddelelser fra Carlsberg Laboratoriet« udkom i Løbet af Regnskabsaaret 1924—25 i den danske Udgave Bind 15 Nr. 7, 8, 9, 10 og 11, Bind 16 Nr. 1 og 2 (ialt c. 12 Ark) og i den franske Udgave Bind 15 Nr. 7, 8, 9, 10 og 11, Bind 16 Nr. 1 og 2 (ialt c. 14 Ark) samt et Nytryk af den franske Udgave af Bind 8 Nr. 1, der var udsolgt (c. 11 Ark).

3. Laboratoriets Virksomhed.

Den kemiske Afdeling (Professor Dr. S. P. L. SØRENSEN).

I det forløbne Aar har Professor SØRENSEN med Bistand af Afdelingens Assistenters paabegyndt en Række nye Undersøgelser vedrørende Proteinstoffernes kemiske og fysisk-kemiske Forhold med særligt Henblik paa Fosforindholdets Betydning for disse Stoffers Egenskaber.

Af Rækken »Proteinstudier« har Professor SØRENSEN i Aarets Løb offentliggjort Nr. VIII »Om Serumglobulinernes Opløselighed« (paa Dansk og Engelsk i Meddelelsernes Bd. 15 Nr. 11); et Foredrag om det samme Emne er offent-

liggjort i Journ. Americ. Chem. Soc. Vol. 47 samt i Aarsberetningen for »The Harvey Society«, U. S. A.

Hr. H. JESSEN-HANSEN har med Bistand af Fru K. HAUGAARD fortsat sine Undersøgelser over Hvedemel med særligt Henblik paa Betydningen af Melets Klor- og Fosforindhold. Ligeledes har han fortsat de i Samarbejde med Carlsberg Bryggerierne paabegyndte Undersøgelser vedrørende Aarsagen til Øllets Overskumning.

Endvidere har Hr. JESSEN-HANSEN besørget et i Aarets Løb udgivet Optryk af den franske Udgave af Meddelelsernes Bd. 8 Nr. 1 (S. P. L. SØRENSEN: Enzymstudier, II: Om Maalingen og Betydningen af Brintionkoncentrationen ved enzymatiske Processer).

Fru M. SØRENSEN har i Aarets Løb offentliggjort: »Om Bestemmelsen af smaa Mængder Fosfor i Proteinstoffer« (paa Dansk og Engelsk i Meddelelsernes Bd. 15 Nr. 10).

Hr. Dr. C. OLSEN har offentliggjort det i Fjor paabegyndte Arbejde: Studier over nogle danske Landbrugs-kulturplanters Vækst i Jord af forskellig Brintionkoncentration (paa Dansk og Engelsk i Meddelelsernes Bd. 16 Nr. 2).

Hr. K. LINDERSTRØM-LANG har sammen med Hr. Dr. S. KODAMA, Japan, offentliggjort »Studier over Kasein, I: Om Opløseligheden af Kasein i Saltsyre« samt som en Fortsættelse af dette Arbejde »Studier over Kasein, II: Er Kasein et enkelt Stof« (paa Dansk og Engelsk i Meddelelsernes Bind 16 Nr. 1).

Hr. G. HAUGAARD har under Hr. Direktør R. KOEFOEDS Sygdom og efter hans Død fortsat de i tidligere Beretninger omtalte Undersøgelser over det ved Ekspeditionen til det døde Hav indsamlede Materiale; disse Undersøgelser nærmer sig nu deres Afslutning.

Hr. Cand. polyt. J. G. HOFMAN-BANG, København, Hr. Dr.

S. KODAMA, Tohoku University, Japan, Hr. Dr. M. MÂCHEBOEUF, Institut Pasteur, Paris, og Hr. Dr. W. A. PERLZWEIG, Johns Hopkins University, Baltimore, U. S. A., har i Aarets Løb som Gæster studeret ved Afdelingen.

Den fysiologiske Afdeling (Dr. phil. JOHS. SCHMIDT).

Dyrkningsforsøgene med Humle og Ærter er fortsat i samme Udstrækning som sidste Aar. Der er foretaget Analyser af Bitterstofindholdet hos de af Laboratoriet dyrkede Humlesorter samt af et stort Antal Humleprøver af udenlandsk Oprindelse.

Undersøgelser over den relative Mængde af α -, β - og γ -Harpikser hos forskellige Humlesorter er paabegyndt af Hr. Cand. pharm. C. SVARRER.

Arvelighedsundersøgelserne og de variationsstatistiske Undersøgelser med forskellige Dyr er fortsat i lignende Udstrækning som sidste Aar. En Del af det variationsstatistiske Arbejde med Anguilla-Slægten er udført ved British Museum (Nat. Hist.) i London i December 1924 af Afdelingens Assistent Hr. Mag. sc. VILH. EGE.

I Arbejdernes Udførelse har foruden Direktøren deltaget den ordinære Assistent Hr. Mag. sc. VILH. EGE, Hr. Cand. pharm. C. SVARRER, Frk. ESTHER HANSEN og Fru INGER ROSENBERG.

Ligesom i tidligere Aar har adskillige udenlandske Videnskabsmænd besøgt Afdelingen for at gøre sig bekendt med dennes Arbejder og Metoder.

II.

Om **Fondets videnskabelige Understøttelser** (Afdeling B) indkom der i 1924—25 233 Ansøgninger om et samlet Beløb af lidt over 1 Million Kr. Der bevilgedes i alt

695.361 Kr. 30 Ø., herunder ogsaa Dyrtidstillæg til de faste Bevillinger; af de givne Bevillinger bortfaldt dog 2.449 Kr. 69 Ø.

I 1924—25 blev der udbetalt til videnskabelige Formaal 590.274 Kr. 66 Ø., heri indbefattet det statutmæssige Tilskud paa 10.000 Kr. til det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Resten af Beløbet fordeler sig saaledes (Bevillingens Datum er tilføjet i Parentes):

1. Docent, Dr. phil. ERIK ABRAHAMSEN til fortsatte Studier over dansk Musik 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10}/_{12}$ 24).
2. ADELSAARBOGSFORENINGEN til Udarbejdelse og Trykning af Stamtavler over danske Adelslægter 3.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6}/_{2}$ 24).
3. Fru Dr. phil. ADA ADLER til kritiske Forarbejder til en Udgave af Suidas m. m. 4.500 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
4. Samme til Medhjælp ved hendes Forberedelse af Udgaven af Suidas 1.600 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 4.100 Kr. ($^{7}/_{12}$ 22, $^{5}/_{12}$ 23, $^{10}/_{12}$ 24 og $^{9}/_{7}$ 25).
5. Samme til Dækning af Udgifter til Haandskriftfotografier 300 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
6. DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER til Tilvejebringelse af et Kartotek over alle her i Landet eksisterende arkitektoniske Opmaalinger 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10}/_{12}$ 24).
7. Professor, Dr. phil. DINES ANDERSEN til fortsatte leksikalske Arbejder over Pāli og til Medhjælp derved 3.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10}/_{12}$ 24).
8. Inspektør ved det nationalhistoriske Museum, Mag. art. OTTO ANDRUP til fortsatte Arkivstudier vedrørende

- dansk Kunsts og Kunstindustris Historie 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
9. Samme, Museumsinspektør, Dr. phil. PETER HERTZ og fhv. Adjunkt FR. WEILBACH til Forarbejder til en ny Udgave af Weilbachs Kunstnerleksikon 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
 10. Geolog GUDM. G. BARÐARSON til geologiske Undersøgelser paa Island i 1925 2.000 Kr. ($^{10/12}$ 24).
 11. Museumsdirektør, Dr. phil. FRANCIS BECKETT til Udgivelse af hans Fremstilling af Kunstens Historie i Danmark 2.565 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 8.000 Kr. ($^{7/12}$ 21 og $^{7/12}$ 22).
 12. Professor, Dr. phil. EINAR BIILMANN til fortsatte Undersøgelser over Kinhydroners Brintning og beslægtede Problemer vedrørende organiske Forbindelsers Brintning 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
 13. Mag. scient. KAJ BIRKET-SMITH og Cand. mag. THERKEL MATHIASSEN til Bearbejdelse af det paa den 5te Thule-Ekspedition indsamlede Materiale 4.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 12.000 Kr. ($^{5/12}$ 23).
 14. Professor, Dr. phil. NIELS BJERRUM til fortsat videnskabelig Virksomhed 1.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr. ($^{11/2}$ 25).
 15. Assistent ved Dansk biologisk Station, Dr. phil. H. BLEGVAD til Studier over danske marine Bunddyrs Biologi 600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
 16. Adjunkt, Dr. phil. ANDREAS BLINKENBERG til Studier over Ordstillingen i Fransk 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{7/1}$ 25).
 17. Bibliotekar, Dr. phil. SIGFÚS BLÖNDAL til fortsatte

- Studier over islandsk Sprog og Litteratur 1.200 Kr.
Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{5}{12}$ 23).
18. Ordenshistoriograf, Lektor, Dr. phil. LOUIS BOBÉ til fortsatte litteratur- og kulturhistoriske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
 19. Professor, Dr. phil. HARALD BOHR til fortsatte Undersøgelser indenfor Række- og Funktionsteorien 1.600 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
 20. Professor, Dr. phil. & scient. NIELS BOHR til lønnet Medhjælp og til Apparater ved Undersøgelser over Atomernes Bygning 18.000 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 36.000 Kr. ($\frac{5}{12}$ 23 og $\frac{10}{12}$ 24).
 21. Samme til Anskaffelse af Instrumenter til Udvidelse af Studierne af Atomernes Bygning 20.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 60.000 Kr. ($\frac{7}{1}$ 25).
 22. Samme som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 6.000 Kr., samt Dyrtidstillæg 5.100 Kr. ($\frac{30}{3}$ 24).
 23. Assistent ved Universitetets plantefysiologiske Laboratorium, Dr. phil. P. BOYSEN JENSEN til Supplering af tidligere foretagne Træanalyser og til Undersøgelse af Assimilationsforholdene hos Bøg og Ask 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
 24. Kommunelærer, Cand. mag. JENS BRÆNDEGAARD til Studium af danske Edderkopper 500 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
 25. Dr. phil. VIGGO BRØNDAL til fortsatte Studier over romanske Sprog, særlig Spansk 1.000 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
 26. Adjunkt, Mag. scient. H. V. BRØNSTED til fortsatte Studier over Spongier 1.400 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
 27. Samme til et Ophold ved Kristinebergs zoologiske Station for at studere Spongiefaunaen 500 Kr. ($\frac{23}{3}$ 25).
 28. Docent, Dr. phil. JOHS. BRØNDUM-NIELSEN til Studier

- indenfor dansk Sproghistorie 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
29. Samme til fortsatte Forarbejder til en færøsk Ordbog 1.500 Kr. ($^{10/12}$ 24).
30. Professor, Dr. phil. J. N. BRØNSTED til fortsatte Undersøgelser over Saltopløsninger 1.600 Kr. ($^{10/12}$ 24).
31. Professor emer., Dr. phil. & theol. FR. BUHL til Arbejder vedrørende den semitiske Religionshistorie 3.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
32. Bibliotekar, Dr. phil. FR. BØRGESEN til Udarbejdelse af 1. Del af et Arbejde om Algerne ved de canariske Øer 1.000 Kr. ($^{10/12}$ 24).
33. Museumsinspektør, Mag. scient. CARL CHRISTENSEN til Afslutning af et Værk om den danske Botaniks Historie 1.500 Kr. Sjette Bidrag af samlede Bevillinger paa 19.000 Kr. ($^{16/12}$ 19, $^{7/12}$ 22 og $^{10/12}$ 24).
34. Samme til Trykning af samme Værk 3.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 10.000 Kr. ($^{5/12}$ 23).
35. Byretsfuldmægtig CHR. PETRESCH CHRISTENSEN til Udgivelse af 2. Del af »Nørresundbys Historie« (1701—1850) 2.000 Kr. ($^{10/12}$ 24).
36. Forstander for Statens Planteavls-Laboratorium, Dr. phil. HARALD R. CHRISTENSEN til en Studierejse til England, Holland og Tyskland 1.500 Kr. ($^{20/4}$ 25).
37. Cand. mag. J. CLAUSEN til fortsatte cytologisk-genetiske Undersøgelser indenfor Melanium-Sektionen af Slægten Viola 1.000 Kr. ($^{10/12}$ 24).
38. Professor, Dr. phil. VERNER DAHLERUP som Honorar vedrørende »Ordbog over det danske Sprog« 1.000 Kr. ($^{5/12}$ 23 og $^{10/12}$ 24).
39. DANSK BOTANISK FORENING til Udgivelse af et Mindehæfte om afd. Professor Eug. Warming 1.200 Kr. ($^{10/12}$ 24).

40. DANSK FOLKEMINDESAMLING til Udarbejdelse af en Registrant over og Beskrivelse af danske Adelsvisehaandskrifter 400 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
41. DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB til Udgivelse af 1) Johannes Ewalds samlede Skrifter, 2) Danske Folkebøger, 3) H. Weigeres Oversættelse af »Reineke Fuchs«, 4) Falsters »Amoenitates« i Oversættelse, 5) Ældste danske Grammatikere, 6) St. St. Blichers Skrifter, 7) Emil Aarestrups efterladte Manuskripter 16.000 Kr. Fjortende Bidrag af samlede Bevillinger paa 217.953 Kr. 20 Øre ($^{20}/_{12}$ 11, $^{18}/_{12}$ 13, $^{19}/_{12}$ 17, $^{16}/_{12}$ 19, $^{6}/_{12}$ 20, $^{7}/_{12}$ 21, $^{5}/_{12}$ 23).
42. Samme til Udgivelse af Danmarks gamle Landskabslove 7.500 Kr. Sjette Bidrag af samlede Bevillinger paa 58.148 Kr. ($^{16}/_{12}$ 18, $^{16}/_{12}$ 19, $^{7}/_{12}$ 21).
43. Samme til Udgivelse af den af Verner Dahlerup grundlagte Ordbog over det danske Sprog 44.874 Kr. Tiende Bidrag af samlede Bevillinger paa 355.275 Kr. 16 Øre ($^{6}/_{9}$ 15, $^{3}/_{1}$, $^{16}/_{1}$ og $^{16}/_{12}$ 19, $^{6}/_{12}$ 20, $^{8}/_{8}$ og $^{7}/_{12}$ 22, $^{9}/_{4}$ og $^{5}/_{12}$ 23, $^{29}/_{4}$ og $^{10}/_{12}$ 24, $^{16}/_{4}$ 25).
44. Cand. phil. VICTOR DANTZER til fortsat Studium af kinesisk Litteratur 1.000 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
45. Fru EMILIE DEMANT HATT til fortsat Bearbejdelse af etnografisk og folkloristisk Materiale, indsamlet i Lapland 600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10}/_{12}$ 24).
46. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Mag. scient. HJ. DITLEVSEN til fortsatte Arbejder over Annelider og Nematoder 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10}/_{14}$ 24).
47. Professor, Dr. phil. A. B. DRACHMANN, Professor emer., Dr. phil. & litt. & scient. & med. J. L. HEIBERG og fhv.

- Overbibliotekar, Lektor, Dr. phil. H. O. LANGE til filologisk Hjælp ved fortsat Udgivelse af Søren Kierkegaards Papirer (ved Underarkivar P. A. Heiberg og Professor, Dr. phil. V. Kuhr) 1.600 Kr. ($\frac{21}{12}$ 14).
48. De samme til Trykning af Udgaven af Søren Kierkegaards Papirer 6.287 Kr. 04 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 50.000 Kr. ($\frac{5}{12}$ 23).
49. Dr. phil. & scient. J. L. E. DREYER som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 6.000 Kr. ($\frac{11}{5}$ 16) samt Dyrtidstillæg 5.100 Kr.
50. Samme til Udgivelse af Tycho Brahes Originalobservationer af Fiksstjerner og Planeter 12.713 Kr. 25 Øre. Tiende Bidrag af samlede Bevillinger paa 64.000 Kr. ($\frac{20}{1}$ 08 og $\frac{5}{12}$ 23).
51. Assistent ved Universitetets fysiologiske Laboratorium, Dr. phil. R. EGE til videnskabeligt Arbejde 1.200 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
52. Bibliotekar, Cand. mag. H. EHRENCRON-MÜLLER til fortsat Udarbejdelse af et fuldstændigt dansk-norsk Forfatterleksikon for Tiden indtil 1814 1.600 Kr. ($\frac{18}{12}$ 13).
53. Samme til Udgivelse af samme Værk 9.526 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 80.000 Kr. ($\frac{7}{12}$ 22).
54. Arkivar ved Dansk Folkemindesamling, Mag. art. HANS ELLEKILDE til fortsatte folkloristiske Studier 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
55. Bibliotekar, Cand. mag. BALDER ERICHSEN og Bibliotekar, Cand. mag. ALFR. KRARUP til fortsat Udgivelse af »Dansk historisk Bibliografi« 4.016 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 7.033 Kr. ($\frac{5}{12}$ 23).
56. Bibliotekar, Mag. art. W. ERICHSEN til Fotografering af det koptiske Pentateuch-Haandskrift i Vatikanet 300 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).

57. Kommunelærer P. **ESBEN-PETERSEN** til fortsat Studium af danske Neuroptera og Hymenoptera 500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
58. Professor, Dr. phil. **KNUD FABRICIUS** til Afskrivning af Kilder til Danmarks Historie 600 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.200 Kr. ($^{5/12}$ 23).
59. Museumsdirektør **GUSTAV FALCK** til fortsatte Studier over Rembrandts Malerier og Tegninger og Offentliggørelse af disses Resultater 1.200 Kr. ($^{10/12}$ 24).
60. Professor, Dr. phil. **AAGE FRIIS** til Medhjælp ved Studier vedrørende dansk-tysk Historie 1766—1799 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
61. Samme til Undersøgelse og Afskrivning af Akter i russiske Statsarkiver vedrørende Danmarks Forhold til Rusland særlig i det 18. og 19. Aarh. 11.500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 21.500 Kr. ($^{10/12}$ 24).
62. Samme og Dr. phil. **P. MUNCH** til Udgivelse af A. F. Kriegers Dagbøger, Bind 6—7, samt Navne- og Sagregister, 6.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 18.000 Kr. ($^{5/12}$ 23).
63. Lektor, Dr. phil. **OLAF GALLØE** til et større Arbejde over de danske Likeners Biologi 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
64. Professor emer., Dr. phil. **M. CL. GERTZ** til fortsatte Studier af Middelalders-Latin 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{9/4}$ 24).
65. Fhv. Bibliotekar, Dr. phil. **EMIL GIGAS** til fortsatte Studier og videnskabelig Forfattervirksomhed 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
66. Kunsthistoriker **ERNST GOLDSCHMIDT** til fortsat Udarbejdelse af hans Værk om Frankrigs Malerkunst 5.000 Kr. ($^{10/12}$ 24).

67. DEN DANSKE GRADMAALING (Professor, Dr. phil. N. E. NØRLUND) til geodætiske Arbejder i Grønland og til Oprettelse af en seismisk Station ved København 15.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 20.000 Kr. ($\frac{20}{2}$ 24).
68. Underarkivar P. B. GRANDJEAN til Fuldendelse af et Skrift om det danske Rigsvaabens Historie 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{5}{12}$ 23).
69. Forfatter THORKILD GRAVLUND til fortsatte folkepsykologiske Undersøgelser i Danmark 1.000 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
70. Arkivar ved Dansk Folkemindesamling, Cand. mag. H. GRÜNER NIELSEN til Studier over Folkedigtning og Folkemaal 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
71. Professor, Dr. phil. & theol. VILH. GRØNBECH til videnskabelig uddannet Medhjælp 2.000 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
72. Mag. scient. OLAF HAGERUP til Undersøgelser over Empe-trums Cytologi og Mossernes Løvskifte 1.000 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
73. Professor, Dr. phil. LOUIS L. HAMMERICH til en Studierejse, særlig til Holland og Østrig 1.500 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
74. Dr. phil. H. J. HANSEN til fortsat zoologisk Virksomhed 2.500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
75. Inspektør ved den polytekniske Lærestanstalt, Cand. polyt. M. C. HARDING til Udgivelse af et Skrift om H. C. Ørsteds Virksomhed i »Selskabet for Naturlærens Udbredelse« i Forbindelse med en Fremstilling af dette Selskabs Historie 4.200 Kr. ($\frac{5}{12}$ 23).
76. Docent, Dr. techn. JULIUS HARTMANN til fortsatte fysiske Undersøgelser 1.600 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
77. Samme til Dækning af Udgifter til Medhjælpshonorar ved hans Undersøgelser 1.200 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
78. Underinspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. GUDMUND HATT til fortsatte etnografiske og geografiske

- Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
79. Samme til Fotografering af de af ham til Nationalmuseet hjembragte vestindiske Samlinger 340 Kr. 20 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr. ($^{10/12}$ 24).
80. Professor emer., Dr. phil. & litt. & scient. & med. J. L. HEIBERG til videnskabelige Studier 2.000 Kr. ($^{4/11}$ 13).
81. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Mag. scient. KAI L. HENRIKSEN til Fuldendelse og Supplering af Dr. phil. William Sørensens efterladte Arbejde om Laniatores 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{20/2}$ 24).
82. Underarkivar i Rigsarkivet, Dr. phil. HOLGER HJELHOLT til fortsatte Studier over Heinrich von Treitschke 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
83. Rektor ved Odense Katedralskole H. ST. HOLBECK til Udgivelse af Odense Bys Historie 1.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr. ($^{10/12}$ 24).
84. Fhv. Sognepræst G. HOWARDY til fortsat Trykning af en Clavis cuneorum 2.088 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 5.039 Kr. ($^{6/1}$ 10, $^{13/12}$ 16, $^{9/12}$ 20, $^{7/12}$ 22 og $^{10/12}$ 24).
85. Rektor, Dr. phil. KARL HUDE til fortsat videnskabelig Virksomhed 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
86. Dr. phil. CARSTEN HØEG til Bearbejdelse af det kgl. Biblioteks Samling af græske Papyri 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
87. DET ISLANDSKE LITTERATURSAMFUND I KØBENHAVN til Udgivelse af 3. Bind af Samfundets Samlinger om Island og Islændinge 750 Kr. ($^{5/12}$ 23).
88. Fru Dr. phil. LIS JACOBSEN til Udgivelse af det af

- hende redigerede Skrift »Kvindelige Akademikere 1875—1925« 2.000 Kr. ($\frac{9}{9}$ 25).
89. LÆRER ANDR. G. JENSEN til Udgivelse af et Skrift om Jydepotteindustriens og -handelens Historie 3.500 Kr. ($\frac{16}{12}$ 19 og $\frac{10}{12}$ 24).
90. Professor emer., Dr. phil. & litt. & jur. OTTO JESPERSEN til fortsatte sprogvidenskabelige Studier 1.500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 5.100 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
91. Afdelingsgeolog, Dr. phil. KNUD JESSEN til fortsat Bearbejdelse af det af »den topografisk-botaniske Undersøgelse« indsamlede Materiale 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{5}{12}$ 23).
92. Professor, Dr. med. & phil. & bot. et zool. W. JOHANNSEN til videnskabelige Arbejder 2.000 Kr. Første Bidrag af en treaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
93. Dr. phil. A. C. JOHANSEN til fortsatte biologiske og zoogeografiske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
94. Samme til en Rejse til Nordtyskland til Studium af Østersøens Molluskfauna 800 Kr. ($\frac{9}{7}$ 25).
95. Dr. phil. HANS CHRISTIAN JOHANSEN til geografiske Studier 500 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
96. Læge J. W. S. JOHNSON til Udgivelse af et italiensk Manuskript omhandlende Pesten i Byen Busto Arsizio (1630) 4.000 Kr. Andet og sidste Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr. ($\frac{5}{12}$ 23).
97. KOMITÉEN FOR JUBILÆUMSEKSPEDITIONEN NORD OM GRØNLAND til fortsat Bearbejdelse af det af Ekspeditionen indsamlede Materiale 4.250 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 8.500 Kr. ($\frac{5}{5}$ 25).
98. Professor emer., Dr. phil. C. JUEL til matematiske Ar-

- bejder 3.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
99. Underbibliotekar, Dr. phil. ELLEN JØRGENSEN til historiske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
100. Mag. art. JØRGEN FR. JØRGENSEN til fortsatte filosofiske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
101. Museumsinspektør, Cand. mag. HANS KJÆR til Undersøgelse af Spørgsmaalet om det nordeuropæiske Hus i forhistorisk Tid 1.500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{5/12}$ 23).
102. Postmester C. KLITGAARD til Arkivundersøgelser vedrørende vendsysselske Købstadforhold i Tiden før Aar 1800 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
103. Cand. mag. GUNNAR KNUDSEN til Studier over Sproget i danske middelalderlige Haandskrifter 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
104. Adjunkt, Cand. mag. JOHS. KNUDSEN til fortsatte kartografiske og nautiske Studier 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
105. Professor, Dr. phil. MARTIN KNUDSEN til fortsatte fysiske Undersøgelser 4.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
106. Mag. scient. LAUGE KOCH til Tilrettelægning af det af Jubilæumsekspeditionen nord om Grønland indsamlede kartografiske og geologiske Materiale 2.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{5/12}$ 23).
107. KOMMISSIONEN FOR LEDELSEN AF GEOLOGISKE OG GEOGRAFISKE UNDERSØGELSER I GRØNLAND til afsluttende Udarbejdelse af et videnskabeligt 3-Binds Værk

- paa Engelsk om Grønland 23.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 69.000 Kr. ($\frac{9}{4}$ 24).
108. KOMMISSIONEN TIL UNDERSØGELSE AF DE I DANSK PRIVATEJE BEVAREDE KILDER TIL DANSK HISTORIE til systematisk Gennemgang og Registrering af danske Privatarkiver og Privatbiblioteker 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{5}{12}$ 23).
 109. Underarkivar, Cand. theol. BJØRN KØRNERUP til Studier og Undersøgelser til et Arbejde over Danmarks Kirkehistorie i 16.—17. Aarhundrede 1.000 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
 110. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Mag. scient. P. L. KRAMP til komparativ-morfologiske Undersøgelser 1.600 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
 111. Bibliotekar, Cand. mag. ALFR. KRARUP til Fotografering af Arkivalier vedrørende Danmark i Vatikanets Arkiv 400 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
 112. Højskolelærer, Dr. phil. MARIUS KRISTENSEN til fortsatte Studier af nordiske Sprog og deres Folkemaal 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
 113. Professor, Dr. phil. AUGUST KROGH til eksperimentalfysiologiske og histologiske Undersøgelser 2.250 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 9.000 Kr. ($\frac{7}{12}$ 22 og $\frac{10}{12}$ 24).
 114. Lærer J. P. KRYGER til fortsat Studium af danske Snyltehvæpse og fortsatte Indsamlinger af Insekter 500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
 115. Akademikasserer, Cand. mag. L. F. LA COUR til Trykning af 2. Hæfte af »De borgerlige Rigsdagsmænd 1660« 1.340 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
 116. Adjunkt, Mag. art. VILH. LA COUR til fortsatte Studier over Danmarks ældste Bebyggelse 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{5}{12}$ 23).

117. Fhv. Overbibliotekar, Lektor, Dr. phil. H. O. LANGE til ægyptologiske Studier 2.400 Kr. ($\frac{30}{3}$ 24).
118. Samme til Udarbejdelse og Trykning af 1. Bd. af et Mindeskrift om Biskop Münter 5.605 Kr. 80 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 7.775 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
119. Rigsarkivar L. LAURSEN til fortsat Udgivelse af »Danmark-Norges Traktater 1523—1750« 3.163 Kr. 97 Øre. Fjerde Bidrag af samlede Bevillinger paa 33.300 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20 og $\frac{5}{12}$ 23).
120. Professor, Dr. med. J. LINDHARD til fortsatte Undersøgelser angaaende Muskelarbejdets Fysiologi 1.500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
121. Samme til Instrumenter til en Undersøgelse af de motoriske Endepladers Funktion 1.769 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
122. Raadstuearkivar AXEL LINVALD til fortsatte historiske Studier 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
123. Adjunkt, Dr. phil. VILH. LORENZEN til fortsat Arbejde med Udgivelsen af »De danske Klostres Bygningshistorie« 800 Kr. Første Bidrag af en femaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
124. Samme til Dækning af Merudgift ved Udgivelsen af samme Værks Bd. 4—5 554 Kr. 30 Øre ($\frac{10}{12}$ 24).
125. Samme til Udgivelse af samme Værks Bind 6 (Præmonstratenserklostrene) 5.000 Kr. ($\frac{5}{12}$ 23 og $\frac{10}{12}$ 24).
126. Samme til Studier over dansk Bybygnings Historie fra det 16. Aarhundrede til c. 1870 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
127. Museumsinspektør, Mag. scient. WILLIAM LUNDBECK til fortsat Studium af danske Diptera 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
128. Samme og Museumsinspektør, Dr. phil. TH. MORTEN-

- SEN til en zoologisk Undersøgelse af Færøerne 2.200 Kr. ($^{10/12}$ 24).
129. Professor, Dr. med. CHR. LUNDSGAARD til videnskabelige Undersøgelser paa Rigshospitalets Afdeling A 2.400 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.600 Kr. ($^{10/12}$ 24).
130. Underbibliotekar, Mag. scient. C. E. LUPLAU JANSSEN til fortsat Udførelse af astronomiske Arbejder paa Urania-Observatoriet 500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr. ($^{10/12}$ 24).
131. Underinspektør ved Nationalmuseet, Mag. art. HUGO MATTHIESSEN til fortsatte Studier af Danmarks gamle Købstæder 500 Kr. ($^{10/12}$ 24).
132. Mag. art. BOGI TH. MELSTED til fortsatte Studier over Islands Historie og til historisk Forfattervirksomhed 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
133. Professor, Dr. phil. JOHS. MØLLERUP til fortsatte Arbejder over Orthogonalsystemerne 1.000 Kr. ($^{10/12}$ 24).
134. Museumsinspektør, Dr. phil. TH. MØRTENSEN til fortsat zoologisk Arbejde 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
135. Mag. scient. H. MØLHOLM HANSEN til en plantegeografisk Undersøgelse paa Island i Sommeren 1925 3.000 Kr. ($^{10/12}$ 24).
136. Kredslæge J. S. MØLLER til Illustrationer til en Bog om Folkedragter i Nordvestsjælland 1.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 9.500 Kr. ($^{10/12}$ 24).
137. Fhv. Kontorchef, Forfatter NIELS MØLLER til Udarbejdelse af en samlet Verdenslitteraturhistorie 1.500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
138. Skuespiller ROBERT NEIENDAM til fortsat teaterhistorisk

- Virksomhed 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
139. Underbibliotekar, Dr. phil. DITLEF NIELSEN til Deltagelse i Udarbejdelsen af en »Handbuch der süd-semitischen Epigraphik« 2.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{5/12}$ 23).
140. Kommunalærer E. NIELSEN til afsluttende Udarbejdelse af et Værk om de danske Edderkoppers Biologi 1.000 Kr. ($^{10/12}$ 24).
141. Professor, Dr. phil. JAKOB NIELSEN til matematiske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
142. Underbibliotekar, Dr. phil. LAURITZ NIELSEN til Forarbejder til et Værk om Danmarks Bibliografi og den danske Bogtrykkerkunst 1551—1600 2.000 Kr. Andet Bidrag af en treaarig Bevilling ($^{5/12}$ 23).
143. Adjunkt, Dr. phil. NIELS NIELSEN til Dækning af Merudgift ved hans Undersøgelsesrejse paa Island i Sommeren 1924 1.100 Kr. ($^{10/12}$ 24).
144. Professor, Dr. phil. NIELS NIELSEN til matematiske Undersøgelser 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 22).
145. Stabslæge GORDON NORRIE til Udgivelse af 2. og 3. Del af »Kirurgisk Akademis Historie« 1.000 Kr. Tredie og sidste Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr. ($^{7/12}$ 22).
146. Professor, Dr. phil. WILLIAM NORVIN til fortsatte Studier over den græske Filosofis Historie 800 Kr. ($^{10/12}$ 24).
147. Samme til Haandskriftstudier i Udlandet 2.700 Kr. ($^{5/12}$ 23 og $^{10/12}$ 24).
148. Underarkivar, Dr. phil. EILER NYSTRØM til fortsatte kulturhistoriske Studier 1.600 Kr. ($^{10/12}$ 24).

149. Professor, Dr. phil. N. E. NØRLUND til Studier over Differensregning og Interpolation 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10}/_{12}$ 24).
150. Samme til videnskabelig Medhjælp 1.000 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 8.500 Kr. ($^{5}/_{12}$ 23, $^{9}/_{7}$ 25).
151. Underinspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. POUL NØRLUND til Illustrationer til et Værk om de romanske Alterprydelser i Danmark fra 12. og 13. Aarh. 3.000 Kr. Andet og sidste Bidrag af en Bevilling paa 4.000 Kr. ($^{5}/_{12}$ 23).
152. Samme til fortsat videnskabeligt Arbejde 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10}/_{12}$ 24).
153. DET OFTALMOLOGISKE SELSKAB I KØBENHAVN til Udgivelse af et Skrift af Stabslæge Gordon Norrie om den danske Øjnlægekunsts Historie 2.000 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
154. Museumsdirektør TH. OPPERMANN til Clichéer til et Skrift »Thorvaldsens Ungdom og Barndom« 1.255 Kr. 60 Øre ($^{10}/_{9}$ 24).
155. Pastor EDW. ORTVED til Studier over Cistercienserordenens Historie i Danmark 1.200 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
156. Sognepræst H. B. S. OSTERMANN til en Rejse til det nordlige Norge for at studere religiøs Opfattelse og religiøse Fænomener hos de der levende lappiske, finske og kvænske Stammer 500 Kr. ($^{20}/_{6}$ 25).
157. Mag. scient. C. V. OTTERSTRØM til Undersøgelse af forskellige Ferskvandsfiskes Forekomst i Jylland, deres Biologi m. m. 1.000 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
158. Underbibliotekar, Dr. phil. SVEND AAGE PALLIS til fortsatte Studier over babylonisk-assyrisk samt forasiatiske Kulturer 1.600 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
159. Professor, Dr. phil. HOLGER PEDERSEN til Udarbej-

- delse af en sammenlignende Fremstilling af de keltiske Sprogs Grammatik paa Engelsk 1.500 Kr. ($^{10/12}$ 24).
160. Overlærer i Helsingør LAURITS PEDERSEN til afsluttende Forarbejder til en Helsingørs Historie 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
161. Professor ved den polytekniske Læreanstalt P. O. PEDERSEN til Apparater og Assistance ved fortsatte Studier over elektriske Udladninger 3.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
162. Overbibliotekar CARL S. PETERSEN til Udgivelse af Ludvig Holbergs samlede Skrifter 13.478 Kr. 13 Øre. Tolvte Bidrag af en Bevilling paa 92.450 Kr. ($^{21/2}$ 10).
163. Dyrslæge GERHARD PETERSEN til et Mikroskop 1.765 Kr. ($^{10/12}$ 24).
164. Assistent ved Universitetets botaniske Laboratorium, Lektor, Dr. phil. HENNING E. PETERSEN til fortsatte Undersøgelser over Vegetationen paa Maglemose i Grib Skov, samt til fornyet Nivellement af Højderne af de i Mosen nedrammede, til Vandstandsmaalinger anvendte Jærnrør 600 Kr. ($^{10/12}$ 24).
165. Museumsdirektør, Dr. phil. FREDERIK POULSEN til Studier af græsk Kunst 1.800 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
166. Samme til en Studierejse til Norditaliens Provinsmuseer 2.300 Kr. ($^{10/12}$ 24).
167. Pens. Ingeniørkaptajn K. S. PRYTZ til Udvidelse af Maale-Arrangementet i Store Vildmose (Tillæg til Bevilling $^{6/1}$ 23) 1.400 Kr. ($^{10/12}$ 24).
168. Samme til Observationer i Store Vildmose 1.100 Kr. Første Bidrag af en fireaarig Bevilling ($^{10/12}$ 24).
169. Pastor emer. ERH. QWISTGAARD til et Kartotek over

- Skattemandtalslisterne for København 1762 1.500 Kr.
Første Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr. (¹⁰/₁₂ 24).
170. Dr. phil. SVEND RANULF til fortsatte Studier over Spor af primitiv Mentalitet i Filosofiens Historie 500 Kr.
Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁰/₁₂ 24).
171. Professor emer. C. RAUNKLÆR til fortsat videnskabelig Virksomhed 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁰/₁₂ 24).
172. Dr. phil. ERNST V. D. RECKE til Forberedelse af Udgivelsen af en fuldstændig Tekstrecension af Danmarks gamle Folkeviser, ledsaget af tekstkritiske Noter, 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁰/₁₂ 24).
173. RHODOSEKSPEDITIONEN til Bearbejdelse af dens Materiale 8.444 Kr. 16 Øre.
174. Mag. art. CHR. RIMESTAD til Udarbejdelsen af et Skrift om Charles Baudelaire 1.600 Kr. (¹⁰/₁₂ 24).
175. Konservator ved Nationalmuseet G. ROSENBERG til Studier i Udlandet af Stenalderens Form- og Ornammentkunst 3.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr. (¹⁰/₁₂ 24).
176. Professor, Dr. phil. EDGAR RUBIN til eksperimentale psykologiske Undersøgelser 800 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.200 Kr. (¹⁰/₁₂ 24).
177. Professor, Dr. med. KNUD SAND til videnskabelige Studier og Publikationer 1.600 Kr. (¹⁰/₁₂ 24).
178. Samme til Studierejser i Udlandet 2.000 Kr. (¹⁰/₁₂ 24).
179. Professor, Dr. phil. KR. SANDFELD til Udarbejdelse af en udførlig og alsidig Fremstilling af det moderne franske Sprogs Syntaks 2.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 4.000 Kr. (⁵/₁₂ 23).
180. Direktør for Carlsberg Laboratoriet, Dr. phil. JOHS. SCHMIDT til Udgivelse af 7.—9. Hefte af »Report on the

- Danish Oceanographical Expeditions to the Mediterranean and Adjacent Seas 1908—10« 9.000 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 44.000 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20, $\frac{7}{12}$ 21 og $\frac{5}{12}$ 23).
181. Cand. phil. JOHS. SCHRØDER til Indsamling af danske Stednavne 1.000 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
182. Cand. phil. SIGURD SCHULTZ til Udarbejdelse af et Værk om Maleren C. A. Jensen 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{5}{12}$ 23).
183. SELSKABET TIL UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE til Forberedelse af Udgivelsen af en Fortsættelse for Tiden 1451—1513 af »Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis« ved Dr. phil. William Christensen 2.500 Kr. Tredie og sidste Bidrag af en ny Bevilling paa 7.500 Kr. ($\frac{7}{12}$ 22).
184. SELSKABET TIL UDGIVELSE AF DANSKE MINDESMÆRKER til Udgivelse af et Skrift af fhv. Adjunkt Frederik Weilbach om Arkitekten Laurids Thura 5.000 Kr. ($\frac{5}{12}$ 23).
185. Pens. Premierløjtnant, Kunstmaler PETER SKOVGAARD til fortsat Studium af de danske Fugles Liv 800 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
186. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Dr. phil. R. SPÄRCK til en Studierejse til Frankrig Decbr. 1924 og Jan. 1925 1.600 Kr. ($\frac{22}{10}$ 24).
187. Lektor ved Universitetet, Dr. phil. C. M. STEENBERG til fortsat Studium af Lungesneglernes Anatomi 1.000 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
188. Viceskoledirektør H. A. SVANE og Direktør GUNNAR SOMMERFELDT til en Ekspedition til Færøerne til Optagelse af levende Billeder og Fotografier af naturhistorisk, folkloristisk og landskabelig Art 6.500 Kr. ($\frac{27}{8}$ 25).

189. Frøken Cand. mag. MARGRETHE THIELE til Udarbejdelse af en fransk-dansk Ordbog 1.600 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
190. Professor, Dr. med. OLUF THOMSEN til fortsatte videnskabelige Undersøgelser, specielt over Dyrkning i Reagensglas af Væv fra varmblodede Dyr 2.000 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
191. Professor emer., Dr. phil. VILH. THOMSEN som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 6.000 Kr. ($\frac{30}{6}$ 13) samt Dyrtidstillæg 5.100 Kr.
192. Bibliotekar, Dr. phil. POUL TUXEN til fortsatte indologiske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
193. UDVALGET FOR FOLKEMAAL til fortsat Virksomhed 4.000 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
194. UNIVERSITETS-JUBILÆETS DANSKE SAMFUND til Udarbejdelse af en sjællandsk Dialektmonografi 3.000 Kr. ($\frac{10}{12}$ 24).
195. Lektor, Dr. phil. HENRIK USSING til Indsamling af gamle Folks Fortællinger om gammelt Bondeliv i Danmark 1.400 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{5}{12}$ 23).
196. VIDENSKABERNES SELSKABS UDVALG FOR »ZOOLOGICAL RECORD« 900 Kr. ($\frac{5}{4}$ 21).
197. Observator, Mag. scient. JULIE M. VINTER HANSEN til et Studieophold i Berlin med astronomisk Formaål 300 Kr. ($\frac{29}{4}$ 25).
198. Fhv. Landsarkivar G. L. WAD til Udgivelse af 4. Bind af »Fyenske Samlinger og Studier« 1.500 Kr. ($\frac{5}{12}$ 23).
199. Docent, Mag. art. VILH. WANSCHER til fortsat Studium af Kunstens Historie 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{10}{12}$ 24).
200. Reservelæge, Dr. med. ERIK WARBURG til Apparater

- til Bestemmelse af Pulsbølgehastigheden i de centrale Kar 1.759 Kr. 21 Øre ($^{10}/_{12}$ 24).
201. Professor, Dr. phil. & scient. EUG. WARMING (†) til Medhjælp ved et videnskabeligt Arbejde om Planternes Livsformer 465 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr. ($^{7}/_{12}$ 22).
202. Dr. phil. SOPHUS WEBER til fortsatte fysiske Undersøgelser 1.200 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
203. Professor, Dr. phil. C. WESENBERG-LUND til Ferskvandsundersøgelser 2.700 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10}/_{12}$ 24).
204. Samme til fortsatte zoologiske Arbejder 2.500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10}/_{12}$ 24).
205. Samme til Indkøb af to Værker til Laboratoriets Bibliotek 700 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
206. Samme til Indbinding af Laboratoriets Bibliotek 600 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.200 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
207. Stiftsskriver, Dr. juris utriusque C. W. WESTRUP til et Studieophold i Paris 1.500 Kr. ($^{10}/_{12}$ 24).
208. Kunstmaler J. F. WILLUMSEN til Udgivelse af et Værk om den græsk-spanske Kunstner El Greco's Ungdom 4.815 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 15.000 Kr. ($^{7}/_{12}$ 22).
209. Dr. phil. KURT WULFF til sprogvidenskabelige Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{10}/_{12}$ 24).

Desuden er der af Fondets Midler (udenfor Afdeling B) tilstaaet Dansk Byplanlaboratorium et Tilskud og ydet Enken efter en til Fondet knyttet Videnskabsmand økonomisk Hjælp.

III.

I Overensstemmelse med hvad der er fastsat ved Statutterne for Carlsbergfondet § XXII, lader Direktionen fremdeles medfølge den Beretning, den har modtaget fra Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg, og som er Genpart af den Beretning, det paahviler denne Bestyrelse aarlig at afgive til Hs. Maj. Kongen om Museets Fremgang.

Allerunderdanigst Indberetning

fra

Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg.

I Aaret 1. Oktober 1924 til 30. September 1925 har det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg forøget sine Samlinger paa følgende Maade:

A. Ved Køb:

1. »Bistaaet af »Danmark« vækker Arveprins Frederik Fama af sin Søvn«. Allegorisk Maleri af N. A. Abildgaard.
2. Arveprins Fredèrik af Danmark, Kong Frederik V.s Søn. Miniature, formentlig malet af Vigilius Erichsen.
3. Prins Gustav af Danmark, Kong Frederik den VIII.s Søn. Skitse af Luplau Janssen.
4. Thomas Fincke, Professor, Læge og Mathematiker. Malet c. 1651.
5. Regitze Grubbe, Hans Ulrik Gyldenløves Enke. Knæstykke.
6. Leonora Christina, Grevinde Ulfeld, Selvportrait med Allegori fra hendes Liv. Maleri paa Træ.

7. Niels Juel, General-Admirallieutenant. Elfenbensrelief af Jean Cavalier.
8. Samme. Malet c. 1675.
9. Christian Bielke, Admiral. Samtidigt Maleri.
10. Ubekendt Elefantridder. Maleri fra Christian VI.s Tid.
11. Greve Frederik Ludvig Danneskiold-Laurvig, General-lieutenant, Overstaldmester. Olieminiature, signeret: U. F. Beenfeldt 1763.
12. Johan Just von Berger, Livlæge. Malet af Jens Juel 1780.
13. Jacob Baden, Professor, Sprogmand. Malet af C. A. Lorentzen.
14. Bente Frederikke Rafsted Dannemand. Malet af Hans Hansen.
15. Christian Molbech, Professor i Literaturhistorie, Historiker. Samtidigt Maleri.
16. Martin Nyrop, Raadhusets Bygmester, og hans Konduktør, Arkitekt Emil Jørgensen. Maleri, signeret: S. Krøyer 1900.
17. Gustav Philipsen, Raadmand. Tegning af A. Lofthus.
18. Karl Madsen, Museumsdirektør, Kunsthistoriker. Tegning af A. Lofthus.
19. Johannes Jørgensen, Forfatter. Maleri, signeret: J. Rohde 1922.
20. Laurits Andersen Ring, Figurmaler. Tegning af A. Lofthus.
21. Oluf Olesen, Biskop i Ribe. Skitse af Luplau Janssen.
22. Slaget i Sundet 29. Oktober 1658. Tuschtegning med Olietoner, signeret: Willum van der Velde 1661.
23. Episode fra Slaget ved Fredericia 6. Juli 1849. Maleri, signeret: N. Simonsen 1849.

B. Ved Bytte:

24. Jørgen Matthias Christian Schiødte, Zoolog. Tegning af P. S. Krøyer 1883, mod et Portrait af samme, malet af W. N. Marstrand.

C. Som Gave:

Fra Lensgreve F. M. Knuth, Knuthenborg:

25. Dronning Louise, født Prinsesse af Storbritanien og Irland. Maleri, signeret: P. Wichmann 1754.
26. Greve Eggert Christoffer Knuth, Stiftamtmand, Geheimeraad. Malet af Hans Arbien.
27. Niels Rosenkrantz, Geheimestatsminister, Chef for det udenlandske Departement. Malet af Jens Juel.
28. Ole Christoffer Wessel, Generalauditor i Norge. Skitse, formentlig af en engelsk Kunstner.

Fra Fru Grosserer Elisabeth Wandel:

29. Den nordiske Civillovkommission (Professor Julius Lassen, Justitiarius Edv. Hvidt, Højesteretsagfører Otto Liebe, Lenssekretær L. Ingerslev og Grosserer O. Wandel). Maleri, signeret: Sigurd Wandel 1912—13.
30. Johan Nicolaj Agathon Madvig, Formand i Sø- og Handelsretten. Knæstykke. Malet af Elisabeth Wandel.

Fra Kammerherre, Hofjægermester, Lensgreve A. C. C. L. Schaffalitzky de Muckadell, Arreskov:

31. Greve Frederik Vilhelm Conrad Holck, Grand Maître de la garde-robe, Amtmand. Malet af Erik Pauelsen 1772.
32. Mandsportrait, formentlig Admiral Frederik Christian Kaas. Pastel, malet af Christoffer Nicolai Nobel-Nørager.
33. Baron Hermann Schubart, Geheimeraad, Gesandt, Kunstselsker. Malet af J. L. Lund.

Fra Professor, Dr. med. Carl Julius Salomonsen og Hustru, ifølge Testamente:

34. Det gamle bakteriologiske Laboratorium, Interiør med Portraiter af Professor Carl Jul. Salomonsen, Overlæge, Professor Knud Faber, Professor Johannes Fibiger, Overlæge Ludvig Kraft og Kredslæge, Professor H. A. Nielsen. Maleri, signeret: Tycho Jessen 1893.

Fra Bogtrykker Poul Hertz:

35. Fritz Jürgensen, Maler. Akvarel, Selvportrait.

Fra Hofjægermester, Lensgreve J. J. I. M. Holstein-Ledreborg:

36. Tyge Tygesen Kruse. Hel Figur i Olieminiature.
37. Jens Juel (død 1636). Olieminiature.
38. Foregaaendes Hustru Ide Gøye Henriksdatter. Olieminiature.
39. Dameportrait, formentlig samme, Knæstykke i Olieminiature.
40. Christen Thomesen Sehested, Kongens Kansler. Miniaturebillede i Olie, formentlig af Karel van Mander.
41. Mogens Arenfeldt, Oberstsvagtmester, Stiftamtmand. Hel Figur. Miniature i Olie.
42. Ubekendt Mandsportrait, maaske Oberst Peder Juel. Emailleminiature, signeret: Paul Prieur 1675.
43. Simon Paulli, Læge, Professor i Botanik. Emailleminiature, signeret: Paul Prieur 1675.
44. Greve Frederik Ahlefeldt-Langeland, Statholder i Hertugdømmerne, Generallieutenant. Knæstykke i Miniature, signeret: A. van der Does 1675.
45. Adam Levin Knuth, Overkammerjunker. Emailleminiature af Josie Barbette.
46. Kong Frederik V. Miniature.

Fra Overretssagfører L. Zeuthens Bo:

47. Ubekendt Maler, maaske Peder Als. Malet c. 1765.
48. Bertel Thorvaldsen, formentlig malet af D. C. Blunck eller J. L. Lund.
49. Kong Frederik VII. Malet af J. V. Gertner 1861 som Forstudie til det store Portrait af Kongen og Grevinden.
50. Jens Adolph Jerichau, Billedhugger, Professor. Malet af Fru Elisabeth Jerichau Bauman.
51. Julius Lange, Kunsthistoriker, Professor. Tegnet af P. S. Krøyer.
52. Karl Georg Jensen, Architekturmaler. Skitse af Georg Achen.
53. Kunstnerportrait, angivet, formentlig med Urette, som Digteren Friedrich von Hagedorn. Maleri fra 18. Aarhundrede.
54. Just Georg Valdemar Aagaard, Landmand, Jurist, Politiker. Tegnet af Christen Købke. Tegningen var af Fru Professor Julius Lange, født Aagaard, skænket L. Zeuthen paa Betingelse af, at den efter hans Død overlodes det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg.

Fra Proprietær Lauritz Zacharias Jacobsens og Hustrus f. Wibergs Legat, gennem det kgl. Akademi for de skønne Kunster:

55. Poul Simon Christiansen, Figurmaler. Egetræsbuste, skaaret af Jens Lund.

Endvidere modtaget følgende Gavebreve paa Portrait malerier:

Fra Frøken C. Wedelfeldt:

56. Frederik Adolf Wedelfeldt, Generalmajor, Tøjmester. Malet af V. Bendz.

Fra Professor A. S. Steenberg:

57. Andreas Schack Steenberg, Professor, Bogsamlingskonsulent, Leder af Bevægelsen for Folkebogsamlingerne. Oliemaleri, udført af Bertha Wegmann og skænket Professoren af Folkebiblioteksforeningens Medlemmer.

Fra Arkitekturhistoriker, fhv. Adjunkt Fr. Weilbach:

58. Philip Weilbach, Akademisekretær. Malet af C. C. Constantin Hansen.

Desuden har Museet i Aarets Løb erhvervet flere Portraittegninger fra 18. og 19. Aarhundrede, og en stor Mængde Kobberstik, Litografier og Træsnit er købt.

Ikke blot Portraitsamlingen er forøget, men ogsaa flere historiske Genstande og Møbler er anskaffede. Særlig skal nævnes et stort, rødt Silketæppe med Guldbroderier forestillende Blomster og Kong Christian den Fjerdes Navnetræk og Valgsprog. Det stammer utvivlsomt fra Vindinge (Fuirendal), som Hans Ulrik Gyldenløve, Kongens Søn, ejede. Endelig har man købt et enestaaende Stykke gammelt Københavnsk Porcellain, nemlig en Figur forestillende en Husarofficer til Hest fra 1790, og en stor Vase fra samme Fabrik med modellerede Blomster og med Arveprinsens Portrait i Silhouette.

Det skyldes Imødekommenhed fra de respektive Lensnævn, naar Museet ved Lensaflysningen har erhvervet ovennævnte Malerier Nr. 4—7, 9, 10, 25—28, 31—33, 36—46.

Revisionen af den grafiske Portraitsamlings Mapper og Kartotheksedler er fortsat og for Kongefamiliens Portraits Vedkommende tilendebragt. Der findes her 42 Mapper med 1476 Kartoner og 2122 Blade. Den ikke fyrstelige Række er gennemgaaet indtil Schleppegrell, ialt 109 Mapper med 5431 Blade.

Museets Samling af Fotografier efter kunstnerisk udførte Portraiter er i Aarets Løb forøget; ogsaa denne Del af Museets Samling er revideret og optalt. For kongelige Portraits Vedkommende besad Museet 1213 Fotografier efter Kunstværker, forestillende ialt 458 kongelige Personer. I den ikke kongelige Række var der indtil Navnet Schjøning Fotografier af 1747 Personer (748 Familier) og 2422 Portraiter.

I Aarets Løb er det tredie af de store Gobeliner til Riddersalens Hjørner blevet færdigt og ophængt. Det forestiller Kong Christian IV.s Krøningstog. Vævestuen led et betydeligt Tab, da den ene af de ledende Damer, Frk. Kristiane Konstantin-Hansen, som fra første Færd havde deltaget i Vævningen, afgik ved Døden; Frk. Bindesbøll forestaar herefter Vævestuen alene.

Museet har i Aarets Løb været besøgt af 82.446 Personer.

København den 20. Januar 1926.

F. BROCKENHUUS-SCHACK. M. MACKEPRANG. KR. ERSLEV.

OTTO ANDRUP.

IV.

Oversigt over Indtægt, Udgift og Status
for Afdelingerne A, B og C.

Indtægt.

Afdeling A (Laboratoriet).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	145.000 Kr.	» Ø.
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1923—24	3.702	- 27 -
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationsmasse) i 1924—25	39.150	- » -
Afgift af Telefonstativ	30	- » -
Salg af »Meddelelser« i 1924—25	417	- 64 -
Samlet Indtægt...	188.299 Kr.	91 Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1924	25.798	- 24 -
Ialt...	214.098 Kr.	15 Ø.

Afdeling B (Fondets videnskabelige Understøttelser).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	530.000 Kr.	» Ø.
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1923—24	15.824	- 16 -
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationsmasse) i 1924—25	42.750	- » -
Samlet Indtægt....	588.574 Kr.	16 Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1924	91.439	- 34 -
Ialt...	680.013 Kr.	50 Ø.

Afdeling C (Frederiksborgmuseet).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	145.000 Kr.	» Ø.
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1923—24	1.769	- 55 -
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationsmasse) i 1924—25	18.000	- » -
Rente af egen Kassebeholdning	1.000	- 84 -
Indtægter af Billetsalg og Forevisning	54.497	- 10 -
Forskellige Indtægter	7.514	- 68 -
Samlet Indtægt...	227.782 Kr.	17 Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1924	30.245	- 80 -
Ialt...	258.027 Kr.	97 Ø.

Udgift.

Afdeling A.

Laboratoriets Driftsudgifter (foran S. 108).....	171.592 Kr. 68 Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. Septbr. 1925 <u>udgør..</u>	42.505 - 47 -
	214.098 Kr. 15 Ø.

Afdeling B.

Understøttelser til videnskabelige Arbejder ¹	580.274 Kr. 66 Ø.
Tilskud til Videnskabernes Selskab.....	10.000 - » -
Samlet Udgift...	590.274 Kr. 66 Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. Septbr. 1925 <u>udgør..</u>	89.738 - 84 -
	680.013 Kr. 50 Ø.

Afdeling C.

Administration.....	38.895 Kr. 64 Ø.
Museets Drift.....	53.485 - 83 -
Samlingens Forøgelse og Vedligeholdelse.....	62.868 - 28 -
Gobelinvævningen.....	49.566 - 99 -
Litterær Virksomhed.....	4.044 - 87 -
Forskellige Udgifter.....	13.434 - 55 -
Samlet Udgift...	222.296 Kr. 16 Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. Septbr. 1925 <u>udgør..</u>	35.731 - 81 -
	258.027 Kr. 97 Ø.

Status.

Afdeling A ejede

$\frac{1}{10}$ 1924: 905.798 Kr. 24 Ø. $\frac{1}{10}$ 1925: 922.505 Kr. 47 Ø.

Afdeling B ejede

$\frac{1}{10}$ 1924: 1.041.439 Kr. 34 Ø. $\frac{1}{10}$ 1925: 1.039.738 Kr. 84 Ø.

Afdeling C ejede

$\frac{1}{10}$ 1924: 430.245 Kr. 82 Ø. $\frac{1}{10}$ 1925: 435.731 Kr. 81 Ø.

¹ Af de givne Bevillinger henstod ved Aarets Udgang som endnu ikke udbetalt Kr. 856.952,79. Størstedelen af dette Beløb var dog heller ikke forfaldet til Udbetaling endnu.

V.

Ny Carlsbergfondet.

For Ny Carlsbergfondets Midler er der i Regnskabsaaaret 1924—25 erhvervet de efternævnte Kunstværker samt til andre, nedenangivne fundatsmæssige Formaal anvendt de vedføjede Beløb.

A. Kunstindkøb.

Ægyptisk Kunst:

- 1—3. Tre meroitiske Vaser c. 300 f. Kr.
4. Freskostykke fra Tell-el-Amarna, 1375 f. Kr.

Sumerisk Kunst:

5. Statuette af Gudea. C. 2500 f. Kr. Steatit.

Kyprisk Kunst:

6. Halvfigur af en skægget Mand. 6. Aarh. f. Kr. Kalksten.
7. Mandshoved. 6. Aarh. f. Kr. Kalksten.
8. Kvindefigur. Statuette. 6. Aarh. f. Kr. Kalksten.
9. Mandshoved. 3.—2. Aarh. f. Kr. Kalksten.
10. — Hadrians Tid. Kalksten.

Græsk Kunst:

11. Attisk Krater (Vinkumme) med Dionysos, Satyr, Mænader og Komaster. C. 480 f. Kr. Rødfiguret Vase.
12. Torso af en siddende Dreng eller Yngling. Attisk Gavlfigur fra c. 420 f. Kr. Marmor.
13. Skægget Mand (Filosoftype) med Diadochbind. Romersk Kopi efter hellenistisk Original. Hoved. Marmor.

14. Portræt af en ældre Græker fra Augustustiden. Hoved. Marmor.

Romersk Kunst:

15. Portræt af en Kvinde fra Hadrians Tid. Hoved. Marmor.
 16. Portræt af en gammel Romerinde. C. 200 e. Kr. Hoved. Marmor. Paryk af Onyks.
 17. Portræt af en ung Romerinde. C. 200 e. Kr. Hoved. Marmor. Paryk af Alabast.

Kunst fra senere Perioder:

- 18—19. To spanske Apostelfigurer. 14. Aarh. Kalksten.
 20. Jacques Bachel. Relief, fremstillende Scener af St. Huberti Liv. C. Aar 1500.
 21. Utzon Frank. Kvindefiguren paa Dantesøjlen. Statuette. Bronze.
 22. Johannes Bjerg. Statue af Jerichau. 2. Bidrag.
 23. J. F. Willumsen. 1. og 2. Bidrag (10.000 Kr.) til Købet af det store Relief.
 24. Rasmus Andersen. Buste af Professor Th. Stein. Bronze.
 25. Bidrag (1000 Kr.) til Portræt af Museumsdirektør Karl Madsen.

De ovennævnte Arbejder af ægyptisk, sumerisk, kyprisk, græsk og romersk Kunst er skænket til Glyptoteket, hvilket ligeledes gælder de under Nr. 22 og 24 opførte Arbejder af moderne Kunst.

B. Andre fundatsmæssige Formaal.

Tilskud til Glyptotekets Drift 72.000 Kr.

— — — — — Palmehave 8.000 Kr.

Til Fuldførelse af Glyptotekets Biblioteks- og Administrationsbygning, Restbidrag 92.000 Kr.

Anden Rate, 2.500 Kr., af Vederlag for Emil Hannovers Bogsamling.

Til Indkøb iøvrigt af Bøger og Fotografier til Biblioteket 5.000 Kr.

Til Bogindbinding 6.400 Kr.

Til Katalogarbejder og Foredrag 3.500 Kr.

Til Fragt og Inventar i Anledning af Nyerhvervelser 6.000 Kr.

Andet Bidrag til Opførelse af en ny Bygning for Kunstindustrimuseet 50.000 Kr.

Det kgl. danske Haveselskab: 5.000 Kr. som anden og sidste Del af et Tilskud paa 10.000 Kr.

Til Erhvervelse af det middelalderlige Kompagnihus i Næstved 3.000 Kr.

Til Foreningen »Hovedstadens Forskønnelse« 500 Kr.

Til Elever af Kunstakademiets Arkitekturskole til en Studierejse i Frankrig og Italien 6.000 Kr.

Nationalmuseet til Restaurering af middelalderlige Altertavler og Kalkmalerier 6.000 Kr.

Til Præmier i Anledning af Kunstindustriudstillingen i Paris 6.000 Kr.

Tidsskriftet Havekunst, Aarsbidrag 500 Kr.

Docent Wanscher til et Værk over Arkitekturens Historie (Oldtiden) 2.000 Kr.

Arkitekt Clemmensen til et Værk over gamle, danske Bygninger i Vestindien 3.000 Kr.

Ifølge Regnskabsoversigten for Ny Carlsbergfondet for 1924—25 andrager dets Indtægt, Udgift og Status følgende Beløb:

Indtægt:

1. Disponibel Andel i Carlsberg Bryggerierne Over- skud for 1923—24	310.377 Kr. 47 Ø.
2. Rentekonto:	
a. Rente af Obligationsbehold- ning:	
1. Af Grundfondets Andel... 46.404 Kr. 50 Ø.	
2. Af den øvrige Andel.... 230 - » -	
b. Renter af Andel i Kontoen for Tilbageholdt til Drift og Nyanlæg	375.400 - » -
c. Renter fra Carlsbergfondet.	3.011 - 77 -
d. Renter af Prioritetsgæld...	3.719 - 50 -
e. Renter af Konto Kurant og Kontrabog	2.605 - 28 -
	431.371 - 05 -
3. Forskellige og tilfældige Indtægter	146.312 - 90 -
	888.061 Kr. 42 Ø.
Kassebeholdning den 1. Oktober 1924	246.459 - 18 -
	1.134.520 Kr. 60 Ø.
Samlet Udgift	1.130.092 - 66 -
Kassebeholdning den 30. September 1925.....	4.427 Kr. 94 Ø.

Udgift.

1. Tilskud til Glyptotekets Drift	80.000 Kr. » Ø.
2. Hovedstandsættelser, Nybygning m. m.	184.570 - 73 -
3. Kunstindkøb	613.709 - 63 -
4. Andre fundatsmæssige Formaal	120.574 - 29 -
5. Rentekonto:	
a. Renter af Gæld til D'Hrr. Helge og Vagn Jacobsen... 4.530 Kr. 99 Ø.	
b. Refusion til Bryggerierne af udlagte Legatrenter..... 9.200 - » -	
c. Renter af Forskud fra Carls- bergfondet	1.771 - 04 -
	15.502 - 03 -
6. Administration:	
a. Faste Lønninger.....	15.830 - » -
b. Forsendelser, Telefon o. l.	
c. Papir	
d. Lejeafgift, Inventar, Kontorudgifter.....	
e. Assistance i Kontor, Bibliotek og for Konservator	
	14.699 - 75 -
At overføre...	1.044.886 Kr. 43 Ø.

	Overført . . .	1.044.886 Kr. 43 Ø.
7. Forskellige og tilfældige Udgifter	9.737 - 22 -	
8. Overført til Kapitalkonto:		
Afdrag paa Gæld til D'Hrr. Helge og Vagn Jacobsen	75.469 - 01 -	
	<u>Samlet Udgift . . .</u>	<u>1.130.092 Kr. 66 Ø.</u>

Ny Carlsbergfondets Status den 30. Septbr. 1925.

Aktiver:

Krav paa Bryggerierne for: Tilbageholdt til Drift og Nyanlæg:		
Grundfondet	2.011.935 Kr. 97 Ø.	
Udenfor Grundfondet	3.428.064 - 03 -	
		<u>5.440.000 Kr. » Ø.</u>
Kreditforeningsobligationer:		
Grundfondet	1.018.100 Kr. » Ø.	
Udenfor Grundfondet	5.000 - » -	
		<u>1.023.100 - » -</u>
Aktier i »Selskabet til Oprettelse af Boliger for Arbejdsklassen«	900 - » -	
Panteobligation i Aktieselskabet »Valby Villakvarters Værn«	74.390 - » -	
Grundfondets Bankbog	688 - 99 -	
Kassebeholdning 30. Septbr. 1925	4.427 - 94 -	
	<u>Summa . . .</u>	<u>6.543.506 Kr. 93 Ø.</u>

Passiver:

Gæld til D'Hrr. Helge og Vagn Jacobsen	<u>37.805 Kr. 79 Ø.</u>

Direktionen for Ny Carlsbergfondet d. 29. Januar 1926.

HELGE JACOBSEN. A. P. WEIS. FRANCIS BECKETT.

VI.

Om Carlsbergfondets Indtægter og Udgifter i Aaret 1924—25 skal gives følgende Oplysninger:

Fondets Indtægt har været 3.663.111 Kr. 13 Ø.; deraf udgør Renter 1.127.121 Kr. 20 Ø. Til Administration, Fondets Bygning og Æresboligen paa Gamle Carlsberg er medgaaet 132.451 Kr. 74 Ø.; desuden er bevilget 300.000 Kr. til Dækning af Udgifter ved Fondets forestaaende 50 Aars

Jubilæum. Fondets Overskud udgør derefter 3.230.659 Kr. 39 Ø. Heraf er stillet til Raadighed for Afdelingerne et Beløb af 900.000 Kr. og desuden i Anledning af Indtrædelsen i Jubilæumsaaret ekstraordinært 1 Mill. Kr.¹; til Formueforøgelse er saaledes 1.330.659 Kr. 39 Ø. Da Kursværdien for Fondets Obligationer imidlertid viser en beregnet Nedgang af 433.000 Kr., bliver der en regnskabsmæssig Formuefremgang af 897.659 Kr. 39 Ø., hvilket Beløb er fordelt med $\frac{2}{3}$ til Grundfondet og $\frac{1}{3}$ til Reservefondet.

Af det ovennævnte Tilskud til Afdelingerne er hvad der ligger mellem 300.000 og 450.000 Kr. efter Direktionens enstemmige Beslutning (jvfr. Statuternes § XII) fordelt med $\frac{1}{5}$ til Afd. A, $\frac{3}{5}$ til Afd. B og $\frac{1}{5}$ til Afd. C.

Balance den 30. September 1925.

Aktiver:

Carlsberg Bryggerierne:

Gamle Carlsberg	5.594.208 Kr. 09 Ø.	
Ny Carlsberg	4.309.880 - 09 -	
Carlsbergs Aftapningsanstalt og andre Nyanlæg med Fradrag af Afskrivning	17.657.347 - 05 -	
Ejendommen Matr. Nr. 1440 Udenbys Vester Kvarter	185.107 - 72 -	
Bryggeriet Alliance	235.000 - » -	
Søndermarkshuset	37.337 - 05 -	
Grunde ved Jerichausgade	219.162 - 18 -	
Beholdninger	9.354.294 - 55 -	
Kassebeholdning	3.777.958 - 26 -	
Udestaaende Fordringer m. m.	4.465.671 - 95 -	
		45.835.966 Kr. 94 Ø.

At overføre . . . 45.835.966 Kr. 94 Ø.

¹ Dette Beløb findes paa Balancen under Afdelingernes Tilgodehavende for Aaret; først næste Aar vil det, statutmæssigt fordelt, indgaa blandt de enkelte Afdelingers Indtægter.

	Overført...	45.835.966	Kr. 94 Ø.
Obligationer:			
a. Børseffekter	17.907.064	Kr. 80 Ø.	
b. Prioritetsobligationer	1.287.319	- 79 -	
			19.194.384 Kr. 59 Ø.
Ejendomskonto	1.682.930	- 49 -	
Krav paa Bryggerierne for tilbageholdt Drifts- overskud	7.300.000	- » -	
Andet Tilgodehavende	913.469	- 31 -	
Carlsberg Bryggeriernes Pensionsfonds Effekter	1.822.178	- 48 -	
Kassebeholdning	5.096.639	- 01 -	
			<u>Kr. 81.845.568 Kr. 82 Ø.</u>

Passiver:

Carlsberg Bryggerierne:

Pensionskasserne	980.940	Kr. 04 Ø.	
Gældsrevskonto	16.962	- 61 -	
Prioritetskonto	291.934	- 95 -	
Tilbageholdt til Driftska- pital og Nyanlæg af Ny Carlsberg	7.300.000	- » -	
Tilbageholdt til Driftska- pital og Nyanlæg af Gamle Carlsberg	7.300.000	- » -	
Anden Gæld	7.992.334	- 72 -	
Ny Carlsbergs Legater	205.000	- » -	
			24.087.172 Kr. 32 Ø.
Bryggeriernes Reserve- og Fornyelsesfond	8.229.305	- 97 -	
Bryggeriernes Pensionsfond	3.724.420	- » -	
Afdelingerne:			
a. Laboratoriebygningen	530.000	Kr. » Ø.	
b. Afdelingernes Krav paa Fondet	2.397.976	- 12 -	
c. Tilgodehavende for Aaret	1.919.482	- 09 -	
			4.847.458 - 21 -
Ny Carlsberg-Sidens Tilgodehavende for Aaret	2.086.757	- 77 -	
4 ¹ / ₂ % Laan af 1902	600.000	- » -	
Bryggeriernes Krav for Restindestaaende i Pensions- kasserne for Tiden før 1901	128.023	- 65 -	
Laboratoriets Pensionskasse	10.845	- 02 -	
Afdelingernes Pensionsfond	554.435	- 29 -	
Det Jacobsenske Familielegat	237.098	- 05 -	
			<u>At overføre... 44.505.516 Kr. 28 Ø</u>

	Overført . . .	44.505.516	Kr. 28 Ø.
Videnskabernes Selskabs Tilgodehavende		66.751	- 28 -
Konto for Jubilæumsudgifter		300.000	- » -
Kursdifference Konto		2.933.000	- » -
Kapitalkonto		34.040.301	- 26 -
		Kr. 81.845.568	Kr. 82 Ø.

Til Kapitalkonto svarer:

Fondets staaende Konto i Ny Carlsberg	5.269.631	Kr. 14 Ø.
Fondets Indestaaende i Gamle Carlsberg	6.952.692	- 14 -
Gamle Carlsbergs særlige Reservefond	7.300.000	- » -
Fondets Bygning paa Dantes Plads	850.000	- » -
Grundfondet	9.111.985	- 32 -
Reservefondet	4.555.992	- 66 -

VII.

Rigsarkivar KR. ERSLEV blev ved Aarets Begyndelse genvalgt til Formand for Direktionen for to Aar.

Direktionen for Carlsbergfondet 7. Marts 1926.

A. B. DRACHMANN. KR. ERSLEV. VALD. HENRIQUES.
 JOH. HJELMSLEV. C. H. OSTENFELD.

IV.

Udvalget til Forsendelse af videnskabelig Literatur til fremmede Biblioteker.

Beretning 1. Maj 1925—30. April 1926.

I det forløbne Aar er der afsendt 247 forskellige Bøger og Hefter i henved 2500 Exemplarer, imod 140 Bøger og 1320 Exemplarer i det foregaaende Aar.

I Slutningen af 1925 stillede Udvalget paa Selskabets Vegne Notgemeinschaft der deutschen Wissenschaften et Forslag om en gradvis Afvikling af Forsendelserne til Tyskland over en Periode af 3 Aar. Den tyske Institution tilkendegav sin varmeste Paaskønnelse af den Hjælp, der ved Selskabets Virksomhed var ydet tysk Videnskab og foreslog, at den selv fra Nytaar 1926 overtog Abonnementet paa og Fordelingen af samtlige danske Tidsskrifter og Bøger, der er leveret de videnskabelige Biblioteker af Selskabet siden 1920. Dette Forslag, der sikrer den danske videnskabelige Literatur den samme Plads i tyske Biblioteker, som den havde før Krigen, og som tillige er et sagligt Vidnesbyrd om den Værdi, man tillægger den Hjælp, vi har været i Stand til at yde, er med Tak blevet modtaget. Afviklingen af denne Side af Virksomheden, der berører mere end en Tredjedel af Kontorets Forsendelser, er saaledes nu i det væsentlige gennemført.

Foranlediget af en Skrivelse rettet til Selskabets Præsident fra Tokyo's Universitet er der foretaget en Indsamling af danske Bøger som et Bidrag til Genoprettelsen af det ved Jordskælvet i 1923 ødelagte Universitetsbibliotek. Fra

vort Lands større videnskabelige Institutioner er der modtaget 81 forskellige Værker, der i den nærmeste Fremtid gratis vil blive besørget til Japan af det østasiatiske Kompagni.

Grundet paa Virksomhedens Indskrænkning er der ikke, som i tidligere Aar, andraget Rask-Ørsted Fondet om 9000 Kr. for 1926 men om 6000 Kr., og vi beder Fondet modtage vor Tak for denne Sum; dernæst gælder vor Tak Carlsbergfondet og de mange publicerende Selskaber og private Forfattere, der har skænket os Værker og endelig gælder den ikke mindst Forlæggerne, som stadig giver os 40 til 60% Rabat ved Købet af Bøger.

Kontoret er fra 1. April 1926 flyttet til Kunstindustri-museet, Bredgade 66.

Regnskab 1. Januar—31. December 1925.

Indtægter.

Kassebeholdning overført fra 1924	220, 46 Kr.
Rask-Ørsted Fondets Bidrag	9.000, 00 -
»Bellibria«	500, 00 -
Renter	95, 98 -
	9.816, 44 Kr.

Udgifter.

Bogindkøb	5.374, 61 Kr.
Lønning	2.400, 00 -
Transport og Emballage	557, 58 -
Kontorudgifter	587, 65 -
Balance overført til 1926	896, 60 -
	9.816, 44 Kr.

Regnskabet er revideret af Selskabets Revisor C. H. Ostenfeld.

H. O. LANGE.
(Formand.)

VILH. SLOMANN.

Forslag til Ændringer i Carlsbergfondets Statuter.

CARLSBERGFONDETS
DIREKTION

December 1925.

Direktionen har enstemmigt vedtaget nedennævnte Forslag til Ændringer i Carlsbergfondets Statuter:

§ IX

foreslaas affattet saaledes:

»Til Videnskabernes Fremme i Almindelighed virker Fondet fortrinsvis ved:

a. Stipendier eller Honorarer for specielle Studier eller Undersøgelser eller overhovedet til fortsat videnskabelig Virksomhed indenfor Vedkommendes Studieomraade;

b. Midlertidige Honorarer til yngre Videnskabsmænd, hvis Begavelse og indre Kald gør dem særlig skikkede til senere at indtræde i offentlig Virksomhed;

c. Lønninger for Livstid eller for visse Aar til Mænd af anerkendt Dygtighed, som kan virke heldig som »frie Videnskabsmænd« udenfor en offentlig Stilling, eller som paa anden Maade kan virke i dansk Videnskabs Tjeneste;

d. Understøttelse til Anskaffelse af Instrumenter eller andre videnskabelige Hjælpemidler samt til Dækning af Udgifter ved Eksperimenter eller Studier, derunder ogsaa lønnet Medhjælp;

e. Understøttelser til Studie- eller Undersøgelsesrejser, ogsaa Rejsestipendier for ældre Videnskabsmænd enten til gentagne kortere Besøg i Udlandet eller til længere Rejser;

f. Bidrag til Offentliggørelsen af videnskabelige Arbejder.

Foranførte Bestemmelser gælder saavel for indenlandske Medlemmer af Videnskabernes Selskab som for andre Danske og ligesaa for videnskabelige Arbejder i og udenfor Selskabet.«

Denne Paragraf, som ved Statutrevisionen i 1916 lodes næsten uændret, synes det rigtigt nu at forandre noget mere, for at den kan komme til bedre at stemme med, hvad der er Praksis eller dog i Færd med at blive det. Det synes f. Eks. uheldigt, at der nu allerforrest staar en Bestemmelse om Rejsestipendier for ældre Videnskabsmænd paa særlige Maader, som i adskillige Aar slet ikke er blevet anvendt; den foreslaas da indføjet under Litra e. Man opnaar herved ogsaa, at de enkelte Bestemmelser kommer i en mere naturlig Orden, idet efter Forslaget de tre første Litr. omhandler personlige Understøttelser, de følgende Tilskud til Dækning af videnskabelige Udgifter.

Mest Betydning har de foreslaaede Ændringer i den ejendommelige Bestemmelse om »fri Videnskabsmænd« (Litra c). Denne er hidtil kun blevet anvendt i ringe Omfang, indtil 1909 endog kun en eneste Gang, siden i alt i 5 Tilfælde. Direktionen mener, at der nu, hvor Fondets Midler er blevet saa meget rigeligere, vil være god Grund til at benytte Bestemmelsen noget mere, og man foreslaar derfor, at det oprindelige Udtryk »udmærkede Mænd« ombyttes med det noget mindre fordringsfulde »Mænd af anerkendt Dygtighed«, og da det tillige har vist sig, at Udtrykket »udenfor en offentlig Stilling« kan volde nogen Vanskelighed, foreslaas

tilføjet »eller som paa anden Maade kan virke i dansk Videnskabs Tjeneste«.

Disse Ændringer hænger sammen med, at Direktionen overhovedet kunde ønske at gaa noget videre end hidtil ved Størelsen af de ydede personlige Understøttelser, saaledes at det kunde gøres lettere for de mere fremragende blandt de fuldmodne Forskere at anvende fornøden Tid til rent videnskabelige Sysler, og at man paa lignende Maade kunde hjælpe de mest lovende blandt de yngre til at faa Lejlighed til fuldtud at udvikle deres Evner og Kundskaber. Hvor meget der kan gøres i den Retning, afhænger dog af, om Fondets Indtægter fortsat vil stige lige saa stærkt, som Tilfældet har været i de sidste Aar (jfr. ndfr. ved § XII).

§ X.

Det aarlige Tilskud til Videnskabernes Selskab foreslaas paa Grund af Pengenes formindskede Købeevne forhøjet fra 10.000 til 20.000 Kr.

§ XII

foreslaas affattet saaledes:

»Af den Sum, som Direktionen ved Regnskabsaarets Slutning stiller til Raadighed for Afdelingerne, tilkommer der Afdelingerne A og C hver 25 % af Beløb indtil 200.000 Kr., 20 % af de følgende 300.000 Kr., 10 % af de næste 300.000 Kr. og 5 % af Resten, medens den øvrige Del af Summen tilfalder Afdeling B. Det Beløb, hvormed Raadighedssummen overstiger 500.000 Kr., kan Direktionen dog fordele mellem Afdelingerne efter hvad den skønner om deres Trang, saafremt der er Enstemmighed derom i Direktionen og Museumsbestyrelsen slutter sig dertil for Afdeling C.s Vedkommende.

I 1936 og siden hvert tiende Aar skal Direktionen, efter at have givet Museumsbestyrelsen Lejlighed til at ytre sig, tage under Overvejelse, om den foran angivne Fordeling mellem Afdelingerne bør bibeholdes eller ændres, hvilket sidste dog kun kan ske paa den i § XXV foreskrevne Maade«.

Denne Redaktion svarer i sin Form ganske til hvad der blev vedtaget ved Statutredaktionen i 1916, men efter det da vedtagne skulde Afdelingerne A og C hver have 10 % af den Del af Raadighedssummen, der ligger over 300.000 Kr. Denne Bestemmelse kom i Virkeligheden slet ikke til at træde i Kraft paa Grund af den netop da indtrædende Prisstigning, der naturlig nok især ramte de to nævnte Afdelinger med deres fastere Udgifter. Rent formelt brugtes Fordelingen vel i 1916, men den udfyldtes ved, at der ekstraordinært tillagdes Afdelingerne 200.000 Kr., hvoraf A og C hver fik 20 %, og i de følgende Aar benyttede man den Direktionen forbeholdte Ret overfor hvad der laa over 300.000 Kr., til stadig at give de samme to Afdelinger 20 % af dette. Hermed fortsatte man til 1920, da man var naaet til en Raadighedssum af 600.000 Kr.; yderligere Forhøjelse fordeltes statutmæssigt, saaledes at A og C kun fik 10 %, og endelig begyndte man i 1924 (efter at man i 1921 havde hjulpet Afd. A med en Særbevilling paa 100.000 Kr.) at nedsætte den Del, der fordeltes ekstraordinært, saaledes at de senere Forhøjelser praktisk talt alene tilfaldt Afd. B. Ved den for 1925/26 fastsatte Raadighedssum af 900.000 Kr. er derved den ekstraordinære Fordeling begrænset til at gælde, hvad der ligger mellem 300.000 og 450.000 Kr.

Ved den ovenfor foreslaaede Ændring af Satserne har man nu søgt at naa en Fordeling, der svarer til, hvad man i Praksis er kommet til.

Afdelingernes Stilling er i Øjeblikket saaledes, at Afd. A med den Andel i Raadighedssummen, som den faktisk har faaet i de sidste Aar, kan drive Laboratoriet paa tilfredsstillende Maade og endda i nogen Grad forøge sine »Sparepenge«. Om det nationalhistoriske Museum gælder det samme, naar man da ser bort fra den betydelige Udgift, som det endnu i et Par Aar vil have til Gobelinsvævningen til Ridder salen paa Frederiksborg Slot, og denne Udgift vil nu, i hvert Fald i det væsentlige, blive dækket ved Museets Andel i det Ekstratilsbud af 1 Mill. Kr., som er tillagt Afdelingerne ved Indtrædelsen i Fondets Jubilæumsaar. Med de ny Satser vil de to Afdelinger med en Raadighedssum paa 900.000 Kr. netop faa det samme Beløb, som de har modtaget i de sidste Aar, og derefter vil de ved den stadige Forhøjelse af Raadighedssummen, som tør ventes, opnaa en ganske vist kun lille Stigning. Imidlertid er det jo ogsaa Afdeling B, de videnskabelige Understøttelser, der stadig trænger til Forøgelse; de Krav, der af Videnskaben stilles til Fondet, er store og dertil stærkt voksende.

Til lettere Forstaaelse skal nævnes, at medens med den sidstnævnte Raadighedssum Afdelingerne A og C vil faa hver 145.000 Kr. og Afd. B 610.000 Kr., vil med en Raadighedssum paa 1,2 Mill. de to Afdelinger faa hver 160.000, Afd. B 880.000 Kr., og med 1,5 Mill. bliver Beløbene henholdsvis 175.000 og 1.150.000 Kr. Hertil kommer saa for alle Afdelingerne Renter af deres »Sparepenge« og Kassebeholdning, for Frederiksborgmuseet tillige den betydelige Forevisningsindtægt.

Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum har givet Forslaget sin Tilslutning, se Bilag.

§ XVII

foreslaas affattet saaledes:

»Direktionens Medlemmer oppebærer hver et aarligt Honorar af 6.400 Kr. og Formanden desuden et Tillæg af 9.600 Kr. De tre Laboratoriebestyrere erholder et Tillæg af 800 Kr. aarlig og Formanden yderligere 1200 Kr.; de Tilforordnede honoreres med 1000 Kr. aarlig. Hvert Medlem af Museumsbestyrelsen oppebærer et aarligt Honorar af 2.400 Kr. og Formanden desuden 3.600 Kr.; de Tilforordnede ved Kunstindkøb honoreres hver med 1200 Kr. aarlig.

Medlemmer af Direktionen, der paa Grund af Alder eller Svagelighed ikke længer ønsker at have Sæde i denne, kan der efter Direktionens nærmere Bestemmelse tillægges en Pension, som dog ikke kan overstige $\frac{2}{3}$ af de af vedkommende oppebaarne Honorarer«.

Indtil den store Prisstigning begyndte, henstod de fleste af de her omnævnte Honorarer uforandret, saaledes som de var fastsat 1896 eller endnu tidligere; kun var der ved Erhvervelsen af Ny Carlsberg Bryggeri i 1902 til selve Direktionsmedlemshonoraret føjet et Tillæg, saaledes at det var blevet 1800 Kr. aarlig, og dertil kom Aaret efter ved den Overenskomst, som sluttedes mellem Fondet og A/S De forenede Bryggerier, et Honorar paa 1000 Kr., som tillagdes Medlemmerne af det Raad, som har den øverste Styrelse af de fælles Anliggender. Ved Statutredaktionen af 1916 skete der kun en Ændring ved et Par af de mindre Honorarer.

Kort efter begyndte Prisstigningen, og i 1918 mente man at maatte tage Hensyn dertil; der vedtoges da en midlertidig Forhøjelse af Honorarerne med en Trediedel, for de mindre med Halvdelen. Prisstigningen fortsatte sig imidler-

tid, og i 1921 blev den midlertidige Forhøjelse gjort fast, og dertil føjedes et Dyrtdstillæg, som skulde udmaales i Forhold til Priseniveauet i 1918.

Man har dog maattet erkende, at den herved skete Fastsættelse af Honorarerne ikke var tilfredsstillende, og i denne Opfattelse bestyrkedes Direktionen ved en Henvendelse, som den i Februar d. A. modtog fra et meget stort Flertal af Videnskabernes Selskabs Medlemmer. Efter en varm Anerkendelse af den Maade, hvorpaa Fondet blev ledet, udtaltes, at der maatte siges at være et afgjort Misforhold mellem det store Arbejde og Ansvar, der paahviler Direktionen, og det den tillagte Honorar, og det henstilledes derfor, at Direktionen skulde fremsætte Forslag om en væsentlig Forhøjelse af Medlemshonoraret.

Hele Spørgsmaalet blev nu i Direktionen underkastet en meget indgaaende Overvejelse. Det synes klart, at al Billighed taler for, at Direktionshonoraret sattes til et Beløb, som svarer til, hvad det var før 1916, m. a. O. at det forhøjedes i Forhold til den derefter indtraadte Prisstigning, som angives — paa en i øvrigt ikke helt tilfredsstillende Maade — ved det officielle Pristal, ligesom der burde gives Erstatning for den siden Aarhundredets Begyndelse saa stærkt stegne Skattebyrde. Der turde dog tillige være Grund til at tage Hensyn til den store Stigning i Fondets Indtægter, der er indtraadt i det sidste Tiaar. Medens andre Fond, hvis Indtægter er Obligationsrenter, stærkt føler Pengenes sunkne Købeevne, kommer Carlsbergfondets Hovedindtægt fra Carlsberg Bryggerierne, og disses Overskud er steget med de stigende Priser. Heraf kan Direktionen naturligvis kun tillægge sig ringe Ære, men dette i Forbindelse med de i 1916 vedtagne Regler om stadige Henlæggelser har ført til en meget stor Stigning i Fondets udbyttegivende Formue; i 1915 var

denne (Afdelingernes »Sparepenge« medregnet) c. 16 Millioner, 1925 er den c. 31,3 Mill., saaledes at den i dette ene Tiaar er blevet næsten fordoblet. Dette har gjort, at man til Raadighed for Fondets tre Afdelinger har kunnet stille et Aar for Aar større Beløb, og Tilvæksten er særlig kommet Fondets videnskabelige Understøttelser (Afdeling B) til gode. I Aarhundredets første Aar udbetaltes der af Afdelingen c. 150.000 Kr.; i 1915/16 kunde den raade over c. 230.000 Kr., men i det løbende Aar er man naaet til c. 700.000 Kr., og dette Beløb maa ventes at vokse maaske endda hurtigere i den kommende Tid ved fortsat Formueforøgelse og ved de ny Regler for Raadighedssummens Forde­ling, som er foreslaet ovenfor (§ XII). Det er naturligvis Direktionen en stor Glæde, at den herved i stigende Grad har kunnet understøtte dansk Videnskab, men Arbejdet ved Uddelingen af disse Understøttelser er selvfølgelig ogsaa vokset, og Ansvaret ved at raade over saa betydelige Beløb er stort.

Ud fra ovenstaaende Betragtninger mener man at burde foreslaa, at Honoraret for Medlemmer af Direktionen sættes til 6.400 Kr. aarlig og Tillæget til dens Formand til 9.600 Kr.

Medens Direktionen umiddelbart bestyrer Fondets Afdeling B, dannes Carlsberg Laboratoriets særlige Bestyrelse af Direktionens tre naturkyndige Medlemmer; Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg bestaar af 3 Medlemmer, hvoraf kun et kommer fra Direktionen. Honorarerne for disse to Bestyrelser var til og med 1916 kun lidet forskellige; Medlemmerne af den første oppebar 300 Kr. aarlig, af den sidste 400 Kr. I 1916 forøgedes dog Tillægshonoraret for Museumsbestyrelsens Formand væsentligt, og der synes god Grund til i det hele at gøre For-

skellen langt større end tidligere. Laboratoriebestyrelsen har det øverste Tilsyn med det Arbejde, der udføres paa Laboratoriet under selvstændig Ledelse af to Forstandere; Museumsbestyrelsen derimod fungerer selv paa alle Punkter som Museumsdirektion. Under Henblik hertil finder man det rigtigt for Laboratoriebestyrelsen at foreslaa en Honorarforhøjelse, der er forholdsvis mindre end den, der foreslaas for Direktionen, men modsat for Museumsbestyrelsen at indstille en væsentlig større; det samlede Beløb for denne, Formandstillæget medregnet, kommer derved til omtrentlig at svare til, hvad en Museumsdirektør oppebærer i Stats-tjenesten.

Idet man ikke anser det for nødvendigt at komme ind paa, hvad der foreslaas for de andre, mindre Honorarer, og idet den i 1921 indførte Pensionsbestemmelse, som har vist sig meget hensigtssvarende, formentlig bør bibeholdes uden Ændring, skal man med Hensyn til Museumsbestyrelsens Stilling til det her foreslaede henvise til Bilaget.

§§ XX og XXI

Begyndelsen af § XX, der lyder saaledes: »Laboratorieforstanderne (Direktørerne) skal ...« foreslaas ændret til: »Laboratorieforstanderne, der betegnes som Professorer ved Carlsberg Laboratoriet, skal ...«

Betegnelsen »Direktør«, som blev indført ved Statutredaktionen i 1916, anvendes saa godt som aldrig og passer ogsaa kun daarligt for Videnskabsmænd, hvis Virksomhed bestaar i dels at foretage eksperimentelle Undersøgelser, dels at undervise og uddanne unge Forskere i forskellige Grene af Kemien og Fysiologien. Betegnelsen »Professor ved Carlsberg Laboratoriet« vil være at foretrække, baade af Hensyn til Laboratorieforstandernes Position i den videnskabelige

Verden og især af Hensyn til den omfattende Lærervirksomhed overfor Ind- og Udlændinge, der til Stadighed udøves af Forstanderne for Laboratoriets to Afdelinger.

I Overensstemmelse hermed foreslaas i § XXI »(Direktørerne)« udeladt.

A. B. Drachmann. Kr. Erslev. Vald. Henriques.
Joh. Hjelmlev. C. H. Ostenfeld.

Bilag.

DET NATIONALHISTORISKE MUSEUM PAA FREDERIKSBORG

21. December 1925.

Direktionen har ved Skrivelser af 18. Oktober og 16. d. M. forelagt Bestyrelsen de Ændringsforslag til Statuterne, som den agter at indstille til Videnskabernes Selskab, og anmodet Bestyrelsen om at udtale sig om disse, forsaavidt som Ændringerne berører det nationalhistoriske Museums Interesser.

Idet dette sidste udelukkende gælder §§ XII og XVII, undlader Bestyrelsen ikke at udtale, at den fuldt ud kan slutte sig til den foreslaaede Ændring af § XII, idet man finder det ganske naturligt, at den største Del af Fondets forøgede Indtægter fremtidig kommer Afdeling B tilgode.

Samtidig er det Bestyrelsen en Glæde at kunne benytte denne Lejlighed til at udtale sin varmeste Tak for de betydelige ekstraordinære Tilskud, Museet har modtaget.

Med Hensyn til § XVII skal Bestyrelsen selvfølgelig indskrænke sig til alene at tage Stilling til den Del af Forslaget, der berører Museet, og kan dertil kun udtale sin store Paaskønnelse af Direktionens Anerkendelse af dens Arbejde, der jo ogsaa er forøget meget betydeligt sammen med Museets Vækst.

Fr. Brockenhuus-Schack. M. Mackeprang. Kr. Erslev.

Forslaget vedtaget af Selskabet i Mødet d. 15. Januar 1926.

Under 19. Januar indsendte Carlsbergfondets Direktion, under Henvisning til Statuternes § XXV, et Andragende til Kongen om, at de vedtagne Ændringer maatte blive approberede, for saa vidt de vedrørte Frederiksborg Museets Interesser. Den 24. Marts modtog Direktionen en Skrivelse fra Justitsministeriet, hvori meddeltes, at Ændringerne til §§ XII og XVII havde faaet kongelig Godkendelse. Overfor denne Meddelelse ansaa Direktionen det for nødvendigt i en Skrivelse af 30. Marts at tage et Forbehold, for saa vidt Godkendelsen ogsaa skulde forstaas at omfatte de af Selskabet vedtagne Ændringer i Direktionens Honorarer.

FORTEGNELSE
OVER
VIDENSKABERNES SELSKABS PUBLIKATIONER

JULI 1925—JUNI 1926.

I. Oversigt

over Selskabets Forhandlinger Juni 1924—Maj 1925.

(Færdig fra Trykkeriet ^{21/7} 1925.)

II. Meddelelser.

A. Historisk-filologiske:

- Bd. XI. Nr. 2: **H. O. Lange:** Das Weisheitsbuch des Amenemope aus dem Papyrus 10,474 des British Museum her-
ausgegeben und erklärt. (Færdig fra Tr. ^{18/11} 25.)
- Nr. 3: **Holger Pedersen:** Le groupement des dialectes indo-
européens. (Færdig fra Tr. ^{28/10} 25.)
- Nr. 4: **Chr. Blinkenberg:** Lindiaka II—IV. (Færdig fra
Tr. ^{27/5} 26.)

B. Filosofiske:

- Bd. II. Nr. 1: **Harald Høffding:** Erkendelsesteori og Livsopfat-
telse. (Færdig fra Tr. ^{7/11} 25.)

C. Matematisk-fysiske:

- Bd. VII. Nr. 3: **W. Pauli jr.:** Über die Intensitäten der im elektri-
schen Feld erscheinenden Kombinationslinien.
(Færdig fra Tr. ^{9/11} 25.)
- Nr. 4: **G. H. Hardy** and **J. E. Littlewood:** A theorem concern-
ing series of positive terms, with applications
to the theory of functions. (Færdig fra Tr. ^{31/12} 25.)
- Nr. 5: **J. F. Steffensen:** On a Generalization of Nörlund's
Polynomials. (Færdig fra Tr. ^{11/2} 26.)
- Nr. 6: **Jul. Hartmann** and **Birgit Trolle:** New investigation
on the air jet generator for acoustic waves. (Fær-
dig fra Tr. ^{22/4} 26.)
- Nr. 7: **Johs. Møllerup:** Sur l'approximation d'un nombre

irrationnel par des carrés rationnels. (Færdig fra Tr. $\frac{20}{3}$ 26.)

- Bd. VII. Nr. 8: **Niels Nielsen**: Sur certains développements d'une fonction holomorphe. (Færdig fra Tr. $\frac{28}{6}$ 26.)
- Nr. 9: **Niels Bjerrum**: Untersuchungen über Ionenassociation I. (Færdig fra Tr. $\frac{18}{5}$ 26.)
- Nr. 10: **Niels Nielsen**: Recherches sur les fonctions cylindriques et sur certaines fonctions analogues. (Færdig fra Tr. $\frac{28}{6}$ 26.)
- Nr. 11: **G. Hevesy**: On the missing element 87. (Færdig fra Tr. $\frac{28}{6}$ 26.)
- Nr. 12: **W. Kuhn**: Die Staerke der anomalen Dispersion in nicht leuchtendem Dampfe von Thallium und Cadmium. (Færdig fra Tr. $\frac{30}{6}$ 26.)

D. Biologiske:

- Bd. V. Nr. 3: **F. Borgesen**: Marine Algæ from the Canary Islands especially from Teneriffe and Gran Canaria. I. Chlorophyceæ. (Færdig fra Tr. $\frac{15}{12}$ 25.)
- Nr. 4: **Knud H. Krabbe**: L'organe sous-commissural du cerveau chez les mammifères. (Færdig fra Tr. $\frac{7}{1}$ 26.)
- Nr. 5: **C. Raunkiær**: Nitratindholdet hos Anemone nemorosa paa forskellige Standpladser. (Færdig fra Tr. $\frac{10}{2}$ 26.)
- Nr. 6: **J. E. V. Boas**: Zur Kenntnis symmetrischer Paguriden. (Færdig fra Tr. $\frac{24}{4}$ 26.)
- Nr. 7: **J. E. V. Boas**: Zur Kenntnis des Einsiedlerkrebses Paguropsis und seiner eigenartigen Behausung. (Færdig fra Tr. $\frac{28}{4}$ 26.)
- Nr. 8: **S. Schmidt**: Om reaktionerne mellem toksin og antitoxin (difteri). (Færdig fra Tr. $\frac{30}{6}$ 26.)
- Nr. 9: **Th. Madsen** og **S. Schmidt**: Om »Aviditeten« af Difteriserum. (Færdig fra Tr. $\frac{30}{6}$ 26.)

III. Skrifter.

Historisk og filosofisk Afdeling:

7. Række, Bd. V. Nr. 1: **Johannes Steenstrup**: Normandiets Historie under de syv første Hertuger 911—1066. 1925.

Naturvidenskabelig og matematisk Afdeling:

8. Række, Bd. VII. Nr. 3: **G. M. R. Levinsen**: Undersøgelser over Bryozoaerne i den danske Kridtformation. 1925.
- Bd. IX: **Th. Thoroddsen**: Die Geschichte der isländischen Vulkane. 1925.
- Bd. X. Nr. 2: **H. Micoletzky**: Die freilebenden Süßwasser- und Moornematoden Dänemarks nebst Anhang über Amöbosporidien und andere Parasiten bei freilebenden Nematoden. 1925.
- — Nr. 3: **J. P. Gram**: Tafeln für die Riemannsche Zetafunktion. 1925.
- — Nr. 4: **Johs. Schmidt**: On the distribution of the Fresh-Water Eels (*anguilla*) throughout the world. II. Indo-pacific region. A biogeographical investigation. 1925.
- — Nr. 5: **Jul. Hartmann**: A comparison between the Flow of Water and Mercury in Pipes with a view to testing the Osborne Reynolds' Law of Similarity. 1926.

IV. Særskilt udgivne Arbejder.

A Critical Pāli Dictionary, begun by **V. Trenckner**, revised, continued, and edited by **Dines Andersen** and **Helmer Smith**. Vol. I, Part 1. 1924—26.

ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK

EXTRAITS DES PROCÈS-VERBAUX
DES SÉANCES

APERÇU DES TRAVAUX DE L'ACADÉMIE PENDANT L'ANNÉE JUIN 1925—MAI 1926

En juin 1925, l'Académie comptait 66 membres nationaux et 135 membres étrangers. Pendant l'année 1925—26, elle a perdu 2 membres nationaux, savoir K. F. V. KROMAN, ancien professeur de philosophie à l'université, et CHR. SARAUW, professeur, à l'université, de langue et littérature allemandes, — et 9 membres étrangers, savoir ADOLF NOREEN, ancien professeur de langues nordiques (Upsal); ALBIN HALLER, professeur de chimie organique à la Sorbonne (Paris); FELIX KLEIN, ancien professeur de mathématiques (Göttingue); H. H. HILDEBRANDSSON, ancien professeur de météorologie et de géographie (Upsal); SIR PAUL VINOGRADOFF, professeur de droit (Oxford); WILLIAM BATESON, professeur, directeur de la John Innes Horticultural Institution (Londres); HEIKE KAMERLINGH ONNES, professeur de physique (Leyde); EDWARD G. BROWNE, professeur de langue et littérature arabes (Cambridge); et J. N. LANGLEY, professeur de physiologie (Cambridge).

Dans sa séance du 9 avril 1926, l'Académie a reçu, dans la Section des Lettres, à titre de membres étrangers, MM. ÉMILE MEYERSON, philosophe (Paris); et RUDOLF THURNEYSSEN, professeur de philologie comparée (Bonn); et dans la Section des Sciences, 1 membre national, savoir M. JAKOB NIELSEN, professeur de mathématiques à l'École Polytechnique de Copenhague; 1 membre scandinave: M. HEINRICH GOLDSCHMIDT, professeur de chimie (Oslo) et 4 autres membres étrangers, savoir MM. ÉMILE BOREL, pro-

fesseur de mathématique physique à la Sorbonne (Paris); H. H. DALE, directeur des laboratoires du Medical Research Council (Londres); P. DEBYE, professeur de physique à la Eidgenössische Technische Hochschule de Zürich; et SIMON FLEXNER, professeur, directeur du Rockefeller Institute for Medical Research (New-York).

L'Académie comptait donc, à la fin de l'année, 65 membres nationaux et 133 membres étrangers. Sur ces nombres, 27 membres nationaux et 58 membres étrangers appartenaient à la Section des Lettres, tandis que la Section des Sciences comptait 38 membres nationaux et 76 membres étrangers.

D'après le roulement établi dans la *Commission des fonds*, M. H. HØEFFDING a été réélu membre de la dite commission pour les 4 ans à suivre.

M. P. K. PRYTZ a été réélu *réviseur* pour les 2 ans à suivre.

M. C. H. OSTENFELD a été réélu membre de la *Direction de la Fondation Carlsberg* pour les 10 ans à suivre, et

M. KR. ERSLEV ayant désiré prendre sa retraite de la dite direction au 1er avril 1926, M. JOHS. PEDERSEN en a été élu membre à partir de cette date.

M. JOHS. PEDERSEN a en outre été élu membre de la direction du *Musée d'histoire nationale de Frederiksborg*, en remplacement de M. KR. ERSLEV.

L'Académie a tenu 14 séances où ont été faites 30 communications scientifiques, savoir:

¹⁶/₁₀ 25. M. H. HØEFFDING, *Théorie de la connaissance et conception de la vie*. (C*).¹

— M. HOLGER PEDERSEN, *Le groupement des dialectes indo-européens*. (C*).

— M. HARALD BOHR présente un mémoire de G. H. HARDY et J. E. LITTLEWOOD: *A theorem concerning*

¹ L'apposition d'un (M) ou d'un (C) après le titre de la communication indique que son auteur l'a destinée à l'insertion aux *Mémoires* ou dans les *Communications* de l'Académie. Un astérisque (M* ou C*) désigne que la communication a été imprimée dans l'année courante.

- series of positive terms, with applications to the theory of functions.* (C*).
- ³⁰/₁₀ 25. M. KR. ERSLEV fait une communication: *Cession de la brasserie Ny Carlsberg à la fondation Carlsberg.*
 — M. J. E. V. BOAS, *Pagurides symétriques.* (C*^{*}).
 Le Même, *Paguropsis, genre des Pagurides.* (C*^{*}).
 — M. C. RAUNKJÆR, *Teneur en nitrate de l'Anemone nemorosa* (C*^{*}).
- ¹³/₁₁ 25. M. OTTO JESPERSEN présente deux éditions de son ouvrage intitulé: *Menneskehed, nasjon og individ i sproget. Mankind, Nation and Individual from a Linguistic Point of View.*
 — M. DINES ANDERSEN présente un ouvrage de S. SÆRENSEN: *Index to the Names of the Mahābhārata with short explanations and a Concordance to the Bombay and Calcutta Editions and P. C. Roy's Translation.* Part 1—13, London 1904—25.
 — M. JOHS. SCHMIDT, *On the distribution of the Fresh-Water Eels (anguilla) throughout the world, II. Indopacific region.* (M*^{*}).
- ²⁷/₁₁ 25. M. VILH. GRØNBECHE présente son livre intitulé: *Mystikere i Europa og Indien* (Mystiques de l'Europe et de l'Inde), I.
 — M. FRANCIS BECKETT, *L'Art en Danemark vers la fin du moyen âge.*
 — M. H. A. KRAMERS, *Quelques remarques sur la théorie de l'absorption et la réfraction des rayons X.*
- ¹¹/₁₂ 25. M. C. JUEL, *La congruence du second degré.*
 — M. AAGE FRIIS, *Recherche de sources de l'histoire du Danemark dans les archives de l'État russe, notamment de celles ayant trait à l'histoire politique du Danemark depuis 1863 jusqu'à 1885.*
- ¹⁵/₁ 26. M. J. E. V. BOAS présente: BOAS et PAULLI, *The Elephant's Head*, 2 Part.
 — M. NIELS NIELSEN, *Note sur certains développements d'une fonction holomorphe.* (C*^{*}).
 — Le Même, *Recherches sur les fonctions cylindriques et sur certaines fonctions analogues* (C*^{*}).

- ²⁹/₁ 26. M. TH. MADSEN, *Sur l'avidité de l'antitoxine diphtérique* (en collaboration avec Sv. SCHMIDT). (C*).
- M. N. BJERRUM, *Untersuchungen über Ionenassociation. I.* (C*).
- ¹²/₂ 26. M. HOLGER PEDERSEN, *La cinquième déclinaison en latin.* (C).
- M. WESENBERG-LUND, *Contribution à la biologie du genre Daphnia.* (M).
- ²⁶/₂ 26. M. DINES ANDERSEN présente le 1er fascicule d'un ouvrage entrepris par lui en collaboration avec M. HELMER SMITH: *A Critical Pāli Dictionary, begun by V. Trenckner.*
- M. C. H. OSTENFELD, *Les origines de la flore du Grœnland.*
- ¹²/₃ 26. M. VALD. HENRIQUES, *Recherches sur le rôle joué par la réaction du sang dans la ventilation des poumons.*
- M. HARALD BOHR présente son travail: *Zur Theorie der fastperiodischen Funktionen. I, II, III.* (Acta Mathematica t. 45, 46, 47).
- ⁹/₄ 26. M. NIELS BOHR, *Les idées de Julius Thomsen sur les rapports de parenté entre les corps simples, vues à la lumière du développement qu'a pris par la suite la théorie atomique.*
- ²³/₄ 26. M. AUGUST KROGH, *L'hormone de l'hypophyse dans la circulation.*
- M. G. HEVESY, *Recherches relatives au déplacement des atomes que détermine, dans les corps solides, le mouvement calorifique.*
- ⁷/₅ 26. M. KR. SANDFELD, *Quelques points de la syntaxe des pronoms en français moderne.*

Il a été rendu hommage à la mémoire des membres décédés par des allocutions prononcées, le ¹⁶/₁₀ 1925, à la mémoire de J. L. W. V. JENSEN, par M. N. E. NÆRLUND; et à la mémoire de K. F. V. KROMAN, par M. H. HÆFFDING; le ²⁶/₃ 1926, à la mémoire de CHR. SARAUF, par MM. HOLGER PEDERSEN et H. HÆFFDING.

L'Académie a admis à la publication dans ses *Communications*, les travaux suivants:

- *G. H. HARDY and J. E. LITTLEWOOD, *A theorem concerning series of positive terms with applications to the theory of functions*;
- *JUL. HARTMANN and BIRGIT TROLLE, *New investigation on the air jet generator for the acoustic waves*;
- *J. F. STEFFENSEN, *On a Generalization of Nørlund's Polynomials*;
- *JOHS. MOLLERUP, *Sur l'approximation d'un nombre irrationnel par des carrés rationnels*;
- *SVEN SCHMIDT, *Om Reaktionen mellem Toxin og Antitoxin (Sur l'interaction des toxines et des antitoxines)*;
- O. LUNDBLAD, *Zur Kenntniss der Quellenhydracarinene auf Möens Klint*;
- *KUHN, *Die Staerke der anomalen Dispersion in nicht leuchtendem Dampf von Thallium und Cadmium*;
- SUGIURA and UREY, *On the Quantum Theory Explanation of the Anomalies in the 6th and 7th Group of the Periodic Table*;

et, dans ses *Mémoires*, section des Sciences:

- *JUL. HARTMANN, *A Comparison of the Flow of Water and Mercury with a view to testing the Osborne Reynolds' Law of Similarity*;
- C. LUPLAU-JANSSEN, *La surface de la planète Jupiter*.

L'Académie s'est fait représenter par M. J. L. HEIBERG aux assises de l'*Union Académique Internationale*, tenues à Bruxelles les 10—12 mai 1926.

La *Commission nommée pour l'enregistrement des sources littéraires de l'histoire du Danemark* a adressé un Rapport sur son activité pendant l'année 1925 (voir les pages 98—101).

La Commission nommée pour faire des recherches sur les sources de l'histoire du Danemark conservées dans les archives et bibliothèques privées a adressé un Rapport sur son activité pendant l'année 1925 (voir les pages 102—106).

La Direction de la Fondation Carlsberg a adressé à l'Académie son Rapport sur l'emploi des fonds durant l'exercice 1924—25 (voir les pages 107—148).

Le Budget de l'État pour l'année 1926—1927 accorde à l'Académie une subvention de 43200 couronnes.

Dans sa séance du 23 avril, l'Académie a décidé de nommer une commission pour l'établissement des matériaux du *Corpus Lexicographorum Graecorum*.

L'Académie a décerné deux médailles d'or, l'une pour récompenser un mémoire adressé en réponse à la question de philosophie mise au concours pour l'année 1924—25, et dont l'auteur s'est trouvé être M. JØRGEN JØRGENSEN, agrégé ès lettres; l'autre a été attribuée à MM. HARRY RAYMOND et RALPH E. WILSON, de l'Observatoire de Dudley, Albany, N. Y. pour leur réponse à la question d'astronomie proposée par l'Académie pour l'année 1923.

SAG- OG NAVNEFORTEGNELSE

- ADLER, ADA, Dr., vælges til Medl. af Kommissionen for Corpus Lexicographorum Græcorum, 38, 40.
- AFHANDLINGER AF IKKE-MEDLEMMER, antages til Offentliggørelse, 24, 25, 26, 28, 30, 37, 40, 41, 42.
- AMERIKANISTKONGRES, DEN INTERNATIONALE, i Rom i Sept. 1926, W. Thalbitzer vælges til Delegeret, 37.
- AMSTERDAM, Académie royale des Sciences stiller Forslag til Union Académique Internationale om Udgivelsen af en Encyclopédie du droit international public et privé, 33.
- ANDERSEN, DINES, forelægger efterladt ufuldendt Arbejde af S. Sørensens (revideret og suppleret ved Samarbejde med E. Olesen), 27, forelægger 1. Hefte af »A Critical Pāli Dictionary« (i Forening med Helmer Smith), 34. Se ogsaa: Redaktør.
- BATESON, WILLIAM, Selskabets udenlandske Medlem, død, 34.
- BECKETT, FRANCIS, giver Medd. »Danmarks senmiddelalderlige Kunst«, 28.
- BJERRUM, N., deltager som Delegeret i C. I. R.'s Møde i Bruxelles, 24, giver Medd. »Undersøgelser over Ionassociation. I. Ionassociationens Indflydelse paa Ionernes Aktivitet ved middelstore Associationsgrader«, 32, udk. i Medd., 163, vælges til Delegeret ved C. I. R.'s Møde i Bruxelles, 40.
- BOAS, J. E. V., bedømmer Afhdl., 25, giver Medd. »Symmetriske Pagurider«, 26, udk. i Medd., 163, giver Medd. »Eremitkrebse-slægten Paguropsis«, 26, udk. i Medd., 163, forelægger Afhdl. »Boas & Paulli: The Elephant's Head«, 2. Part, 31, forelægger Afhdl. af O. Lundblad, 40.
- BOHR, HARALD, forelægger Afhdl. af G. H. Hardy og J. E. Littlewood, 24, forelægger Afhdl. »Zur Theorie der fastperiodischen Funktionen I, II, III«, i Acta Mathematica Bd. 45, 46, 47, 36.
- BOHR, NIELS, bedømmer Afhdl., 25, forelægger Afhdl. af W. Pauli, 25, giver Medd. »Julius Thomsens Anskuelse om Grundstoffernes Slægtskabsforhold i Belysning af Atomteoriens senere Udvik-

- ling«, 38, fremlægger Afhdl. af W. Kuhn, 41, fremlægger Afhdl. af Sugiura og Urey, 42.
- BOREL, ÉMILE, Prof., Paris, optaget som udenlandsk Medlem, 39.
- BRADLEY, F. H., Selskabets udenlandske Medlem, død, 23.
- BREMEN, Wissenschaftliche Gesellschaft, Bytteforbindelse indgaas dermed, 42.
- BROWNE, EDWARD G., Selskabets udenlandske Medlem, død, 37.
- BRØNSTED, J. N., deltager som Delegeret ved Chevreul-Jubilæet i Paris 11. Okt. 1925, 25.
- BUDGET for 1926, vedtages, 29, trykt 89—91.
- BUHL, FR., genvælges som Klasseformand, 41, leder Mødet, 27, 36, 39. Se ogsaa: Klasseformænd.
- BYTTEFORBINDELSER, indgaas og udvides, 26, 27, 30, 31, 35, 37, 41, 42.
- CARLSBERGFONDETS DIREKTION, 20, indsender Beretn. om Arbejdet 1922—25 vedr. Øresunds- og Bælttoldregnskaberne, 25, forelægger Forslag til Ændringer i Fondets Statuter, 31, trykt 151—161, Johs. Pedersen vælges til Medlem i Stedet for Kr. Erslev, 32, foreslaar Johs. Pedersen til Medl. af det nationalhistoriske Museums Bestyrelse, 36, aflægger Beretning om Virksomheden 1924—25, 36, trykt 107—148, Medd. om kgl. Approbation paa Statutændringer, 40, C. H. Ostenfeld genvælges som Medlem, 40.
- CARLSBERGLABORATORIETS BESTYRELSE, Tilforordnede til, 20.
- CLASSENSKE FIDEICOMMIS, DET, Direktionen imødekommer Andrag. om Afgivelse fra Best. om Udsættelse af to Præmier hvert Aar, 25.
- CONSEIL INTERNATIONAL DE RECHERCHES (INTERNATIONAL RESEARCH COUNCIL), Komitéer for derunder hørende Unioner, 19, Sekretæren aflægger Beretn. om Mødet i Bruxelles 7.—9. Juli 1925, 24, Delegerede til Mødet i Bruxelles Juni 1926 vælges, 40.
- CORPUS LEXICOGRAPHORUM GRÆCORUM, KOMMISSIONEN FOR, 18, en foreløbig Kommission nedsættes, 38, indsender Forslag vedrørende Kommissionen, 40, trykt 97, Medlemmer af den endelige Kommission vælges, 40.
- CRITICAL PĀLI DICTIONARY, A, om Trykning af Salgseksemplarer, 33.
- DALE, H. H., Dr., London, optaget som udenlandsk Medlem, 39.
- DEBYE, P., Prof., Zürich, optaget som udenlandsk Medlem, 39.
- DRACHMANN, A. B., stiller Forslag til Nedsættelse af en Kommission for Corpus Lexicographorum Græcorum, 38, vælges til Medl. af Kommissionen, 38, 40.
- DREYER, J. L. E., Medl. af Udvalg til Bedømmelse af Besvarelse af en astronomisk Prisopgave, 35.
- ENCYCLOPÉDIE DU DROIT INTERNATIONAL PUBLIC ET PRIVÉ, Forslag om Udgivelse af en, 33.
- ERSLEV, KR., giver Medd. »Ny Carlsberg Bryggeri's Overdragelse

til Carlsbergfondet«, 26, fratræder som Medlem af Carlsbergfondets Direktion, 32, fratræder som Medlem af det nationalhistoriske Museums Bestyrelse, 36, modtager en Tak fra Præsidenten, 38, giver Medd. om den kgl. Approbation paa Statutændringerne for Carlsbergfondet, 38.

FIBIGER, JOHS., bedømmer Afhdl., 25.

FLEXNER, SIMON, Prof., Dr., optaget som udenlandsk Medlem, 39. FORRETNINGSORDEN, Selskabets, Udvalgsforslag til Ændring af § 8 vedtages, 30.

FORSENDELSE AF VIDENSKABELIG LITERATUR TIL FREMMEDE BIBLIOTEKER, UDVALGET TIL, indsender Beretning for 1925—26, 42, trykt 149—150.

FREDERIKSBORG-MUSEETS BESTYRELSE, Medlem af, 20.

FRIIS, AAGE, giver Medd. »Undersøgelse af Kilder til dansk Historie i russiske Statsarkiver, særlig vedrørende Danmarks politiske Historie 1863—85«, 20.

GOLDSCHMIDT, HEINRICH, Prof., Dr., Oslo, optaget som udenlandsk Medlem, 39.

GROSSERER A. COLLSTROP'S HJEM FOR EN DANSK VIDENSKABSMAND, Bestyrelsen for, 21.

GRØNBECHE, VILH., forelægger »Mystikere i Europa og Indien. I.«, 28.

GÆSTER, tilstede ved Selskabets Møder, 23, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 36, 37, 38, 39, 42.

HALLER, ALBIN, Selskabets udenlandske Medlem, død, 23.

HAMBURG, Staats- und Universitätsbibliothek, Bytteforbindelse dermed udvides, 37.

HARDY, G. H., Afhdl.: »A theorem concerning series of positive terms with applications to the theory of functions« (i Forening med J. E. Littlewood) forelægges af Harald Bohr, 24, udk. i Medd., 162.

HARTMANN, JUL., Docent, Dr. techn., Afhdl. »New investigation on the air jet generator for acoustic waves« (i Forening med Birgit Trolle) opt., 26, udk. i Medd., 162.

HEIBERG, J. L., vælges til Delegeret ved Mødet i Union Académique Internationale i Bruxelles, 30, vælges til Medl. af Kommissionen for Corpus Lexicographorum Græcorum, 38, 40.

HEIDELBERG, Akademiet, Bytteforbindelse dermed udvides gennem Universitätsbibliothek, Heidelberg, 35.

HENRIQUES, VALD., giver Medd. »Undersøgelser over Blodreaktionens Betydning for Lungeventilationen«, 36.

HERTZSPRUNG, EJNAR, Medl. af Udvalg til Bedømmelse af Besvarelse af en astronomisk Prisopgave, 35.

HEVESY, G., Prof., Selskabets udenlandske Medlem, giver Medd. »Undersøgelser vedrørende Atomernes Pladsskifte i faste Le-

- gemer som Følge af Varmebevægelsen«, 40, Afhdl. »On the missing element 87«, opt., 41, udk. i Medd., 163.
- HILDEBRANDSSON, H. H., Selskabets udenlandske Medlem, død, 24.
- HJØRRING AMT, CENTRALBIBLIOTEKET FOR, faar Oversigt og Medd., 26.
- HØFFDING, H., taler Mindeord over K. F. V. Kroman, 24, trykt 53—56, giver Medd. »Erkendelsesteori og Livsopfattelse«, 24, udk. i Medd., 162, Medl. af Udvalg til Bedømmelse af Besvarelse af en filosofisk Prisopgave, 35, taler Mindeord over Chr. Sarauw, 38, trykt 81—84, genvælges til Medl. af Kassekommissionen, 40.
- ILLINOIS, University of Ill. Library, Bytteforbindelse indgaas dermed, 30.
- INTERNATIONALT INTELLEKTUELT SAMARBEJDE, KOMMISSIONEN FOR, Formidling mellem Komm. og det hollandske Akademi, 33, foreslaar Prof., Dr. H. Munch-Petersen som Delegeret ved Mødet i Union Académique Internationale i Bruxelles i Maj 1926, 41.
- JENSEN, J. L. W. V., Mindeord af N. E. Nørlund, 24, trykt 43—52.
- JESPERSEN, OTTO, forelægger Afhdl. »Menneskehed, nasjon og individ i sproget«, og »Mankind, Nation and Individual from a Linguistic Point of View«, 27.
- JOHANNSEN, W., deltager som Delegeret i C. I. R.'s Møde i Bruxelles, 24.
- JUEL, C., giver Medd. »Kongruensen af anden Grad«, 29.
- JØRGENSEN, JØRGEN, mag. art., Forfatter til Besvarelse af en filosofisk Prisopgave, 35, 95.
- KASSEKOMMISSIONEN, 17, tiltræder Optagelse af Afhdl., 25, forelægger Budget for 1926, 29, trykt 89—91, forelægger Regnskab for 1925, 38, trykt 85—88, H. Høffding genvælges som Medlem, 40.
- KASSEKOMMISSIONENS FORMAND, Medl. af Udvalg til Ændr. af Forr.-ord.'s § 8, 29.
- KASSERER, Selskabets, 17. Se ogsaa: W. Johannsen.
- KLASSEFORMÆND, 17, Medl. af Udvalg til Ændr. af Forr.-ord.'s § 8, 29, Fr. Buhl og S. P. L. Sørensen genvælges, 41.
- KLASSERNE, forelægger Bedømmelse af Prisopgaver, 35, stiller Forslag om Indvalg af nye Medlemmer, 39.
- KLEIN, FELIX, Selskabets udenlandske Medlem, død, 24.
- KNUDSEN, MARTIN, vælges til Delegeret ved C. I. R.'s Møde i Bruxelles, 40. Se ogsaa: Sekretær.
- KRABBE, KNUD, Afhdl. »L'organe sous-commissural du cerveau chez les mammifères«, opt., 25, udk. i Medd., 163.
- KRAMERS, H. A., bedømmer Afhdl., 25, giver Medd. »Nogle Bemærkninger om Teorien for Röntgenstraalernes Absorption og Brydning«, 28.
- KROGH, AUG., Medl. af det naturkyndige Udvalg, 26, giver Medd. »Hypofysens hormon i kredsløbet«, 40.

- KROMAN, K. F. V., Selskabets Medlem, død, 23, Mindeord af H. Høffding, 24, trykt 53—56.
- KUHN, W., Dr., Afhdl. »Die Staerke der anomalen Dispersion in nicht leuchtendem Dampf von Thallium und Cadmium«, opt., 41, udk. i Medd., 163.
- LANGE, H. O., Medl. af Udvalg til Ændr. af Forr.ord.'s § 8, 29.
- LANGLEY, J. N., Selskabets udenlandske Medlem, død, 37.
- LENINGRAD, Académie des Sciences, Institut de Médecine expérimentale og Société des Naturalistes, Université, Cabinet Zoologique, Bytteforbindelse dermed genoptages, 37.
- LITTLEWOOD, J. E., se: G. H. Hardy.
- LONDON, Patent Office Library, faar tilsendt »Math.-fys. Medd.«, 35.
- LOUISE, HDS. MAJESTÆT ENKEDRONNING, død, Præsidenten taler Mindeord, 37.
- LUNDBLAD, O., Mag., Stockholm, Afhdl. »Zur Kenntniss der Quellenhydra-carinen auf Möens Klint«, opt., 40.
- LUPLAU-JANSSEN, C., Underbibliotekar, mag. scient., Afhdl. »La surface de la planète Jupiter«, opt., 30.
- MADSEN, TH., giver Medd. »Om »Aviditeten« af Differiserum« (i Forening med S. Schmidt), 32, udk. i Medd., 163.
- MEDLEMMER, SELSKABETS, 1—16, afg. ved Døden, 23, 24, 28, 31, 34, 37, nyoptagne, 39.
- MEYERSON, ÉMILE, Dr., Paris, optaget som udenlandsk Medlem, 39.
- MOLLERUP, JOHS., Prof., Dr. phil., Afhdl. »Sur l'approximation d'un nombre irrationnel par des carrés rationnels«, opt., 30, udk. i Medd., 162.
- MORTENSEN, TH., Medl. af det naturkyndige Udvalg, 26.
- MUNCH-PETERSEN, H., Prof., Dr., vælges til Delegeret ved Union Académique Internationale's Møde i Bruxelles, 41.
- NATIONALHISTORISKE MUSEUMS BESTYRELSE, DET, 20, Kr. Erslev fra-træder som Medlem, Johs. Pedersen vælges, 36.
- NATURKYNDIGE UDVALG, DET, nedsættes, 26.
- NEW YORK, State College of Agriculture and Agricultural Experiment Station, Bytteforbindelse indgaas dermed, 26, State Library, Bytteforbindelse indgaas dermed, 30.
- NIELSEN, JAKOB, Prof., Dr. phil., optaget som indenlandsk Medl. 39.
- NIELSEN, NIELS, giver Medd. »Note sur certains développements d'une fonction holomorphe«, 31, udk., 163, giver Medd. »Recherches sur les fonctions cylindriques et sur certaine fonctions analogues«, 31, udk. 163.
- NØREEN, ADOLF, Selskabets udenlandske Medlem, død, 23.
- NØRLUND, N. E., taler Mindeord over J. L. W. V. Jensen, 24, trykt 43—52, deltager som Delegeret i C. I. R.'s Møde i Bruxelles, 24, aflægger Beretn. om Mødet i Union Astronomique Internationale i Cambridge, 24, Medl. af Udvalg til Bedømmelse af

Besvarelse af en filosofisk Prisopgave, 35, Medl. af Udvalg til Bedømmelse af Besvarelse af en astronomisk Prisopgave, 35, vælges til Delegeret ved C. I. R.'s Møde i Bruxelles, 40.

OLESEN, E., cand. mag., se: Dines Andersen.

ONNES, HEIKE KAMERLINGH, Selskabets udenlandske Medl., død, 34.

OSTENFELD, C. H., Medl. af det naturkyndige Udvalg, 26, giver Medd. »Den grønlandske Floras Herkomst«, 34, genvælges til Medlem af Carlsbergfondets Direktion, 40.

OVERSIGT OVER SELSKABETS FORHANDLINGER, udk., 162.

PAULI, W., Afhdl. »Über die Intensitäten der im elektrischen Feld erscheinenden Kombinationslinien« forelægges af N. Bohr, 25, opt., 25, udk. i Medd., 162.

PEDERSEN, HØLGER, giver Medd. »Le groupement des dialectes indoeuropéens«, 24, udk. i Medd., 162, giver Medd. »Den latinske femte Deklination«, 33, taler Mindeord over Chr. Sarrauw, 38, trykt 57—80.

PEDERSEN, JOHS., vælges til Medlem af Carlsbergfondets Direktion, 32, vælges til Medlem af det nationalhistoriske Museums Bestyrelse, 36.

PEDERSEN, P. O., deltager som Delegeret i Karlsruhe, 29.

PETERSEN, C. G. JOH., Medl. af det naturkyndige Udvalg, 26.

PRISOPGAVER, to Besvarelser indkommer, 27, Bedømmelse af Besvarelse af en filosofisk Prisopgave forelægges, 35, trykt 92—95, Bedømmelse af Besvarelse af en astronomisk Prisopgave forelægges, 35, trykt 95—96.

PRYTZ, P. K., genvælges til Revisor, 40.

PRESIDENT, Selskabets, 17, byder Velkommen, 23, bestemmer Optagelse af Afhandlinger, 25, taler Mindeord over Enkedronningen, 37, retter en Tak til Kr. Erslev, 38, er fraværende, 26, 27, 28, 32, 33, 36, 38, 39.

RASK-ØRSTED FONDET'S BESTYRELSE, Medlemmer af, 21, bevilger Selskabet 10.000 Kr., 25.

RAUNKJÆR, C., Afhdl. »Nitratindholdet i Anemone nemorosa« forelægges af Sekr., 26, udk. i Medd., 163.

RAYMOND, HARRY, Dudley Observatory, Albany, N. Y., Forfatter til Besvarelse af en astronomisk Prisopgave, 35, 96. Se ogsaa: Ralph E. Wilson.

REDAKTØR, Selskabets, 17, tiltræder Optagelse af Afhdl., 25, Medl. af Udvalg til Ændr. af Forr.ord.'s § 8, 29.

REGISTRERING AF LITERÆRE KILDER TIL DANSK HISTORIE, KOMMISSIONEN FOR, 18, afgiver Beretning for 1925, 36, trykt 98—101.

REGNSKAB, forelægges, 38, Uddrag deraf trykt 85—88.

REITZENSTEIN, Professor, Göttingen, vælges til Medlem af Kommissionen for Corpus Lexicographorum Græcorum, 38, 40.

REVISORER, Selskabets, 18, P. K. Prytz genvælges, 40.

- SANDFELD, KR., giver Medd. »Nogle punkter af pronominerens syntax i moderne fransk«, 42.
- SARAUW, CHR., Selskabets Medlem, død, 28, Mindeord af Holger Pedersen, 38, trykt 57—80, og H. Høffding, 38, trykt 81—84.
- SCHMIDT, JOHS., Medl. af det naturkyndige Udvalg, 26, Afhdl. »On the distribution of the Fresh-Water Eels (*anguilla*) throughout the world, II. Indo-pacific region« forelægges af Sekr., 27, udk. i Skrifter, 164.
- SCHMIDT, SV., cand. pharm., Afhdl. »Om reaktionen mellem toksin og antitoxin (difteri)«, opt., 37, udk. i Medd., 163. Se ogsaa: Th. Madsen.
- SEKRETÆR, Selskabets, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 37, 41. Se ogsaa: Martin Knudsen.
- SMITH, HELMER, se: Dines Andersen.
- STEFFENSEN, J. F., Prof., Dr. phil., Afhdl. »On a Generalization of Nørlund's Polynomials«, opt., 28, udk. i Medd., 162.
- STRØMGREN, E., Professor, deltager som Delegeret i Mødet i Union Astronomique Internationale i Cambridge, 25.
- SUGIURA, Dr. og Dr. Urey, Afhdl. »On the Quantum Theory Explanation of the Anomalies in the 6th and 7th Group of the Periodic Table«, opt., 42.
- SVENSKA VETENSKAPSAKADEMIENS NATURSKYDDSKOMMITTÉ, KGL., indsender Skrivelse ang. Fredning af visse Fugle, 26, naturkyndigt Udvalg nedsættes, 26.
- SØRENSEN, S., Selskabets afdøde Medlem, efterladt Arbejde »Index to the Names of the Mahābhārata with short explanations and a Concordance to the Bombay and Calcutta Editions and P. C. Roy's Translation. Part 1—13, London 1904—25« forelægges af Dines Andersen, 27.
- SØRENSEN, S. P. L., deltager som Delegeret ved det russiske Akademi's 200 Aars Jubilæum 6.—14. Sept. 1925, 25, genvælges som Klasseformand, 41, leder Mødet, 26, 28, 32, 33, 38. Se ogsaa: Klasseformænd.
- THALBITZER, W., vælges til Delegeret ved den internationale Amerikanistkongres i Rom, 37.
- THOMSEN, VILH., Se: Præsident.
- THURNEYSEN, RUDOLF, Prof., Dr. phil., Bonn, optaget som udenlandsk Medlem, 39.
- TILLIDSHVERV, SELSKABETS OG INDEHAVERNES FUNKTIONSTIDER, 17—21.
- TROLLE, BIRGIT, se: Jul. Hartmann.
- TÜBINGEN, Universitætsbibliothek, Bytteforbindelse indgaas dermed, 31.
- UDVALG, KOMMISSIONER OG KOMITÉER, 17—21.

- UNDERSØGELSE AF DE I DANSK PRIVATEJE BEVAREDE KILDER TIL DANSK HISTORIE, KOMMISSIONEN TIL, 18, indsender Beretning for 1925, 41, trykt 102—106.
- UNDERVISNINGSMINISTERIET, giver Medd. om Statstilskud til Selskabet, 39, 41.
- UNION ACADÉMIQUE INTERNATIONALE, Udvalget vedrørende denne, 19, Delegerede ved Mødet i Bruxelles 10.—12. Maj 1926 vælges, 30, om Udgivelsen af en Encyclopédie du droit international public et privé, 33, Prof., Dr. H. Munch-Petersen vælges til Delegeret, 41.
- UNION ASTRONOMIQUE INTERNATIONALE, Komité for denne, 19, N. E. Nørlund aflægger Beretn. om Mødet i Cambridge 14.—22. Juli 1925, 24.
- UNION GÉODÉSIQUE ET GÉOPHYSIQUE INTERNATIONALE, Komité for denne, 19.
- UNION INTERNATIONALE DE PHYSIQUE PURE ET APPLIQUÉE, Komité for denne, 19, Sekretæren aflægger Beretn. om Mødet i Bruxelles 7. Juli 1925, 24.
- UREY, Dr., se: Sugiura.
- VEDEL, HERMAN, Kunstmaler, faar overdraget Udførelsen af et Portrætbillede af Carlsbergfondets Direktion, 41.
- VINOGRADOFF, Sir PAUL, Selskabets udenlandske Medlem, død, 31.
- VULKANOLOGISK UDVALG, 20.
- WESENBERG-LUND, C., Medl. af det naturkyndige Udvalg, 26, giver Medd. »Bidrag til Slægten Daphnia's Biologi«, 33.
- WIEN, Naturhistorisches Museum, Bytteforbindelse udvides, 27.
- WILSON, RALPH E., Dudley Observatory, Albany, N. Y., Forfatter til Besvarelse af en astronomisk Prisopgave, 35, 96. Se ogsaa: Harry Raymond.
- WOODS HOLE, MASS., Marine Biological Laboratory, Bytteforbindelse indgaas dermed, 41.
- ZOOLOGICAL RECORD, UDVALGET FOR, 20.
-

HISTORISK-FILOLOGISKE MEDDELELSER

11. BIND:

	Kr. Ø.
2. Das Weisheitsbuch des Amenemope. Aus dem Papyrus 10,474 des British Museum herausgegeben und erklärt von H. O. LANGE. 1925	4.50
3. PEDERSEN, HOLGER: Le groupement des dialectes indo-européens. 1925	2.00
4. BLINKENBERG, CHR.: Lindiaka II—IV. 1926	2.59

FILOSOFISKE MEDDELELSER

2. BIND:

	Kr. Ø.
1. HØFFDING, HARALD: Erkendelsesteori og Livsopfattelse. 1925	4.00

MATHEMATISK-FYSISKE MEDDELELSER

7. BIND:

	Kr. Ø.
3. PAULI jr., W.: Ueber die Intensitäten der im elektrischen Feld erscheinenden Kombinationslinien. 1925	0.65
4. HARDY, G. H., and LITTLEWOOD, J. E.: A theorem concerning series of positive terms, with applications to the theory of functions. 1925	0.90
5. STEFFENSEN, J. F.: On a Generalization of Nörlund's Polynomials. 1926	1.00
6. HARTMANN, JUL., and TROLLE, BIRGIT: New investigation on the air jet generator for acoustic waves. 1926	2.40
7. MOLLERUP, JOHS.: Sur l'approximation d'un nombre irrationnel par des carrés rationnels. 1926	0.80
8. NIELSEN, NIELS: Sur certains développements d'une fonction holomorphe. 1926	0.75
9. BJERRUM, NIELS: Untersuchungen über Ionenassoziation. I. Der Einfluss der Ionenassoziation auf die Aktivität der Ionen bei mittleren Assoziationsgraden. 1926	2.00
10. NIELSEN, NIELS: Recherches sur les fonctions cylindriques et sur certaines fonctions analogues. 1926	1.35
11. HEVESY, G.: On the missing element 87. 1926	0.60
12. KUHN, W.: Die Staerke der anomalen Dispersion in nicht leuchtendem Dampfe von Thallium und Cadmium. 1926	3.75

BIOLOGISKE MEDDELELSER

5. BIND:

	Kr. Ø.
3. BØRGESSEN, F.: Marine Algæ from the Canary Islands, especially from Teneriffe and Gran Canaria. I. Chlorophyceæ. 1925.....	7.35
4. KRABBE, KNUD H.: L'organe sous-commissural du cerveau chez les mammifères. Avec 17 planches. 1925.....	5.70
5. RAUNKJÆR, C.: Nitratindholdet hos <i>Anemone nemorosa</i> paa forskellige Standpladser. 1926.....	1.80
6. BOAS, J. E. V.: Zur Kenntnis symmetrischer Paguriden. 1926..	3.40
7. BOAS, J. E. V.: Zur Kenntnis des Einsiedlerkrebses <i>Paguroopsis</i> und seiner eigenartigen Behausung. 1926.....	1.60
8. SCHMIDT, S.: Om reaktionen mellem toksin og antitoxin (difteri). 1926.....	1.75
9. MADSEN, TH. og SCHMIDT, S.: Om »Aviditeten« af Difteriserum. 1926.....	1.10
